

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Є.В. Купріянов, Д.О. Гулієва

СТИЛІСТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Навчально-методичний посібник
із курсу «Теорія та практика перекладу»
для студентів спеціальності 035.10 «Прикладна лінгвістика»
денної та заочної форми навчання

Kupriianov Ye., Huliieva D.

STYLISTICS IN TRANSLATION

Book on the theory and practice of translation
for the students of 035.10
«Applied Linguistics» department
for full-time and distance education

Затверджено
редакційно-видавничою
радою НТУ «ХПІ»,
протокол № 1 від 16.01.2019

Харків
НТУ «ХПІ»
2019

УДК 811.111'25'38

К 92

Рецензенти:

Т.В. Братусь, канд. філол. наук, доц. кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Т.Л. Полякова, канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри мовної підготовки ХНТУСГ імені Петра Василенка

У навчальному посібнику розглянуто основні стилістичні засоби англійської мови та способи їх передання під час перекладу українською. Наведено жанрово-стилістичну класифікацію перекладів. Схарактеризовано стилістичні прийоми, їх застосування в англійських текстах різних жанрів, а також подано шляхи їх передання українською.

Розраховано на студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика».

Купріянов Є.В., Гулієва Д.О.

К 92 Стилїстика перекладу: навчально-метод. посїб. / Є.В. Купріянов, Д.О. Гулієва – Харків: НТУ «ХПІ», 2018. – 130 с.

Kupriianov Ye., Huliieva D.

К 92 Stylistics in translation: textbook / Kupriianov Ye., Huliieva D. – Kharkiv: NTU “KhPI”, 2018. – 130 p.

ISBN

The book covers main stylistic means of the English language and the ways of their translation in Ukrainian. The classification of translations by text genre and style was given. The stylistic means and their usage in English texts of different genres were considered, and the ways of their rendering in Ukrainian were offered.

For the students of “Applied Linguistics”.

Bibl. titles: 4

УДК 811.111'25'38

ISBN

© Купріянов Є.В., Гулієва Д.О., 2019

© НТУ «ХПІ», 2019

ВСТУП

Навчально-методичний посібник «Стилістика перекладу» призначено для проведення занять з теорії та практики перекладу зі студентами зі спеціальності «Прикладна лінгвістика» під час вивчення дисципліни «Теорія і практика перекладу з основної іноземної мови (англійська)», програмою якої передбачена засвоєння теоретичних знань та закріплення навичок письмового перекладу.

Головна мета посібника – поглибити теоретичні знання і розвинути практичні навички перекладу текстів різних жанрів, а також навчити точно передавати в тексті перекладу стилістичні особливості функціонування лексичних і граматичних засобів англійської мови. Пропонуються перекладацькі стратегії, засновані на особливостях англійської та української картин світу.

Наведено жанрово-стилістичну класифікацію перекладів. Схарактеризовано стилістичні прийоми, їх застосування в англійських текстах різних жанрів, а також подано шляхи їх передання українською. Книгу складають вступ, двадцять розділів та перелік використаної літератури. Кожен розділ має таку структуру:

1) теоретичний блок, що наводить особливості певного стилістичного прийому англійської мови та надає рекомендації щодо його передання в українському перекладі;

2) тренувальні вправи для закріплення теоретичних знань та підвищення практичних навичок перекладу текстів того чи іншого жанру; здебільшого виконуються в класі;

3) завдання для самостійної роботи, тобто тренувальні вправи, виконувані студентами як домашнє завдання. Закріпленню навиків допомагають вибірки речень і текстів різних жанрів та самі оригінальні тексти.

Навчально-методичний посібник розраховано на тих, хто вже пройшов початковий курс із теорії та практики перекладу і призначено для ознайомлення з основними видами стилістичних прийомів (метафора, епітет, паремія тощо) та шляхами їх перекладу українською мовою, а також навчити перекладати тексти різних жанрів (художні, публіцистичні, економічні тощо).

ТЕМА 1

СТИЛЬ ТЕКСТУ І ПЕРЕКЛАД

1. *Жанрово-стилістична класифікація перекладів.*
2. *Художній переклад.*
3. *Інформативний переклад.*

1.1. Жанрово-стилістична класифікація перекладів

Стиль – це сукупність мовних засобів для вираження думок, об'єднаних змістом і цілеспрямованістю висловлювання. Стиль мовлення характеризується добором таких засобів із багатоманітних мовних ресурсів, які найкраще відповідають завданням спілкування між людьми в певних умовах.

Відповідно до умов і мети письмового тексту оригіналу, під час перекладу ми робимо вибір відповідних стилістичних засобів мови перекладу – лексики і синтаксису тощо, характерні для тієї чи іншої ситуації.

Жанрово-стилістична класифікація перекладів, залежно від жанрово-стилістичних особливостей тексту оригіналу, передбачає виокремлення двох функціональних видів перекладу: **художній (літературний)** переклад та **інформативний (спеціальний)** переклад. Розберемо нижче особливості цих видів перекладу.

1.2. Художній переклад

Художній переклад – переклад літературних видань. Залежно від належності оригіналу до певного жанру розрізняють переклад літературної прози, поезії, сатири, п'єс тощо.

Однією з лексико-стилістичних особливостей художнього перекладу є відсутність буквальних перекладів, так званої «кальки», при цьому можливі контекстуальні заміни слів у тексті перекладу:

“**Crawling at your feet,**” said the Gnat (Alice drew her feet back in some alarm), “you may observe a **Bread-and-Butterfly**. Its wings are thin slices of Bread-and-butter, its body is a crust, and its head is a lump of sugar.” “And what does it live on?” “Weak tea with cream in it”.

– **Поглянь-но туди,** – сказав Комар, – он вони **літають біля твого вуха** (Аліса без остраху відсахнулася). – Авжеж, – повторив Комар, – перед тобою не хто інший, як **Чайоси**. Крильця у них – дві скибочки хліба з маслом, тількице – зі шкуринки, а голівка – грудочка цукру. – А самі вони що їдять? Ріденький чай з вершками.

Особливі труднощі виникають під час перекладу порівнянь, метафор (1), гри слів (2), гумору (3), які використовують для надання особливого стилістичного ефекту:

1) He's been **pretty high on whisky** for two or three days... and they say he's **got snakes in his boots now**. (J. Habberton, The Barton Experiment, OED).

Прошло вже два або три дні як **від Уенрайта тхне віскі**...кажуть, він **напився до зелених чортиків**.

2) Romeo: "Not I, believe me. You have dancing shoes with nimble **soles**; I have a **soul** of lead. So stakes me to the ground I cannot move." (W. Shakespeare, Romeo and Juliet).

Ромео: О ні! Даруй!. Ви в бальних черевиках; І на легкій **підшві**; а у мене **Нудьга** лежить на серці й, мов свинець. Додолу гне: я рухатись не можу.

3) The part that got me was, there was a lady sitting next to me that cried all through the **goddam picture**. The phonier it got, the more she cried. You'd have thought she did it because she was **kindhearted as hell**, but I was sitting right next to her, and she wasn't. She had this little kid with her **that was bored as hell** and had to go to the bathroom, but she wouldn't take him. She **kept telling** him to sit still and behave himself. **She was about as kindhearted as a goddam wolf**. You take somebody that cries **their goddam eyes** out over **phony stuff** in the movies, and nine times out of ten they're **mean bastards at heart**. I'm not kidding (J. D. Salinger, The Catcher in the Rye).

Але що мене вбило остаточно, то це одна дама, яка сиділа поруч: вона весь той **каторжний фільм** проплакала! І чим більше там було фальшу, тим гіркіше вона плакала. Збоку могло здатися, ніби вона лле сльози через те, що **збіса чуйна та добра**. Але ж я сидів поруч і бачив, що вона зовсім не така. З нею був маленький хлопчик, він **страшенно нудився**, просивсь у туалет, але вона не вела його туди, і край. Всю дорогу йому **товкмачила**, щоб сидів нишком і гарно поводився. **Одне слово, така добра, як вовчиця, хай їй чорт!** Я вам кажу: дев'ятеро із десятиох тих, хто проливає сльози, бачачи в кіно отаку **брехню й дурисвітство**, – в душі **сволота сволотою**. Слово честі.

Важливим під час перекладу художніх творів є також збереження культурно-стилістичних особливостей мовлення персонажів:

THE FLOWER GIRL. **Nah then, Freddy: look wh' y' gowin, deah?**

КВІТКАРКА. **Ну шо се ти, Хреді! Чо' ни дивисся, куди ступаїш, любчику?**

Отже, художньому стилю притаманні емоціональність і експресивність, що виявляється у вживанні найвиразніших і емоційно забарвлених мовних одиниць усіх рівнів: фонетики, лексики, морфології та синтаксису.

Завдання

1. За наведеними прикладами визначте стилістичні елементи, які необхідно враховувати під час художнього перекладу.

2. Виявіть ці елементи і заповніть таблицю нижче, вказуючи для чого їх використано у тексті оригіналу.

3. *Перекладіть текст українською мовою, передаючи (там, де можливо) лексико-стилістичні особливості оригіналу.*

Doctor In The House

It is the physical contact with the examiners that makes oral examinations so unpopular with the students. The written answers have a certain remoteness about them, and mistakes and omissions, like those of life, can be made without the threat of immediate punishment. But the viva is judgement day. A false answer, an inadequate account of oneself, and the god's brow threatens like an imminent thunderstorm. If the candidate loses his nerve in front of this terrible displeasure he is finished: confusion breeds confusion and he will come to the end of his interrogation struggling like a cow in a bog.

I was shown to a tiny waiting-room furnished with hard chairs, a wooden table, and windows that wouldn't open, like the condemned cell. There were six candidates from other hospitals waiting to go in with me, all of them in their best clothes. They illustrated the types fairly commonly seen in viva waiting-rooms. There was the Nonchalant, lolling back on the rear legs of his chair with his feet on the table, showing the bright yellow socks under his blue trouser-legs. He was reading the sporting page of the Express with undeceptive thoroughness. Next to him, a man of the Frankly Worried class sat on the edge of his chair tearing little bits off his invitation card and jumping irritatingly every time the door opened. There was the Crammer, fondling the pages of his battered textbook in a desperate farewell embrace, and his opposite, the Old Stager, who treated the whole thing with the familiarity of a photographer at a wedding. He had obviously failed the examination so often he looked upon the viva simply as another engagement to be fitted into his day. He stood looking out of the window and yawning, only cheering up when he saw the porter, with whom he was now on the same warm terms as an undergraduate and his college servant.

'How are you getting on this time, sir?' the porter asked him cheerily.

'Not so dusty, William, not so dusty at all. The second question in the paper was the same one they asked four years ago. What are they like in there?'

'Pretty mild, this morning, sir. I'm just taking them their coffee.'

touch of the ring, each mouse changed into a carriage horse. Soon the coach had six dappled greys to draw it.

Then she asked herself what would do for a coachman.

‘I’ll go and see if there is a rat in the rat-trap,’ said Cinderella. ‘A rat would make a splendid coachman.’

‘Yes, indeed,’ said her godmother. ‘Go and see.’

There were three fat rats in the rat-trap that Cinderella brought to her. One had particularly fine whiskers, so the godmother chose that one; when she struck him with her ring, he changed into a plump coachman who had the most imposing moustache you could wish to see.

‘If you look behind the watering can in the garden, you’ll find six lizards’ the godmother told Cinderella. ‘Bring them to me.’

1.3. Інформативний переклад

Інформативний (спеціальний) переклад – це переклад текстів, головна мета яких полягає у повідомленні якоїсь інформації, а не в художньо-естетичному впливі на читача. До спеціальних текстів належать:

– матеріали наукового, ділового, суспільно-політичного побутового та іншого характеру;

– більшість детективних розказів, опис мандрів та інших видань, нарисів де переважає інформаційне оповідання.

На відміну від художнього перекладу, інформативний переклад прагне до послівного передання оригінальних текстів. Його стилістичними особливостями є:

1) збереження у мові перекладу синтаксичної структури оригінальних речень:

American Company and Foreign Company shall each vote all shares of the capital stock of the Joint Company owned or controlled by them for the election and maintenance in office of the persons so nominated.

Як американська, так і зарубіжна компанія голосують усіма акціями капіталу сумісного підприємства, які перебувають у власності або під контролем цих компаній для обирання та зберігання на посаді призначених осіб.

2) поширене використання термінів, кліше, канцеляризмів, неприпустиме вживання слів у переносному значенні і наявність повторень (тобто тавтології):

Large **Kaplan turbines** have **adjustable runner blades** and may or may not have **adjustable guide-vanes**. If both blades and guide-vanes are adjustable it is described as "**double-regulated**". If the guide-vanes are fixed it is "**single-regulated**".

Потужні **поворотно-лопатеві гідротурбіни** мають **робоче колесо з рухомими лопатями та напрямний апарат з рухомими або нерухомими лопатями**. Якщо лопаті робочого колеса та лопатки напрямного апарату рухомі, то це гідротурбіна **подвійного регулювання**. Якщо лопатки нерухомі, то це гідротурбіна **одинарного регулювання**.

3) відсутність просторічних слів жаргонізмів тощо, за виключенням публіцистичних текстів.

Завдання

1. За наведеними прикладами визначте характерні риси інформативного перекладу:

Dear Sirs,

We are pleased to invite your company, considering its extensive experience, achievements and high technological standards, to take part in the WATERWAYS EXPO 2012 Inland Shipping and Water Management International Exhibition and Conference that will be held on 19-21 September 2012. in Wrocław, Poland.

I am pleased to inform you that the Embassy of the Kingdom of the Netherlands in Warsaw accepted honorary patronage of this event and supports our initiative and our efforts regarding this project.

We would like to invite you to present your products and services at an exhibition stand, and also to take an active part in the conferences accompanying the exhibition, including the possibility of giving various brief presentations.

We would like to offer you the opportunity to make an individualized presentation of your products at a WaterWays Expo 2012 exhibition stand, adding that the stands of Dutch companies would be located in close proximity to one another (see attached diagram of the Dutch pavilion).

2. Перекладіть уривки з технічних і наукових текстів, враховуючи риси інформативного перекладу:

Aircraft Operation Manual

The Boeing 7X7 prototype was designed as an all-new twin-engine wide body aircraft that was larger than a 727 and smaller than the Lockheed L-1011 or McDonnell-Douglas DC-10 wide body aircraft. The 7N7 prototype was a twin-engine

variant of the 727 designed for superior range and economics. The 7X7, of course, became the famous Boeing 767, while the 7N7 designed was ultimately scrapped in favor of an all-new narrow-body design. This abandoned the tail-mounted engine configuration of the 727, replaced it with powerful under-wing engines and became the Boeing 757.

Since the 757 and 767 were designed at the same time, both aircraft were fitted with identical cockpits, allowing pilots to be qualified on both aircraft types at the same time. In this sense, the 757 and 767 are precursors to the Airbus Industries aircraft that followed, which took similar configurations to an entirely new level. The 757 is a transitional aircraft in another sense – it was designed in the era after the „steam gauges“ of the 727 and early model 747s, but before the advent of fully automated „fly by wire“ aircraft such as the Airbus A320 series or the Boeing 777.

A Step Forward for Touch-Sensitive Artificial Limbs

The ability to hold and move objects relies on sensory signals sent from the hand to the brain, a faculty that amputees lack with current prosthetic limbs. But new research from the University of Chicago may one day result in touch-sensitive prosthetic limbs that communicate directly with the brain. The researchers, led by Sliman Bensmaia, assistant professor in the Department of Organismal Biology and Anatomy at the University of Chicago, believe their research could help to increase both the dexterity and function of robotic limbs.

Through experiments with monkeys, he and his team pinpointed neural activity patterns that occur when the animals manipulate objects, and then they were able to successfully recreate these patterns artificially. ‘To restore sensory motor function of an arm,’ Bensmaia says, ‘you not only have to replace the motor signals that the brain sends to the arm to move it around, but you also have to replace the sensory signals that the arm sends back to the brain.’

He and his team believe that by using what they know ‘about how the brain of the intact organism processes sensory information,’ they can then "try to reproduce these patterns of neural activity through stimulation of the brain." The research from Bensmaia and colleagues is part of a Defense Advanced Research Projects Agency

(DARPA) project, called Revolutionizing Prosthetics. The aim of the project is to create an artificial upper limb that will provide natural motor control and sensation in patients with amputations.

Results of their research were published in the journal Proceedings of the National Academy of Sciences. One set of experiments worked with the site where skin has been touched. The researchers trained the monkeys to correctly identify different patterns of touch with their fingers. The researchers' findings bring us closer to touch-sensitive artificial limbs that could communicate sensory information to amputees through an interface with the brain.

2. Перекладіть уривок із наукового тексту, дотримуючись вимог до інформативного перекладу:

Heterodontosaurus was a dinosaur of the Early Jurassic, 200–190 million years ago. It was named in 1962 after a skull fossil was discovered in South Africa. The genus name means "different toothed lizard", in reference to its unusual heterodont dentition, including small, incisor-like teeth in the upper jaw, followed by long, canine-like tusks. Additional specimens have been found, including an almost complete skeleton in 1966. Though it was a small dinosaur, Heterodontosaurus was one of the largest members of its family, reaching between 1.18 m (3.9 ft) and possibly 1.75 m (5.7 ft) in length, and weighing between 2 and 10 kg (4.4 and 22.0 lb). The body was short with a long tail. The five-fingered forelimbs were long and relatively robust; the hind-limbs were long, slender, and had four toes. The skull was elongated, narrow, and triangular when viewed from the side.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть українською мовою уривок із роману Артура Хейлі «Аеропорт».

Danny's bald pate showed sweat globules as he scratched notations on a large-scale airport grid map. He repeated his message to Maintenance, making it sound like a desperate personal plea, which perhaps it was. Up here was the snow clearance command post. Whoever ran it was supposed to view the airport as a whole, juggling demands, and deploying equipment wherever need seemed greatest. A problem though – and undoubtedly a cause of Danny's sweating – was that those down below,

fighting to keep their own operations going, seldom shared the same view of priorities.

‘Sure, sure. Six more Payloaders.’ An edgy voice from Maintenance, which was on the opposite side of the airfield, rattled the speakerphone. ‘We’ll get ‘em from Santa Claus. He ought to be around in this lot.’ A pause, then more aggressively, ‘Any other damnfool stupid notions?’

Glancing at Danny, Mel shook his head. He recognized the speakerphone voice as belonging to a senior foreman who had probably worked continuously since the present snowfall started. Tempers wore thin at times like this, with good reason. Usually, after an arduous, snow-fighting winter, airport maintenance and management had an evening stag session together which they called ‘kiss-and-make-up night.’ They would certainly need one this year.

Danny said reasonably, ‘We sent four Payloaders after that United food truck. They should be through, or almost.’

‘They might be – if we could find the frigging truck.’

‘You haven’t located it yet? What are you guys doing – having a supper and ladies’ night?’ Danny reached out, turning down the speakerphone volume as a reply slammed back.

‘Listen, do you birds in the crummy penthouse have any idea what it’s like out on the field? Maybe you should look out the windows once in a while. Anybody could be at the goddam North pole tonight and never know the difference.’

2. Перекладіть газетну статтю, використовуючи відповідні лексико-стилістичні засоби.

Hunting for Islamist insurgents with the Mali Army

Since Islamist militants took control of much of the north of Mali earlier this year, the government has been trying to end the instability in the region. The BBC’s Mike Thomson has been on patrol with the Mali military.

A heavy steel door, set in barbed-wire-topped walls, slides open to reveal a waterlogged courtyard ringed by small accommodation blocks. Mopti army barracks is to be home for the next three days.

Sitting on a sofa in what passes for the officers' mess is Colonel Didier Dako. Speaking in clear, well articulated English, he extends his hands and invites us to sit down.

Gently stroking his well-tended moustache, our host smiles warmly and says, 'Wherever you go here, my special forces will ensure your safety.'

After thanking him for this generous offer, I ask what distinguishes his 'special forces' from the rest of his men? 'Ah,' he whispers with a gentle shake of the head, 'that is sensitive information'.

The next morning – after a night of intermittent power cuts, clouds of ravenous mosquitoes and thunderous downpours – we pile into an old Landrover, before speeding off to join an army patrol hunting for insurgents.

As promised, we are being tailed by a pick-up truck full of heavily armed soldiers and these, it seems, are not any old squaddies. They are wearing light brown instead of green uniforms, as well as fancy knee pads and black T-shirts. Are these the Mali Army's special forces? It appears so.

Soon we are sandwiched between a long line of pick-up trucks rammed with gun-toting soldiers.

ТЕМА 2 МЕТАФОРА І ОБРАЗНІ ПОРІВНЯННЯ

- 1. Образні порівняння.*
- 2. Метафора як різновид образного порівняння.*
- 3. Труднощі перекладу порівнянь і метафор.*

2.1. Образні порівняння

Сталі образні порівняння належать не лише до мовних виражальних засобів, але й до корпусу лінгвокультурних одиниць, оскільки в них знайшли відбиток особливості національного образного мислення.

Порівняння зазвичай ґрунтуються на реаліях, закріплених в англійській, російській та українській культурах. І зрозуміло, що в кожній з них ці реалії можуть відрізнитися одна від одної за своїм національно-культурним змістом. Саме його потрібно враховувати, коли перекладаємо тексти (порівняйте,

наприклад, значення виразу *очі як у корови* в українській / російській та індійській культурах).

Отже, відповідники у трьох порівнюваних мовах образні порівняння можна розділити на ті, що засновані:

а) на тому самому образі, тобто вони повністю або практично повністю ідентичні за своєю формою та змісту:

<i>As sharp as a razor</i>	<i>Гострий як бритва</i>	<i>Острый как бритва</i>
<i>To sing like a bird (like a nightingale)</i>	<i>Співати, як пташка, як соловей</i>	<i>Заливаться соловьем</i>
<i>To eat like a pig</i>	<i>Їсти як свиня, випаскудив як свиня гарбуз</i>	<i>Есть как свинья</i>
<i>As dry as a bone (as a tummy, as a stick)</i>	<i>Сухий як тріска, як перець, як гілляка</i>	<i>Сухой как щепка</i>

б) на різних образах, але при цьому вони відрізняються одна від одної за своєю формою але збігаються за своїм змістом:

<i>As drunk as a lord</i>	<i>П'яний як ніч, як плющ, як дим</i>	<i>Пьяный в стельку, в доску</i>
<i>As quick as a monkey</i>	<i>Швидкий як блискавка</i>	<i>Быстрый как ветер, как пуля</i>
<i>Silly like a cut snake</i>	<i>Розумний як баран підрізаний, як доросле поросля</i>	<i>Глупый как сивый мерин</i>
<i>(as) fair as a lily</i>	<i>Гарна як маківка, як калина</i>	<i>Красивая как маков цвет</i>

в) на різних образах, притаманних тій чи іншій національній культурі, і вони не мають еквівалентів:

<i>Fat as an alderman (very fat, with a paunch)</i>	<i>Як Борис-баборіз (дуже страшний)</i>	<i>Сухой как вобла (очень худой человек)</i>
<i>(as) mean as a cat's meat (very greedy, miser, niggardly)</i>	<i>Молода дівка як у спасівку яглиця (підстаркувата дівчина)</i>	<i>Как слон по посудной лавке (о неуклюжем человеке)</i>
<i>(as) dull as ditch(-)water (very boring person)</i>	<i>Хитрий як Панасова гуска (хитра, вигадлива людина)</i>	<i>Как (будто) мамай прошел (полный беспорядок)</i>
<i>as lithe as a panther (thin, supple, and graceful)</i>	<i>Ніс як за сім гривень сокира (носата людина)</i>	<i>Колючий как еж (о небритом человеке)</i>

Завдання

1. Додайте правильне закінчення до сталих порівнянь та перекладіть українською / російською мовами:

As black as..., as brown as..., as busy as..., as clean as..., as clever as..., as cold as..., as green as..., as light as..., as obstinate as..., as old as..., as pleased as..., as

proud as..., as red as..., as regular as..., as safe as..., as stubborn as..., as thin as..., as warm as..., as white as...

(a beatroot, the Bank of England, a donkey, a feather, ditch-water, a bee, a gooseberry, a mule, hills, punch, a toast, a monkey, soot, clockwork, a sheet, a berry, a new pin, a peacock, a rail, charity).

2. Дайте визначення англійським сталим висловам українською мовою:

A piece of cake; a heart-to-heart talk; when hell freezes; to promise the moon; just what the doctor ordered; it's still all up in the air; have a frog in the throat; a flight of fancy; make a flying visit; smell a rat; turn over a new leaf; cry over spilt milk; make a long story short; come to the point; miss the boat; a crying shame.

3. Користуючись фразеологічним словником перекладіть речення зі сталими порівняннями українською мовою.

1. Her brother was as loose as goose. 2. The dissertation was as dry as dust. 3. Under the circumstances her aunt's arrival was as welcome as water in a leaking ship. 4. The rain was so heavy that I came home as wet as a drowned rat. 5. He is a very cunning person. As slippery as an eel. 6. I didn't know that the boy was stubborn as a mule. 7. I'm afraid of water because I swim like a stone. 8. He is as keen as mustard. 9. She slept like a log. 10. I was at a loss and needed advice but my companion shut like a clam. 11. His arrival was as sudden as an April shower. 12. You can rely on that person, he is as true as steel. 13. His girl friend laughed like a hyena. 14. Nobody expected that the young man could swear like a fishwife. 15. It's difficult to deal with her. She is as changeable as the sea. 16. All the guests were as gaudy as peacocks. 17. Horses are scarcer than hen's teeth round here. 18. The boy with eyes like gimlets was as agile as a monkey. 19. The teenager was as thin as a rail. 20. You may check it once again. But believe me, it's as sure as a gum. 21. John's mind is like a steel trap. 22. After a talk with the head of the company John was as pleased as a dog with two tails. 23. The whole evening he was as cross as two sticks. 24. Ashamed of the blunder he had made, the fat man was as red as a beet. 25. His sister is as weak as a cat. 26. Mary's face was as long as a fiddle. 27. Linda's son lives like a fighting cock. 28. He is as bald as a coot.

2.2. Метафора

Метафора (від грецької «перенесення») – це перенесення найменувань, заснований на асоціаціях за подібністю. Більшість метафор стають сталими виразами типу *a stream of people, to cast an eye, a drop of hope, глуха стіна, хліба не просить, железная воля, нить рассуждений*.

Ці асоціації особливо простежуються у тематиці, пов'язаній з тваринним світом. Наприклад, метафора *шкапа* – це велика на зріст, сильна, негарна жінка (пор. також рос. *лошадиное лицо*), тоді як в англійській культурі образ кобили асоціюється з красою та граціозністю. За такою різницею наведене речення може викликати складнощі під час перекладу з англійської мови:

He thought of her as of a **horse** from his stables.

Безумовно помилковим було б перекласти «Вона нагадувала йому кобилу зі своїх стаєнь», оскільки у тексті оригіналу мова йшла про молоду тендітну дівчину. Отже, перекладачеві потрібно зробити додавання (*нагадувала породисте, скакове коненя*) або морфологічну заміну (*нагадувала коненя*), або перше і друге одночасно (*нагадувала породисте коненя*).

У багатьох випадках розгорнута метафора потребує структурного перетворення, яке полягає як у словесній, так і в граматичній зміні вихідного тексту:

I woke early to see **the kiss of the sunrise summoning a rosy flush** to the western cliffs, which sight never fails to raise my spirits.

Я прокинувся раніше, щоб побачити як західні скелі, **наче від поцілунку, спалахують червоним рум'янцем** від променів сонця на сході – таке дивовиддя безумовно надихає мене.

Деякі метафоричні вирази можуть мати еквівалент *blank wall* – *глуха стіна*; *rainy day* – *чорний день*.

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять метафору, зберігаючи при цьому її семантичні та лінгвопрагматичні особливості:

1. His business went into black. 2. Her play was blue-penciled. 3. I'm browned off with his constant complaints. 4. White lies are but ushers to the black ones. 5. He had been standing there in a brown study. 6. Black frost made the roads dangerous.

7. Ben had blacked out after the accident and could not remember what happened. 8. The streets were not well lighted at night during the brownout. 9. He introduced a blueprint for a control system. 10. He flew into a passion and turned the air blue. 11. I had not the slightest wish for Helena to marry into the purple. 12. He shouldn't get into that race if he is yellow. 13. He is not as green as he is cabbage-looking. 14. Believe me, we are pretty well in the red. 15. Well, she could have rung the bell till all was blue. The maid wouldn't have heard. 16. I'm just tickled pink that you'll be able to join us for dinner next Saturday. I'm really looking forward to it. 17. The department store is having a white elephant sale. They've reduced the prices on all the merchandise that they haven't been able to sell. 18. That astrological angle was a good thing to use as a red herring. 19. This company is red in tooth and claw. 20. There are a lot of grey areas in the new law. 21. Don't see red. Nobody is teasing you. 22. It was a purple moment in my life. 23. Tom has green fingers. 24. His wife talked a blue streak at the party. 25. Brian has the rub of the green this month.

2.3. Труднощі перекладу порівнянь і метафор

Під час перекладу важливо точно передати зміст метафори (образного порівняння), який вона має в мові оригіналу. Якщо цього не зробити, то зміст усієї фрази змінюється, а її естетичний та прагматичний ефект повністю втрачається. Але тут перекладачі можуть зіткнутися з певними труднощами як лінгвістичного, так і екстралінгвістичного характеру.

До лінгвістичних належать відсутність адекватного відповідника в мові перекладу, авторський характер метафори, який може ускладнювати розуміння змісту та лінгвопрагматичного спрямування. До екстралінгвістичних – різниця у реаліях перекладу, їхніх культурах та системах цінностей та картині світу, представлених мовами оригіналу та перекладу. Основними прийомами передання їхнього змісту є:

1) повний переклад, під час якого зберігаються форма і зміст метафори, при чому у носіїв мови оригіналу і перекладу викликають однакові асоціації:

Climb into his skin and walk around in it. – Влізь в його шкуру та походи в ній.

2) заміна на рівні лексичного оформлення (лексичні трансформації), що полягає у використанні мовних засобів, значення яких не збігається зі значеннями засобів мови оригіналу:

If **he held his mouth right**. – Якби він не казав зайвого.

3) заміна на рівні морфологічного оформлення, коли одиниця оригіналу перетворюється в іншу одиницю в перекладі з іншим граматичним значенням:

I **towered** over him. – Він був **нижче** за мене.

4) заміна на рівні граматичного (синтаксичного) оформлення, коли змістова група мовою оригіналу перетворюється в дві або кілька конструкцій в мові перекладу для чіткішого розуміння образного порівняння:

He **was in a haze**. – Він блукав наче в тумані.

5) додавання, заміна або опускання лексичних одиниць, що формують метафоричний образ:

I don't want to be an **albatross** to you. – Я не хочу бути **тягарем** для тебе.

Завдання

1. Перекладіть речення зі сталими метафорами та визначить, який спосіб перекладу є більш адекватним:

1. My brother was boiling mad. 2. The assignment was a breeze. 3. It's going to be clear skies from now on. 4. The skies of his future began to darken. 5. Her voice is music to his ears. 6. Thoughts are a storm, unexpected. 7. Life is a journey. 8. Choices are crossroads. 9. You've given me something to chew on.

2. Перекладіть речення зі сталими метафорами та визначить, який спосіб перекладу є більш адекватним:

1. Finnegan complains that his wife is hell on wheels; he is considering getting divorce. 2. Horbury's alibi is holding water all right. 3. Annette says that Mr. Rich is very sophisticated but I think he is just a culture vulture. 4. Mary is a clinging vine, she cannot do anything without her husband. 5. Her brother is a straight arrow. 6. He became a nervous man for his work is nothing but a goldfish bowl. 7. He is over the hill as a professional athlete. 8. This person is a last-ditcher by nature. 9. She plants stories about herself with columnists that keep her name constantly before the public. 10. There was a sprinkling of children in the audience. 11. The question has been

thoroughly ventilated. 12. You need a strong stomach to read this report. 13. His uncle is a stick-in-the-mud. 14. I'm afraid you've got your wires crossed. 15. John is quick on the trigger. 16. This science is still in swaddling clothes. 17. A pilot performing this maneuver might keep his opponent in his sight but would be a sitting duck for a second enemy aircraft. 18. The speaker gave a bird's eye view of the situation. 19. A man looking at a big mountain from a valley has naturally only a worm's eye view. 20. Boys and novices are frequently sent on the first of April to buy pigeon's milk.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення зі сталими метафорами та визначить, який спосіб перекладу є більш адекватним:

1. Her mind functioned like a wooden mind, her body moved crookedly like a badly operated marionette, but she went steadily about her business. (J. Steinbeck).
2. A faint blush, like the shadow of a rose in a mirror of silver came to her cheeks. (O. Wilde).
3. Men of genius are like eagles, that live on what they kill, while men of talents are like crows, that live on what has been killed for them. (J. Billings).
4. Pain lifted like a fog that gives way to bright sunlight. (M. Edelman).
5. Persons extremely reserved are like old enameled watches which had painted covers that hindered your seeing what o'clock it was. (H. Walpole).
6. People in pain are like the wandering minstrels of the Renaissance. Any occupied space becomes their court. If the story's told often enough perhaps the demons will become manifest, made visible and mastered through words. (B.L. Ascher).
7. Stung by memories thick as wasps about a nest invaded. (Edna St. Vincent Millay).
8. I've been dragging myself in misery like a spine-broken snake. (J. Steinbeck).
9. Like a swift-fleeing meteor, a fast flying cloud, a flash of lightning, a break of the wave, man passes from life to his rest in the grave. (W. Knox).
10. A look passed between them, like the silent exchange of two doctors who agree on a simple diagnosis without having to put it into words. (M. Sharp).
11. Sometimes being with her is like being caught in a tornado. (A. Boretz).

2. Перекладіть речення зі сталими метафорами та визначить, який спосіб перекладу є більш адекватним:

1. Tom bruised himself on the world and licked his cuts. (J. Steinbeck). 2. He had hoped that Sally would laugh at this, and she did, and in a sudden mutual gush they cashed into the silver of laughter all the sad secrets they could find in their pockets. (J. Updike). 3. The modesty of the demand shook me. He had waited five years and bought a mansion where he dispensed starlight to casual moths – so he could "come over" some afternoon to a stranger's garden. (F. Scott Fitzgerald). 4. No one could call him a liar. And this was mainly because the lie was in his head, and any truth coming from his mouth carried the color of the lie. (J. Steinbeck). 5. At first Alice was startled, but then that passed, and when she found some unsuspected present in the garden a smile flashed and disappeared the way a trout crossed a knife of sunshine in a pool. (J. Steinbeck). 6. I remember clearly the deaths of three men. One was the richest man of the century, who, having clawed his way to wealth through the souls and bodies of men, spent many years trying to buy back the love he had forfeited and by that process performed great service to the world and, perhaps, had much more than balanced the evils of his rise. (J. Steinbeck). 7. Lee's voice said, "I know that sometimes a lie is used in kindness. I don't believe it ever works kindly. The quick pain of truth can pass away, but the slow, eating agony of a lie is never lost. That's a running sore". (J. Steinbeck).

3. Перекладіть речення англійською мовою, користуючись наданими наприкінці вправи англійськими відповідниками сталих порівнянь:

1. Мене дратує, що він носиться з новою мобілкою як дурень зі ступою.
2. Подивися, яка чиста вода у нашому ставку. Прозора як сльоза.
3. Брати схожі один на одного як дві краплі води.
4. Йому зараз важко доводиться. Б'ється як риба об лід.
5. Цей переказ старий як світ.
6. Ніч була темна хоч око виколи.
7. Дівчина нічого не відповіла, але почервоніла як маків цвіт.
8. Зниклі папери шукали декілька годин, однак все марно. Вони пропали, як за водою пішли.
9. Не можу зрозуміти, чому він мовчить як в рот води набрав, коли вирішується таке важливе питання.
10. Треба бути дурним як сто пудів диму, щоб припуститися такої помилки!
11. Навряд чи він покине свою роботу заради іншої, навіть більш цікавої. Він почувається там, як у батька за пазухою.
12. Старий був мудрим як Соломон, і багато хто ходив до нього за порадою.

13. Оскільки дівчина, що сиділа праворуч від мене, торохтіла як сорока, я не чув деяких слів оратора. 14. Надія на безтурботні канікули лопнула як мильна булька. 15. Дівчина була файна як квітка навесні. 16. Я хотів уникнути відповіді на це не дуже приємне для мене запитання, але мій співрозмовник вчепився як рак. 17. На вулиці було вже по-осінньому холодно, і легко вдягнуті перехожі тремтіли як осикові листи. 18. Я ніколи не бачив такого дивного кольору очей, як у твого брата. Вони зелені як барвінок. 19. Вона була настільки вражена новиною, що хвилину стояла недвижно, як з каменю витесана. 20. Він так багато працював, що під кінець дня почувався як вичавлена цитрина.

(to vanish into thin air, (as) alike as (two) pears in a pod, to stick like a bur(r), like a squeezed orange, pretty as a picture, (as) old as the hills, (as) snug as a bug in a rug, be pitch-dark (as black as a pitch), quiver like a (aspen) leaf, to burst like a bubble, fuss over sth like a child over a new toy, to struggle desperately, be as dumb as a beetle / fish / statue, (as) wise as an owl / as Solomon, to chatter like a magpie, to be motionless as a carving / statue, (as) green as a gooseberry / as grass, (as) clear as crystal, to flush crimson red, (as) stupid as a donkey).

ТЕМА 3 ЕПІТЕТ І ЙОГО РІЗНОВИДИ

1. *Епітет та його призначення.*
2. *Класифікація англійських епітетів.*
3. *Способи передання епітетів у мові перекладу.*

3.1. Епітет та його призначення

Епітет (від грецької *додаток*) – слово або декілька слів, які додаються до звичайної назви предмета, щоб посилити її виразність, підкреслити в предметі одну з його ознак – саме ту, яку в даному випадку важливо висунути на передній план, свого роду привернути до неї особливу увагу читача. Отже, основне призначення епітета – виокремлення ознаки описуваного явища, проте на відміну визначення, вираженого прикметником, епітет завжди має емоційне забарвлення.

Епітет є одним з основних способів створення естетичної реальності, тобто реальності сприйняття автора, в яку він прагне залучити читача. Очевидним є і той

факт, що епітети залежать від того, хто їх вживає. У разі якщо вони використовуються в мові будь-якого персонажа, то здійснюють також характерологічні функцію, сприяючи формуванню образу героя.

3.2. Класифікація англійських епітетів

Труднощі перекладу епітетів пов'язані різною структурою англійської мови та мови перекладу. Для того, щоб перекладач міг прийняти рішення, він має врахувати структурно-семантичні особливості. За цими особливостями англійські епітети поділяються на: прості, складні, двоступінчасті, фразові та інвертовані.

Прості епітети – односкладові одиниці, що виконують роль емоційного або естетичного визначення предмета в художньому творі. Як правило, це прикметники (*green youth – зелена молодь*), прислівники (*to kiss hungrily – жадібно поцілувати*) і іменники (*spirit of justice – дух справедливості*).

Charles put his best foot forward, and thoughts of the **mysterious woman** behind him, through the woods of Ware Commons.

Charles could have believed many things of that **sleeping face**; but never that its owner was a whore.

Складні епітети – синтаксичне ціле, що складається з двох і більше слів. До цього типу зараховують складні прикметники (*tobacco-stained face – нікотинове особа*). До цієї категорії також належать епітети, що складаються з словосполучень, крім конструкцій «прислівник + прикметник» (*day of whining confessions – день жалобних зізнань*):

He was a bald, **vast-bearded man** with a distinctly saturnine cast to his face.

And for me, I was like a stupid, confused girl staring at a young handsome guy laughing, showing his **heart burning smile**.

Двоступеневі епітети – епітети, в яких процес наділення явища конотацією складається з двох етапів: характеристики об'єкта та її інтенсифікації. Вони зазвичай представлені прикметником і прислівником, яке володіє експресивної конотацією і інтенсифікує ефект прикметника (*potpously majestic female – бундючно-велична жінка*):

He was a bald, vast-bearded man with a **distinctly saturnine** cast to his face.

A **magically wonderful event**, a **distinctly unfriendly manner**.

Фразові епітети – епітети, утворені за допомогою голофрази. Переважно є індивідуально-авторськими (*how dare-you look* – *погляд, немов говорить "як ти смієш!"*). Як голофразу розуміють семантично монолітне словосполучення або речення, графічно, синтаксично та інтонаційно уподібнене до слова, наприклад:

The cat had **don't-you-touch-me-or-I'll-kill-you expression** of his face.

Інвертовані епітети – поширена в англійській мові конструкція, побудована на алогічне співвідношенні визначення і визначається: останнім виконує функцію першого, тобто епітет стає визначальним (*devil of a woman* – *диявол, а не жінка*). Наведемо приклади використання інвертованих епітетів у реченні:

It was opened by **a small barrel of a woman**, her fat arms shiny with suds.

Інвертовані епітети характеризуються доволі вільним варіюванням лексичного наповнення. Ієрархічні відношення в них перерозподілені.

3.3. Способи передавання епітетів у мові перекладу

Оскільки стилістичні особливості мов оригіналу і перекладу не збігаються, ефективним прийомом перекладу є лексичні та граматичні трансформації. Стилiстичні прийоми різних мов в основному одні й ті ж, однак їх функціонування в мові по-різному. Одні і ті ж прийоми мають різну ступінь вживаності, виконують різні функції і мають різну питому вагу в стилістичній системі кожної мови, чим і пояснюється необхідність трансформацій. Стилiстичні заміни так само можливі і необхідні, як заміни граматичні та лексичні. Розглянемо нижче способи перекладу епітетів різного типу.

Переклад простих епітетів. Прості епітети можуть передаватися різними засобами, зокрема (а) прикметником; (б) описово: додавання, конкретизація; (в) підрядною конструкцією; та г) словосполученням.

а)	The results of Prof. Gregory's happy experiments.	Результати успішних експериментів професора Грегорі.
б)	So the pink muslin and champagne voile ran downstairs in a hurry.	Дві балерини: одна у рожевому мусліні, друга в палевому серпанку , збігли по сходах.
в)	Last conscious vision was that of Carl waving a despairing handkerchief .	Останнє, що залишилося в його свідомості, був Карл, який у розпачі махав хустинкою .
г)	Melanie needed a doctor. She was not recovering as she should and Scarlett was frightened by her white weakness.	Мелані був потрібен лікар. Вона не одужувала, і Скарлет лякала її смертельна блідота і слабкість.

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять прості епітети та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. Sitting by his side, I watched the peaceful dawn. 2. My careful steps reached the attic. 3. Her stifled laughter made everybody nervous. 4. In the face of such a tragedy, his laughing happiness seemed queer. 5. I had reached a delicate corner. 6. The idle road stretched for miles. 7. All I can say is that he had an honest end. 8. It was a sweet beginning to a tragic end. 9. Her depressing ways ruined her mother's health. 10. "My restless blood now lies a-quiver, / Knowing that always, exquisitely, / This April twilight on the river / Stirs anguish in the heart of me". 11. She turned large fluttering velvet eyes in a white mask to Layth (D.S.). 12. Outside, the sun was still radiant. It hurt his burning eyes (L. Sp.). 13. Dick Diver looked at her with cold blue eyes (F. Sc. F.). 14. During Aunt Jurley's momentary and horrified silence he caught some words of Irene's that sounded like: "Abandon hope, all ye who enter here" (J. G.). 15. "Here of a Sunday morning / My love and I would lie, / And see the coloured counties, / And hear the larks so high / About us in the sky." ("Bredon Hill" by A. E. Housman).

Переклад складних епітетів. Складні епітети можна передати в мові перекладу (а) прикметником; (б) описово; (в) двоскладним прикметником; та г) порівняльним зворотом.

а)	The only difference between a caprice and a life-long passion is that the caprice lasts a little longer.	Єдина різниця між капризом і вічним коханням є те, що каприз триває довше.
б)	Harry, imagine a girl, hardly seventeen years of age, with a little flower-like face .	Гарі, уяви собі дівчину не більше сімнадцяти років з милим як квітка обличчям .
в)	Dark-skinned , thin guy with a scar right down his face.	Темношкірий худий хлопець зі шрамом через все обличчя.
г)	...and the black hands of jealousy have crushed her reed-like throat.	... і чорні руки ревності здавили її тонку, наче очеретинка, шийку .

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять складні епітети та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. “This gentleman”, said Miss Tox, pointing out the apple-faced man, “is the father”. 2. That was a song by a group of bald-headed Americans. 3. In the distance, the tips of other trees could be seen poking up like stiff-fingered hands. 4. When he reappeared with the volumes of dog-eared school books, she fingered them gingerly, fell on his drawing portfolio and opened it. 5. Well, my last crime was a Christmas crime, a cheery, cosy, middle-class crime. 6. Musette is the accordion-led music identified with Paris. The name derives from a bagpipe-like instrument popular in France during the 17th and 18th centuries. 7. “I’ve come, / As you surmise, with comrades on a ship, / Sailing across the wine-dark sea to men / Whose style of speech is very different...” (The Odyssey by Homer). 8. “God! he said quietly. Isn’t the sea what Algy calls it: a great sweet mother? The snot-green sea. The scrotum-tightening sea. Ah, Dedalus, the Greeks! I must teach you. You must read them in the original. Thalatta! Thalatta! She is our great sweet mother. Come and look.” (‘Ulysses’ by James Joyce). 9. “The earth is crying-sweet, / And scattering-bright the air, / Eddying, dizzying, closing round, / With soft and drunken laughter...” (‘Beauty and Beauty’ by Rupert Brooke). (‘Blue Evening’ by Rupert Brooke). 10. He began to think about a regular home life, becoming a nine-to-five man, because truth was, he felt incomplete without a marital partner (J. B.). 11. He had one of those hungry-looking death’s-head sort of faces with deep-set eyes, and was a complete dual personality (M. D.). 12. Outside, the sun was still radiant. It hurt his burning eyes (L. Sp.). 13. Dick Diver looked at her with cold blue eyes (F. Sc. F.). 14. Ms. Prothero – a clean-cut all-American-girl type perhaps two years out of college – visibly blanched and put a hand to her mouth (L. Sp.).

Переклад інвертованих епітетів. Семантичним центром є не перше слово словосполучення а те, яке є до нього визначенням. Референтом фрази *a doll of a wife* є не лялька, а дружина. Перше слово подає метафоричну характеристику, тому воно перекладається в першу чергу. Для цього можна використовуючи прикметники (*a jewel of a man* – золота людина, *a hell of place* – прокляте місце), лише іменник (*a brute of a man* – грубіян), прикладкою (*a fool of a policeman* – полісмен-дурбецало).

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять інвертовані епітети, та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. She was a faded white rabbit of a woman. (A. Cronin). 2. She couldn't trust completely this kitten of a woman. 3. I've had one hell of a day, listening to Delbert. He can talk your leg off. (J. Jones). 4. She had a hell of a time with the spelling of names. (J. O'Hara). 5. She'll have a hell of a life with that fellow when they're married. (A. Cronin). 6. "This is Slagle speaking ..." "Yes." The name was unfamiliar. "Hell of a note, isn't it? Get my wire?" "There haven't been any wires." (F.S. Fitzgerald). 7. He was watching Marjorie Reynolds as Peg Riley, in an apron, hands on hips, shaking her head at her slob of a husband, who is watching a ball game on TV, feet up, beer in hand. (Time). 8. And in the midst of the riot that sweet young lady returned, and snatched up that little dog of hers ... into her arms, ... and asked him if he was killed, and what those great nasty brutes of dogs had been doing to him. (Gerome K. Gerome). 9. She has a perfect devil of a brother, with whom she was brought up, who knows her deep dark secret and wants to trade her off to a millionaire who also has a deep dark secret. (J. Galsworthy). 10. A wafer of a moon was shining over Gatsby's house, making the night fine as before, and surviving the laughter and the sound of his still glowing garden. (F.S. Fitzgerald). 11. "Perhaps you know that lady," Gatsby indicated a gorgeous scarcely human orchid of a woman who sat in state under a white-plum tree. (F.S. Fitzgerald). 12. His gorgeous pink rag of a suit made a bright spot of color against the white steps ... (F.S. Fitzgerald).

Переклад фразових епітетів. Їхніми відповідниками в українській мові можуть бути також епітети, фрази або підрядні частини речення: *a couldn't-care-less attitude* – наплювательське ставлення; *to lead a cat-and-dog life* – жити як пес із котом. Нерідко можливий епітетичний та фразовий варіанти перекладу одночасно: *a dog-eat-dog competition* – жорстка, безжалісна конкуренція; *конкуренція не на життя, а на смерть*; *the salt-and-sunshine smell of her hair* (J. Waith) – волосся, що пахтіло сіллю і сонцем.

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять фразові епітети, та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. All three Lancasters had had an unlovely fanaticism which contrasted sharply with the liberalism of the Court which had died with Richard II. Richard's live-and-let-live methods had given place, almost overnight, to the burning of heretics (J. Tey).
2. He thoroughly disliked this never-far-from-tragic look of a ham Shakespearian actor (E. Hemingway). 3. He acknowledged an early-afternoon customer with a be-with-you-in-a-minute nod (D. Uhnak). 4. In the cold, gray, street-washing, milk-delivering, shutters-coming-off-the-shops early morning, the midnight train from Paris arrived in Strasbourg (E. Hemingway). 5. After a very early start on the stage at the age of 11, Anne Baxter spent the next 20 years shaking off the good-girl-next-door roles that her glowing, fresh appearance kept winning her (The Times Play).
6. 'Venn's Castle' was shouldered by public houses and hucksters' shops; the neighbourhood had sadly lost caste, and consideration, and money too, I should think. Decidedly it had a very down-at-heel, out-at-elbow, impecunious, insolvent look. (A. Conan Doyle). 7. In the clock-ticking silence Cal began to be afraid. (J. Steinbeck).
8. She has the close-to-the-door-when-there's-nothing-interesting-going-on technique very highly developed (A. Christie). 9. The each-for-himself look in the eyes of the people about her were like stinging slaps in the face (A. Yeziarska). 10. A staggering array of history, natural beauty and friendly people, a journey to China remains a once-in-a-lifetime experience, likely to be enjoyed more by the traveler than the tourist.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, що містять інвертовані епітети та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. Rosemary had been married two years. She had a duck of a boy. No, not Peter – Michael. And her husband absolutely adored her. (K. Mansfield). 2. My first wife is now married to a jewel of a man I'm told. He spoils her and cherishes her, and now he's growing old, with the woman that I love. 3. And very lucky for you, Roderick, my boy. You were a dead man else, for he is a devil of a fellow – isn't he, Grogan?

4. 'That's nothing,' said Enrico; 'it was the glassblowers of Venice who taught them how,' and not a ghost of a smile came across his fine, burnt-umber face. 5. The pressure creates one hell of a headache. The only way to relieve the pressure is to remove the testicles. Joe was shocked and depressed. 6. 'It sounds like we have a broken manifold because it's making a hell of a noise,' said Breen. 7. I was corralled up to an apartment at the top of the building and handed over to a wisp of a man with a large dog and a small child. 8. I'm in love with a slip of a girl. And if I should be merry or sad, I don't know. 9. "You did it, Tom," she said accusingly. 'I know you didn't mean to, but you did do it. That's what I get for marrying a brute of a man. 10. Three shrieks for ALIEN! In what was probably the wisest move any Hollywood moneyman could have done in the immediate aftermath of 1977's STAR WARS, the current public interest in sci-fi and the current public interest in horror were intersected, and the result was a dilly of a movie. 11. Anyway he has some scrapes and bruises and a honey of a black eye. You should have seen the other guy. 12. The little dumpling of a girl had become a timid, sensitive young lady tortured by her own shyness.

2. Перекладіть речення, що містять фразові епітети, та визначте можливі засоби їх передавання в мові перекладу:

1. In the Los-Angeles store Paper Bag Princess, vintage Pucci costs more than this season's Pucci collection. You'll also have to wrestle Hollywood starlets like Mena Suvari and Alicia Silverstone for rare-as-hen's-teeth pieces. 2. The silhouette was stark and pure, even for full skirts flaring rigidly. But after earlier in-your-face aggression, this fashion show had a kinder, gentler side. 3. As soon as you hit the place you suffer that old I-have-been-here-before feeling (R. Gordon). 4. They watched him in their earnest really-anxious-to understand way, asking the right kind of questions. 5. He smiled at the secretary in a sort of help-me-out kind of way. 6. In his presence, Carrie was of his own hopeful, easy-way-out mood. 7. The techniques by which this foreign newspaper turns events into profit are an expression of the man-bites-dog idea. 8. 'Sir', said the managing editor, with his jollyng-which-you-should-regard-as-a favour manner, 'you have cast a serious reflection upon the literary standards of the paper that employs you'. 9. According to Sasha, 18, "The horrible thing about being shy is that you're left with this 'if only' feeling every time you meet someone new. You just think," if only the

person I'm talking to could see what I'm really like, how different I am from this mumbling, monosyllabic idiot. Sasha is displaying the extract symptoms of the 'I'm-so-shy-and-I-hate-it – syndrome' which Sarah Smith believes makes things a thousand times worse (K. Hughes). 10. Freddie was standing in front of the fireplace with a 'well-that's-the-story-what-are-we-going-to-do-about-it' air that made him a focal point (G. Green).

ТЕМА 4

АНТОНОМАЗІЯ, ПАРАФРАЗА І ПЕРСОНІФІКАЦІЯ

1. Антономазія та її різновиди.

2. Парафраза та її різновиди.

3. Персоніфікація.

4.1. Антономазія та її різновиди

Антономазія – мовна фігура, що має безпосереднє відношення і тісно пов'язана з метафорою і метонімією. В її основі лежить використання власного імені для вираження загальної ідеї; або заміна імені власного епітетом. Антономазію поділяють на лінгвістичну та стилістичну.

Лінгвістична антономазія – це ті власні імена, які перейшли до розряду загальних. Їх виразність потьмяніла і втратила зв'язок з власним ім'ям (*hooligan* – раніше це було прізвище). Але деякі не втратили свій зв'язок (*Uncle Sam* – американець, *Patric* – ірландець, *John Bull* – британець).

Стилістична антономазія – це використання особистого імені власного для характеристики іншої особи або речі, що володіє однією або більше рисами, властивими носієві імені. Це може бути:

а) ім'я реальної історичної особистості, яке може бути універсальним або властивим лише одній культурі (*he would be a Napoleon of peace, or a Bismarck*);

б) біблійні імена (*Ismael* – вигнанець, *Jezebel* – дружина короля Аха, з поганою репутацією);

в) міфологічні імена (*she laid a scrap of paper before a lovely Hebe who was typing there* – Геба, богиня молодості і весни);

г) імена книжкових персонажів (*Дон Кіхот, Отелло, Казанова, Lady Deadline, Miss Careless, Santa Claus*);

д) епітет замість імені власного, що має бути мотивований і зрозумілий носієві цієї мови (*the iron Lady – залізна леді, Маргарет Тетчер*), при цьому може застосовуватися одночасно власна назва і епітет (*Yes, he knew men and cities well, like the **Old Greek** without the dreadful disadvantage of having a **Penelope** at home for him; Одиссей – символ вічного мандрівника, Пенелопа – символ вірної дружини*);

е) метонімічна антономазія (характерна для розмовної мови) – коли продукт діяльності може бути названий іменем винахідника, виробника або місця його виготовлення (*прекрасний Рубенс = його картини*). Такий вид характерний також для політичного вокабуляра (*Wall Street, White House, Down Street*);

ж) значущі імена, які служать автору для характеристики персонажів. Ці імена мають тимчасовий характер (*Betty Sharp – хитра, підступна*).

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять антономазії, та визначте можливі засоби їх передання в мові перекладу:

1. Excuse me Tarzan, could you please come down from that tree. 2. “When I eventually met Mr. Right I had no idea that his first name was Always.” 3. The answer for this question can be given only by Mr. Know-it-all. 4. Jerry: The guy who runs the place is a little temperamental, especially about the ordering procedure. He’s secretly referred to as the Soup Nazi. 5. He proved a Judas to the cause. 6. Harry is the Casanova of my life. 7. Do not act like Mr. Bean. 8. Kate kept him because she knew he would do anything in the world if he were paid to do it or was afraid not to do it. She had no illusions about him. In her business Joes were necessary. 9. He took no little satisfaction in telling each Mary, shortly after she arrived, something of what the art of the thing required. 10. “I was forgetting that you had such a reputation as Sherlock.” 11. Every Caesar has his Brutus. 12. Lady Teazle: Oh! I am quite undone! What will become of me? Now, Mr. Logic – Oh! Mercy, sir, he’s on the stairs. 14. Lucy: So, my dear Simplicity let me give you a little respite... 15. We sat down at a table with two girls in yellow and three men, each one introduced to us as Mr. Mumble. 16. The next speaker was a tall gloomy man, sir Something Somebody.

4.2. Парафраза та її різновиди

Парафраза – описова назва осіб або предметів за їхніми характерними ознаками *The Iron Lady – Margaret Thatcher*, *Великий Кобзар – Тарас Шевченко*. В англійській та українській мовах можна виокремити дві окремі групи парафрастичних виразів:

– топонімічні парафрази (описові замітники топонімів – назв міст, регіонів, країн): *the Athens of the North (Edinburgh)*, *Sunshine State (Florida)*, *Туманний Альбїон (Англія)*, *місто Лева (Львів)*, *місто каштанів (Київ)*;

– апелятивні парафрази (описові замітники власних імен): *король рок-н-ролу (Елвіс Преслі)*, *the Swan of Avon (W. Shakespeare)*, *The Fab Four (The Beatles)*, *The Iron Chancellor (Otto von Bismarck)*.

Варто зазначити, що всі перифрастичні назви (зокрема ті, що мають національно-специфічний характер) треба передавати в мові перекладу описово, як наприклад назви американських штатів. Так, наприклад, Вірджінію через те, що вона була першим штатом, заселеним колоністами, і є батьківщиною семи з перших президентів, американці найчастіше називають *Mother of Presidents* або *Mother state*. Переклад *матір президентів* або *матір усіх штатів* буде незрозумілим для носія мови перекладу. Тому, використовують описовий переклад *штат Вірджінія*. Іноді буквальный переклад може викликати у читача помилкові асоціації. Наприклад, *the three sisters* треба перекладати не *три сестри*, а *мойри* або *парки*, або *богині долі*.

Завдання

1. Перекладіть речення (словосполучення), що містять парафрази:

1. He was no Romeo; but then again, she was no Juliet. 2. This fruit of the vine is tasty. 3. The big man upstairs hears your prayers. 4. His arm about her, he led her in and bawled, “Ladies and worser halves, the bride!” 5. I was earning enough money to keep body and soul together. 6. In the left corner, built out into the room, is the toilet with the sign “This is it” on the door. 7. I am thinking an unmentionable thing about your mother. 8. Jean nodded without turning and slid between two buses so that two drivers simultaneously used the same qualitative word. 9. “Did you ever see anything in Mr. Pickwick’s manner and conduct towards the opposite sex to induce

you to believe... 10. I participated in that delayed Teutonic migration known as the Great War. 11. The hospital was crowded with the surgically interesting products of the fighting in Africa. 12. His face was red, the back of his neck overflowed his collar, and there had recently been published a second edition of his chin. 13. She was still fat; the destroyer of her figure sat at the head of the table. 14. The play of swords. 15. A shield-bearer. 16. The most pardonable of human weaknesses.

Персоніфікація

Персоніфікація – представлення природних явищ, сил (наприклад, у вигляді янголів), предметів, абстрактних понять в образі людини або визнання за ними людських рис. Як приклади, наведемо такі: *The wind whispered through dry grass, The flowers danced in the gentle breeze; Вишня пишається білим цвітом, Грім розсердився.*

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять персоніфікацію:

1. The shadow of the moon danced on the lake. 2. There was a heavy thunderstorm, the wind snorted outside, rattling my windowpanes. 3. The flowers were blooming, and the bees kissed them every now and then. 4. The flood raged over the entire village. 5. The tread of time is so ruthless that it tramples even the kings under its feet. 6. It was early morning – I met a cat yawning and stretching in the street. 7. The skyscraper was so tall that it seemed to kiss the sky. 8. The tree was pulled down, and the birds lamented over its dead body. 9. The tall pines in the hilly area fondled the clouds. 10. The long road to his home was a twisting snake, with no visible end. 11. The full moon peeped through partial clouds. 12. His car suffered a severe stroke in the middle of the road, and refused to move forward. 13. The ship danced over the undulating waves of the ocean. 14. When he sat the test, the words and the ideas fled from his mind. 15. When he came out of the house of his deceased friend, everything looked to him to be weeping. 16. The popcorn leapt out of the bowl. 17. When the DVD went on sale, it flew off the shelves. 18. I tripped because the curb jumped out in front of me. 19. Time creeps up on you. 20. The news took me by surprise. 21. The fire ran wild. 22. The thunder clapped angrily in the distance.

23. The tornado ran through town without a care. 24. The door protested as it opened slowly.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, приділяючи особливу увагу адекватності відтворення антономазії засобами цільової мови.

1. Education is the Cinderella of America's social system. 2. I was playing the part of Richard ... and absolutely "out-Heroding Herod" (W. Irving). 3. He drives like Jehu. 4. It would try the patience of Job. 5. We are all used to supporting the lifeboats or guide dogs for the blind, but the need to help a full-blown department state takes Robin Hood into the realms of Kafka. 6. It was one of those Kafkaesque form letters, computer-dictated, which you get from credit card companies when they fail to record your payment and, despite letters and phone calls, continue to threaten dire penalties. 7. Algernon: The world is good enough for me, cousin Cecily. Cecily: Yes, but are you good enough for it? Algernon: I'm afraid I'm not that. That is why I want you to reform me. You might make that your mission, if you don't mind, cousin Cecily. Cecily: I'm afraid I've no time, this afternoon. Algernon: Well, would you mind my reforming you myself this afternoon? Cecily: It is rather Quixotic of you. But I think you should try. (O. Wilde).

2. Перекладіть речення (словосполучення), що містять парафрази:

1. She was one of the most glamorous actresses in Tinsel town. 2. Linda found herself in the Big Apple when she was already a mature artist. 3. Some take a glass of porter to their diner, but I shake my thirst with Adam's wine. 4. "If you bring missus, drop in on us to have a cup that cheers but not inebriates", said Farrell. (J. Lindsay) 5. Most of his friends were gentlemen of the long robe. 6. Journalists were interested in the standpoint of the man in the street. 7. Besides, a man with the milk of human kindness in him, can scarcely abstain from doing a good-natured action, but one cannot be good-natured all around. (G. Eliot) 8. But the nearer we got to the meeting, the clearer it became that the audience was not only waiting eagerly for us, but was by no means filled with the milk of human kindness either. (H. Pollitt). 9. First State. 10. the Silver Streak. 11. the Emerald Isle. 12. the Land of Midnight Sun. 13. the

Swan of Avon. 14. the mistress of Adriatic. 15. the Peasant Bard. 16. Golden State. 17. Silver State. 18. the Father of History.

3. Перекладіть речення, що містять персоніфікацію:

1. The stars danced playfully in the moonlit sky. 2. The run down house appeared depressed. 3. The first rays of morning tiptoed through the meadow. 4. She did not realize that opportunity was knocking at her door. 5. He did not realize that his last chance was walking out the door. 6. The bees played hide and seek with the flowers as they buzzed from one to another. 7. The wind howled its mighty objection. 8. The snow swaddled the earth like a mother would her infant child. 9. The river swallowed the earth as the water continued to rise higher and higher. 10. Time flew and before we knew it, it was time for me to go home. 11. The ocean waves lashed out at the boat and the storm continued to brew. 12. My computer throws a fit every time I try to use it. 13. The thunder grumbled like an old man. 14. The flowers waltzed in the gentle breeze. 15. Her life passed her by. 16. The sun glared down at me from the sky. 17. The moon winked at me through the clouds above. 18. The wind sang through the meadow. 19. The car was suffering and was in need of some TLC. 20. At precisely 6:30 am my alarm clock sprang to life. 21. The window panes were talking as the wind blew through them. 22. The ocean danced in the moonlight. 23. The words appeared to leap off of the paper as she read the story. 24. The phone awakened with a mighty ring. 25. The funeral raced by me in a blur. 26. While making my way to my car, it appeared to smile at me mischievously. 27. The car, painted lime green, raced by screaming for attention. 28. The butterflies in the meadow seemed to two-step with one another. 29. The waffle jumped up out of the toaster. 30. The popcorn leapt out of the bowl.

ТЕМА 5 **ЕВФЕМІЗМИ, АЛЮЗІЇ, ЦИТАТИ**

- 1. Евфемізми.*
- 2. Способи передання евфемізмів.*
- 3. Алюзії і цитати.*
- 4. Способи передання алюзій і цитат.*

5.1. Евфемізми

Евфемізм (грецьк. утримування від неналежних слів, пом'якшений вираз) – пом'якшувальні назви неприємних, грубих явищ. Наприклад, в англійській та українській мовах евфемізми мають багато спільних рис. Зокрема, в них можна виокремити групу евфемістичних назв:

– смерті, вмирання: *to pass away, to expire, to depart one's life, to breathe one's last, to pass into darkness, to go west, to join the majority* // *піти з життя, відійти у вічність, піти за вічну межу, почити вічним сном*;

– релігійних уявлень: *the Lord, the Supreme Being, Heaven, goodness* // *Творець, спаситель*; *the Prince of Darkness, the deuce, the Evil One, the dickens, old Nick, old Harry* // *володар тьми, лукавий, нечистий, рогатий*.

Проте, на відміну від української мови англійська пережила протягом останніх десятиліть евфемістичний бум. Внаслідок цього процесу англійська мова поповнилася численними евфемістичними заміниками назв певних етнічних, расових, демографічних та соціальних груп: *Afro-American* (замість *Negro*), *Native American* (замість *Indian*). Деякі соціальні групи, наприклад, бідне населення, позначаються в англійській мові цілою низкою евфемістичних назв: *the needy, the neediest, the ill-provided, the deprived, the socially deprived*.

Ще одна група евфемістичних субституцій пов'язана із підвищенням престижу професій та занять. Наприклад *janitor* замість *facility manager, cleaning lady* – *interior care provider*. Таку саму тенденцію можна спостерігати в інших мовах, зокрема в російській: *уборщик мусоропроводов* – *мусорищик*, *рабочий ритуальных услуг* – *могильщик*, *разрубщик мяса на рынке* – *мясник*, *рабочий по стирке и ремонту спецодежды* – *прачечник*, *рабочий по уходу за животными* – *скотник*. Вагома частка евфемістичних заміників виникла під впливом поширених в англослов'янському світі феміністичних поглядів: *fireman* – *firefighter*, *chairman* – *chairperson*, *policeman* – *officer*, *spokesman* – *representative*.

З погляду прагматики в основі утворення евфемізмів лежить надання позитивного ефекту. Виникнення евфемізмів пов'язано з низкою прагматичних причин: ввічливість, делікатність, прагнення до табу, приховання негативної сутності окремих явищ дійсності, підвищення престижу окремих професій:

Unfortunately, many full-time, **low-income** working parents are shut out of child tax credit completely. **Seniors, disadvantaged individuals**, and health care providers bear the burden of these enormous cuts. This will affect Los Angeles with cuts of hundreds of **police officers**.

Так, використання евфемізмів *low-income* або *disadvantaged* може свідчити проявом ввічливості до незаможних, а з іншого приховує негативні сторони економічної політики держави. У поданому фрагменті також простежується делікатність до соціальних груп – *seniors* та *disadvantaged individuals* – та професій – *police officers*.

5.2. Способи передання евфемізмів

Евфемізми можна передати в мові перекладу шляхом транслітерації, конкретизації і додавання. Метод додавання є основним способом перекладу безеквівалентної лексики. Багато евфемізмів настільки тісно пов'язані лінгвокультурними особливостями, що їх розуміння носіями інших мов та культур абсолютно неможливе без розгорнутих лінгвокультурних коментарів:

Knowing that Hoover had files on everyone and that he also knew a great deal about **Nixon's "dirty tricks,"** the President preferred trying to get Hoover to resign rather than dismiss him.

Вислів *Nixon's "dirty tricks,"* використано для номінації політичних злочинів з боку адміністрації президента Ніксона, які виявили під час розслідування вторгнення у штаб-квартиру демократичної партії. Для передання його конотативного і денотативного значення, буквального перекладу недостатньо. Потрібна інформація екстралінгвального характеру: тут мається на увазі злочинні дії адміністрації президента Ніксона під час виборчої кампанії на початку 1970-х рр. (шпигунство за керівництвом демократичної партії, підслуховування телефонних розмов, крадіжка документів, фінансові махінації тощо). Отже, англійський вислів можна передати як *не законні дії адміністрації президента Ніксона під час виборів*. Отже, речення можливо перекласти таким чином:

Чудово усвідомлюючи, що Гувер має досє на кожного політика, так само як і те, що знає багато про **незаконні дії адміністрації Ніксона під час виборів**, Президента більше влаштовував варіант добровільного уходу Гувера з посади, ніж його звільнення.

Передати евфемізми можна також транслітерацією, хоча цей засіб є не завжди ефективним для передання значення та, відповідно, для розуміння реципієнтом:

And if there is **face-ism**, **shape-ism** and **body-ism** at work, should we try to do something about it? Isn't it all so unfair?

Так, слова *face-ism*, *shape-ism* і *body-ism* позначають створення стандартів краси, що спричиняють дискримінацією через погану зовнішність і розміри тіла. У цьому випадку транслітерація має супроводжуватися доповненням або описовим перекладом. Але оптимальним рішенням є описовий переклад:

А якщо ми на роботі спостерігаємо **дискримінацію через недоліки своєї зовнішності, розміри свого тіла**, можемо ми цьому заподіяти? Чи насправді все так несправедливо?

Завдання

1. Перекладіть речення, передаючи значення евфемізмів відповідними засобами:

1. The *pro-life group* appears to have accepted defeat on the two key issues which the Commons voted on last week. 2. “We love to challenge markets where the customer has been consistently ripped off or *underserved*”, Richard Branson says. 3. *Doublespeak* is ameliorative language which makes the bad seem good (slums are “*inner city*”), the cheap seem expensive (secondhand is “*preowned*”), and the negative positive (the poor are “*fiscal underachievers*”). 4. Jean nodded without turning and slid between two vermilion-coloured buses so that two drivers simultaneously used the *same qualitative word*. (J. Galsworthy). 5. He has nowhere to hurry for he is a *golden ager*. 6. She is an expectant mother and we all hope to congratulate her soon on the *happy event*. 7. I'm afraid I've been rather *economical with the truth*. 8. Tell me, *have you got a drink problem*? 9. Discounts are available for *senior citizens*. 10. I can't pay you right now – I'm somewhat *financially embarrassed*. 11. These goods are intended for *economically disadvantaged people*. 12. “*Disadvantaged*” is a *blanket term* for those suffering from poverty, inadequate parenting, mental inadequacies and all the other problems that are considered as detrimental to living the idealized social role. 13. The company is *being downsized* so that we can emerge leaner and fitter. 14. Some of your staff seem not only

intellectually challenged but past their sell-by date. 15. It seems we are in a *non-profit situation* and may have to *withdraw our services*. 16. The man was *optically challenged* and *chronologically gifted*. 17. She hesitated to ask her companion for assistance as he seemed to be rather *kindness-impaired*. 18. Her uncle is *differently-sized, hair-disadvantaged and aurally*.

2. Перекладіть речення, передаючи значення евфемізмів відповідними засобами:

1. Він тільки-но прийняв ванну і вийшов у вітальню як *мати спородила*.
2. Сестра Пітера одружилася зі своїм сокурсником і, кажуть, що зараз вона *принадії*.
3. Він не хоче визнавати, що останнім часом все частіше *заглядає у чарку*.
4. Згубні звички *відправили юнака на той світ*.
5. Громадяни *поважного віку* обслуговуються позачергово.
6. Звичайно, цей студент *зірок з неба не хапає*, але його не можна зарахувати до числа неуспішних.
7. У районі було проведено декілька *благодійних заходів для дітей з особливими потребами*.
8. Більшість *незайнятого населення* країни складають жінки.
9. Рік тому цей *видатний письменник відійшов у вічність*.

5.3. Алюзії і цитати

Алюзія – використання в мові широко вживаного вислову, що натякає на який-небудь загальновідомий історичний, міфологічний, літературний або побутовий факт. Алюзія являє собою посилання на певний історичний, літературний або культурний факт, який належить до фонових знань носія мови. Будучи особливим видом текстової імплікації, вона бере участь у смислового збагаченні тексту, наданні йому семантичної двоплановості або багатоплановості. Приклади: *Farewell to Arms, Gone with the Wind, between Scylla and Charybdis, Час збирати каміння, Троянський кінь, перейти Рубікон, Eye for eye, tooth for tooth*.

Найбільш експресивними і емоційними є біблійні і міфологічні алюзії. Для позитивної характеристики героя автори використовують біблійні алюзії. Щоб передати яскраву, сенсаційну інформацію автор використовує міфологічні алюзії, меншою мірою, біблійні та літературні. Кожен, хто знайомий з легендами та міфами Стародавньої Греції, здатен визначити їх зміст, незважаючи на свою

національну приналежність. Отже, алюзії на базі універсальних культурних чи історичних концептів представляють способи пізнання навколишнього світу, які є загальними для мови оригіналу і мови перекладу. За своїми семантичними властивостями алюзії поділяють на:

– власні імена (антропоніми), у тому числі зооніми, що часто зустрічаються у художній літературі – назви тварин, птахів; топоніми – географічні назви; назви історичних подій, свят, художніх творів тощо;

– біблійні, міфологічні, літературні, історичні та інші реалії.

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі, щоб зробити зрозумілішими свої твердження. Часто цитованими в англійському, українському мовленні є також численні біблійні афоризми: *He that is not with me is against me* = *Хто не зі мною, той проти мене*. Як видно, основними джерелами цитат і алюзій є давньогрецька, давньоримська міфологія та Біблія. Ще одним джерелом поповнення стилістичних систем аналізованих мов можна зарахувати твори Вільяма Шекспіра: “*A horse! A horse! My kingdom for a horse*” (“Richard III”).

5.4. Способи передання алюзій і цитат

Використання в тексті алюзій та цитат із творів інших авторів є одним із розповсюджених стилістичних прийомів. Джерелом цитати найбільш часто служать широко відомі твори класиків літератури, біблеїзми, а також дитячі казки та пісеньки.

Подібні цитати і посилання несуть значні труднощі для перекладача. Йому доводиться враховувати не лише характер самої цитати, а й ступінь популярності джерела цитати для російського читача. У більшості випадків добре відома англійцю фраза, взята з популярної пісеньки, дитячої казки або скоромовки, нічого не говорить носієві іншої мови, тому буквальний її переклад не є ефективним засобом:

The Tories were accused in the House of Commons yesterday of “**living in an Alice in Wonderland world**” on the question of nuclear arms for Germany.

У поданому фрагменті автор робить звернення до твору Л. Керола «Аліса в країні чудес», добре відомого кожному англійському учневі. Але в мові перекладу (українській, російській) буквальний переклад алюзії буде мало зрозумілим. Значення алюзії – жити в світі казкових ілюзій, перебувати в ілюзії. Отже переклад фрагменту матиме такий вигляд:

Учора у палаті громад консерваторів звинувачували в тому, що вони **перебувають в світі ілюзій** стосовно ядерного озброєння Німеччини.

Коли цитати політичного характеру вже не мають яскравого експресивного відтінка, допустимою є втрата образності під час перекладу:

... the disillusionment of **the Land-fit-for-heroes** to which he had come back after Flanders had sunk deep ... (J. Lindsay, Hullo, Stranger).

Використана алюзія відсилає читачів до демагогічної фрази, яку промовив Ллойд-Джордж наприкінці першої світової війни, що ветеранам буде влаштовано теплий прийом, як тільки повернуться в батьківщиною. Але ця фраза може бути невідомою для носія української мови, тому її можна замінити таким чином:

... після повернення з Фландрії він пережив глибоке розчарування в усіх **демагогічних обіцянках**.

Стосовно алюзій і цитат із міфології та Біблії, вони перекладаються буквально, оскільки є зрозумілими для носіїв мови, і вони не потребують додаткових пояснень.

Завдання

1. Перекладіть речення, які містять алюзію на античну міфологію:

1. ... she (art) has welcomed to her shrine a band of actors, knowing that they have sought with much ardour for the stern secret of Melpomene, and caught with much gladness the sweet laughter of Thalia (O. Wilde). 2. Ah! Here is the Duchess, looking like Artemis in a tailor-made gown (O. Wilde). 3. I had drawn you as Paris in dainty armour, and as Adonis with huntsman's cloak and polished boar-spear (O. Wilde). 4. It was a slow smile, starting and sometimes ending in the eyes; it was very sensual, neither cruel nor kindly, but suggested rather the inhuman glee of the satyr (S. Maugham). 5. Jack: ... Her mother is perfectly unbearable. Never met such a I Gordon... I don't really know what a Gordon is like but f am quite sure that Lady

Bracknell is one (O. Wilde). 6. To tell people what to read is, as a rule, either useless or harmful, for, I the appreciation of literature is a question of temperament not of teaching; I to Parnassus there is no primer and nothing that one can learn is ever worth learning (O. Wilde). 7. When he followed Halliday into the sitting room for lunch, three faces, very fair and blue-eyed, were turned suddenly at the words: "This is Frank Ashurst – my young sisters". Two were indeed young, about eleven I and ten. The third was perhaps seventeen, tall and fair-haired too, with pink-I and-white cheeks just touched by the sun, and eyebrows, rather darker than I the hair, running a little upwards from her nose to their outer points... A regular Diana and attendant nymphs (J. Galsworthy). 8. The new manner in art, the fresh mode of looking at life, suggested so strangely by the merely visible presence of one who was unconscious of it all; the silent spirit that dwelt in dim woodland, and walked unseen, in open field, suddenly showing herself, Dryad-like and not afraid, because in his soul who sought for her there had been wakened that wonderful vision to which alone are wonderful things revealed ... (O. Wilde). 9. He seemed to partake of those obscure forces of nature which the Greeks personified in shapes part human and part beast, the satyr and the faun. I thought of Marsyas, whom the god flayed because he had dared to rival him in song (S. Maugham).

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, точно передаючи значення евфемізмів відповідними засобами:

1. You are becoming a little *thin on top*. 2. Our teacher is *in the family way*. 3. He is *a little tipsy*. 4. We do not hire *mentally challenged* people. 5. He is a *special child*. 6. six feet under. 7. socially deprived. 8. to push up daisies. 9. shell shocked. 10. penniless. 11. low-income family. 12. to be in somebody's box. 13. U.S. Airline Industry: Aircraft engines do not 'explode'. Accidents such as the one that brought down United's Flight 232 in Iowa in 1989 are due to what the industry called '*uncontained engine failure*'. 14. In 1982 an anesthetist at a Minneapolis hospital accidentally gave a patient a fatal dose of nitrous oxide. Hospital officials, trying to avoid a malpractice suit, called the death a '*therapeutic misadventure*'. 15. The Neutron bomb was costly and top secret. The Pentagon went to Congress repeatedly

for money, and got it for 15 years, calling the device a ‘*radiation enhancement weapon*’. 16. The lethal chemical, anhydrous ammonia, has not been treated as a poison when transported by railroads because the Department of Transportation chose to label it an ‘inhalation hazard’ rather than ‘*poison gas*’.

2. *Перекладіть цитати:*

1. “Success is the child of audacity” (Benjamin Disraeli). 2. “Success is one percent inspiration, ninety-nine percent perspiration” (Thomas Edison). 3. “We can easily forgive a child who is afraid of the dark; the real tragedy of life is when men are afraid of the light” (Plato). 4. “When I do good, I feel good. When I do bad, I feel bad. That’s my religion” (Abraham Lincoln). 5. “You yourself, as much as anybody in the entire universe, deserve your love and affection” (Buddha). 6. “Love is an irresistible desire to be irresistibly desired” (Robert Frost). 7. “The very essence of romance is uncertainty” (Oscar Wilde, *The Importance of Being Earnest and Other Plays*). 8. “It was love at first sight, at last sight, at ever and ever sight” (Vladimir Nabokov, *Lolita*). 9. “You know you’re in love when you can’t fall asleep because reality is finally better than your dreams” (Dr. Seuss). 10. “You can never understand one language until you understand at least two” (Geoffrey Willans). 11. “To have another language is to possess a second soul” (Charlemagne). 12. “I’m selfish, impatient and a little insecure. I make mistakes, I am out of control and at times hard to handle. But if you can’t handle me at my worst, then you sure as hell don’t deserve me at my best” (Marilyn Monroe). 13. “The opposite of love is not hate, it’s indifference. The opposite of art is not ugliness, it’s indifference. The opposite of faith is not heresy, it’s indifference. And the opposite of life is not death, it’s indifference” (Elie Wiesel).

ТЕМА 6 ПАРЕМІЯ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД

1. *Паремія як стилістичний засіб.*
2. *Способи перекладу паремій.*

6.1. Паремія як стилістичний засіб

До паремії належать приказки та прислів’я. Незважаючи на свою стислість, у фольклористиці паремії традиційно розглядаються як жанрові тексти і на-

справді являють собою своєрідний мініатюрний художній твір, що ємно та виразно втілює істини, пов'язані з усіма ділянками життя й діяльності людини. Проте величезне розмаїття паремій різних народів можна звести до певних стереотипів, які реалізують одну й ту саму семантичну модель: *Every man has his faults. Homer sometimes nods / sleeps. There are less to every wine // I сонце свої плями має. У кожному бобі є своя чорна пляма. Кінь на чотирьох ногах та й то спотикається.*

Паремії ж англійської та української мов можуть бути подібними за лексичним складом, комунікативним значенням та стилістичним забарвленням, та все ж значна їх частина має свої особливості і відповідник у порівнюваній мові часто буває тільки приблизним. При порівнянні паремій характерним є визначення спільного асоціативного значення, аналогічність ситуації, у якій доречним є вживання афоризму.

6.2. Способи перекладу паремій

Під часу перекладу англійських паремій постає проблема неможливості точно передати експресивне, емоційне забарвлення образності, національний колорит, що значно ускладнює сам процес перекладу та впливає на його якість, а також правильне розуміння реципієнтом. Серед головних труднощів перекладу паремій можна визначити такі:

1) відсутність відповідного прислів'я у мові перекладу. Так, в англійській мові відсутня така за смислом паремія, як у *городі бузина, а в Києві дядько*;

2) розбіжності в емоційній забарвленості та образності українських та відповідних англійських прислів'їв або ж їх належність в одній мові до образних паремій, а в іншій – до необразних;

3) етноспецифічність прислів'їв, їх відмінності у національній забарвленості – необхідність, з одного боку, збереження національного колориту, а з другого боку, певної локалізації, яка не була б занадто значною.

У кожній мові є прислів'я та приказки, які містять реалії (назви предметів і явищ матеріальної та духовної культури певного народу, які в перекладі залишаються незмінними) та власні імена, властиві лише даній мові. Ці вирази є етноспецифічними, мають суто національне забарвлення. Переклад необразних

прислів'їв зазвичай менш складний, ніж образних паремій, які в силу образності більш етноспецифічні. Необразні прислів'я однієї мови, як правило, мають необразні відповідники в іншій мові Деякі необразні паремії можна передати калькою, тобто перекласти буквально.

Прислів'я переважно передають: 1) еквівалентним перекладом; 2) переклад за допомогою варіантного відповідника; 3) відносним еквівалентом; 4) описовий переклад; 5) калькування. Еквівалентний переклад вважається одним із найкращих, оскільки еквівалент мови перекладу повністю відповідає за змістом і значенням паремії у мові оригіналу, і при цьому зберігається образність (одна із цілей перекладу). Крім того, відповідні паремії у двох мовах співпадають й за граматичною структурою, лексичним складом та стилістичною забарвленістю. Такі прислів'я завжди перекладаються лише однією відповідною паремією. Наприклад, *better lose a jest than a friend – краще утриматись від жарту, ніж втратити друга; better suffer for truth than prosper by falsehood – краще страждати за правду, ніж гараздувати брехнею.*

Переклад за допомогою варіантного відповідника або аналога, тобто фразеологічної одиниці, яка є аналогічною оригіналу за змістом, але має інший образ (часто образи бувають досить близькими). У цьому випадку робиться вибір одного з кількох еквівалентних прислів'їв. Але образи двох аналогів можуть не мати між собою нічого спільного, що не заважає еквівалентам виконувати свою функцію при перекладі. Переклад за допомогою варіантного відповідника є досить цікавим, і заміна образу тут пов'язана зі збереженням експресивного забарвлення. Цей спосіб перекладу вважається досить вдалим з точки зору передачі змісту та емоційності. Наприклад, *all bread is not baked in one oven – не всі люди однакові; люди бувають різні; не можна стригти всіх під один гребінець; as the tree, so the fruit – зі злої трави лихе й сіно; яке коріння, таке й насіння; які батьки, такі й діти.*

Коли паремії перекладають відносним моноеквівалентом, виникають певні розбіжності в образності. Це, наприклад, переклад: 1) із певними розбіжностями в образності; 2) із повною відміною образності (такий спосіб перекладу є найпоширенішим, оскільки значна частина прислів'їв є етноспецифічною

у плані образності); 3) із частково відмінними граматичними характеристиками або лексичним складом, при цьому лексичні одиниці змінюють своє місце, але зміст та образність залишаються тими самими. Наприклад, *better deny at once than promise long* – краще зразу відмовити, ніж довго обіцяти; *he that talks much errs much* – хто багато говорить, той часто помиляється.

Четвертим способом є описовий переклад, наприклад: *familiarity breeds contempt* – чим більше знаєш людину, тим краще бачиш її недоліки.

П'ятим способом є калькування (дослівний переклад), до якого перекладач звертається у тому випадку, коли в рідній мові немає ні аналога, ні еквівалента; при цьому вираз відтворюється повністю без будь-яких змін і легко сприймається читачем. Цей спосіб застосовується тоді, коли перекладене таким чином прислів'я є цілком зрозумілим для носіїв мови перекладу. Наприклад, *judge not of men and things at first sight* – не суди про людей і про речі з першого погляду; *tattler is worse than a thief* – базіка гірший за злодія; *who chatters with you, will chatter of you* – той, хто плете плітки з вами, буде плести і про вас.

Завдання

1. Перекладіть нижченаведені уривки, надаючи відповідний еквівалент до англійських приказок та прислів'їв:

1. He suddenly felt a trifle embarrassed. "Anyhow, that's no business of mine, and I think there are things a father and son needn't go into. But *accidents will happen in the best regulated families*, and well, what I want to say is if you find you've got anything the matter with you, don't hesitate but go and see a doctor right away" (S. Maugham). 2. "But dammit, what's the use in talking, I'll have to take it," Coffey said. "I've told Vera I have a job." "It's up to you," Gerry said. "But if you start small, you'll wind up small." "Yes, but *beggars can't be choosers*" – Coffey began (B. Moore). 3. *Whatever is bred in the bone* will stick by us to the day of our death, whether it be diseases of body or indisposition of mind. What's natural, will *never go out of the flesh* (O. Dykes). 4. *Death may be the great leveller*, but sleep is not. If there is a sleep of the just it is only logical that there should be a sleep of the unjust, there are numerous other categories as well (H. Kirst). 5. "I never met her alive," said Kelsey, "but from the way everyone speaks of her, I get the impression

that she might have been a nosy woman”. “I think that’s really the most probable explanation”, agreed Adam. “Curiosity killed the cat. Yes, I think that’s the way the Sports Pavilion comes into it” (A. Christie). 6. “*Safe bind, safe find*”, said Uncle Robert, locking the door and pocketing the key (D. Murray). 7. When the lion is shot, the dog gets the spoil. So, he had come in for Katherine, Alan’s lioness. *A live dog is better than a dead lion*. And so the little semi-angelic journalist exulted in the triumph of his weakness (D. Lawrence). 8. I’m very sorry, sir, I’m afraid it’s no good. *I’m too old a dog to learn new tricks*. I’ve lived a good many years without knowing how to read and write (S. Maugham). 9. Caesar: (taking a date) My age! (He shakes his head and bites the date.) Yes, Kufio: I am an old man – worn out now – true, quite true. (He gives way to melancholy contemplation, and eats another date). Achilles is still in his prime; Ptolemy is a boy. (He eats another date, and plucks up a little.) Well, every *dog has his day*; and I have had mine: I cannot complain (B. Shaw). 10. “Where’s the bike?” “They took it back”, he said. “I was buying it on an installment plan”. “That’s too bad”, she laughed. “Now we won’t have anything to run into the town with”. “*Easy come.*” he said, “*easy go*” (A. Bessie). 11. “If I can’t get the truth out of you, he can”. “The truth is all I’ve been telling you”. “Tell me more of it”. “*You can’t get blood out of a stone, Bill*” (R. Macdonald). 12. “Come, come,” said Silver, “stop this talk. He’s dead, and he doesn’t walk, that I know; leastways, he won’t walk by day, and you may lay to that care *killed a cat*. Fetch ahead for the doubloons” (R. Stevenson). 13. You have to accept the crochets of an author of great parts. *Homer sometimes nods* and Shakespeare can write passages of empty rhetoric (S. Maugham).

2. *Визначте спосіб передання британських та американських прислів’їв (приказок):*

1. A dollar saved is a dollar earned. 2. In youth we run into difficulties; in old ages difficulties run into us. 3. Simplicity is truth’s most becoming garb. 4. Better lose a jest than a friend. 5. A friend cannot be known in prosperity; an enemy cannot be hidden in adversity. 6. Friendship often ends in love, but love in friendship never. 7. Keep your friends constantly in repair. 8. Who seeks a faultless friend stays friendless. 9. One fool makes many. 10. Waste not, want not. 11. Life is made up of

little things. 12. He that follows truth too closely will have dirt kicked in his face. 13. Prosperity discovers vice, adversity virtue. 14. The weakest goes to the wall. 15. Wealth and content are not bedfellows. 16. The best way out of a difficulty is through it. 17. A gem is not polished without rubbing, nor is a man perfect without trials. 18. A good beginning makes a good end. 19. A smooth sea never made a skilled mariner. 20. A stumble may prevent a fall. 21. If you want to be happy for a year, plant a garden; if you want to be happy for life, plant a tree. 22. Adversity makes strange bedfellows. 23. Every woman would rather be beautiful than good. 24. All cats are grey in the dark. 25. A miss is as good as a mile. 26. Children and fools tell the truth. 27. A ragged coat may cover an honest man. 28. A good conscience is a soft pillow. 29. Better to be envied than pitied. 30. A man is as old as he feels. 31. Use soft words and hard arguments. 32. A rose by any other name would smell so sweet. 33. A contented mind is a perpetual feast. 34. Buy in the cheapest market and sell in the dearest. 35. A thing of beauty is a joy forever. 36. He who fails to study the past is doomed to repeat it. 37. A stitch in time saves nine. 38. Even the weariest river winds somewhere safe to sea. 39. Where there's a will, there's a way.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть нижченаведені уривки, надаючи відповідний еквівалент до англійських приказок та прислів'їв:

1. "Very nice indeed. I am so glad to see you, Edna, but you are looking delicate; you have lost your colour" "What nonsense!" With a touch of her old impatience. "You are as bad as mamma: she is always finding fault with me. *People who live in glass houses should not throw stones at their neighbours.* You do not look like yourself, either, Bessie" (R. Carey). 2. Vee: I brought a bowl of sherbet. Dolly: What flavour is it? Vee: Pineapple. Dolly: Oh, goody, I love pineapple. Better put it in the icebox before it starts to melt. Beulah: (Looking under the napkin that covers the bowl) I'm afraid you're *locking the stable after the horse is gone*. Dolly: Aw, is it melted already? Beulah: Reduced to juice (T. Williams). 3. The young man, within a few days, had made her listen to things for which she had not supposed that she was prepared; having a lively foreboding of difficulties, he proceeded to gain as much ground as possible in the present. He remembered *that fortune favors the brave* – and

even if he had forgotten it, Mrs. Pennyman would have remembered it for him (H. James). 4. I just had to come in and have a chat. I've been feeling pretty fed up lately. *Married life is not all beer and skittles*, I don't mind telling you (E. Waugh). 5. I liked Frank Crawley. I did not find him dull and uninteresting as Beatrice had done. Perhaps it was because I was dull myself. We were both dull. We neither of us had a word to say for ourselves. *Like to like* (D. du Maurier). 6. The car stood untouched, a little dewy. Hilda got in and started the engine. The other two waited. "All I mean", she said from her entrenchment, "is that I doubt if you'll find it's been worth it, either of you!" "*One man's meat is another man's poison*", he said, out of the darkness. "But it's meat an' drink to me" (D. Lawrence). 7. That he could not manage to feel in the least like a man who has done a fine thing, and that he did feel much like a gentleman who has disgraced himself, was unfortunate; but such is the tyranny of tradition that there was no help for that. One must accept the rough with the smooth, and *omelettes cannot be made without breaking of eggs* (W. Norris). 8. There is only one freedom that is really important and that is economic freedom, for in the long run *the man who pays the piper calls the tune* (S. Maugham). 9. "Well, darn it, if you won't come, you won't, that's flat!" the young man exclaimed, angrily. "This is your nasty pride, Miss Alma; but, mind you, pride goes before a fall", he added (M. Grey). 10. Too late Julia realized that the best and the most sacrificing of wives *cannot make a silk purse out of a sow's ear*, an Arnold Bennett out of an Oswald (R. Aldington). 11. "... most English people dislike them (beards)". "Well, let them shave, there is no accounting for tastes", observed Antonio, with an air of resignation (J. Ruffini). 12. *Better never trouble Trouble until Trouble troubles you*; for you only make your trouble Double-trouble when you do (D. Keppel).

2. *Визначте спосіб передання британських та американських прислів'їв (приказок):*

1. To be trusted is a greater compliment than to be loved. 2. Genius is akin to madness. 3. Genius is an infinite capacity for taking pains. 4. Every man has as much vanity as he is deficient in understanding. 5. He who seeks only for applause from without has all his happiness in another's keeping. 6. He that serves God for money will serve the devil for better wages. 7. No critic has settled anything. 8. Criticism is

something you can avoid by saying nothing, doing nothing and being nothing. 9. The chase of gain is rich in hate. 10. The best things are often least appreciated. 11. Falling hurts least those who fly low. 12. Little things amuse little minds. 13. None thinks the great unhappy. 14. When glory comes, memory departs. 15. Gambling is the son of avarice and the father of despair. 16. Charity is the father of sacrifice.

ТЕМА 7 ГІПЕРБОЛА ТА ПРИМЕНШЕННЯ

1. Гіпербола і применшення як стилістичні прийоми.
2. Способи перекладу гіперболи і применшення.

7.1. Гіпербола і применшення як стилістичні прийоми

Гіпербола – стилістичний прийом, що полягає у навмисному перебільшенні для посилення виразності і підкреслення сказаної думки. Наприклад: *я казав тобі тисячу разів* або *височенний як дуб*. Її можна вважати одним із основних засобів створення художніх образів у живопису та літературі. Гіпербола може проявлятися у кількісному перебільшенні (*A thousand thanks and a thousand excuses*) та втілюватися в образний вислів (... *cried at the top of his voice*).

Дуже часто гіпербола використовується як засіб створення комічного ефекту в художньому тексті, що допомагає розкрити багатство асоціативних відтінків поетичного мовлення, посилює та увиразнює його емоційне та оцінне забарвлення, вказує на домінуючі ознаки авторського стилю. Гіпербола як стилістичний прийом виконує такі функції:

- посилення виразності мови;
- підкреслення сказаної думки;
- посилення емоційного впливу на читача;
- яскраве виділення певної сторони зображуваного явища.

До семантичного поля гіперболи може входити лексика із суміжних тематичних груп, експресивні синоніми і синоніми, що виражають інтенсифікацію. Крім того, опорними словами для створення гіперболи можуть виступати нейтральні слова. Протилежним до гіперболи є стилістичний прийом применшення або літота (*I'm not crazy, I'm just a little unwell*). Літота використовується для

послаблення позитивної ознаки, наприклад: *She wore a pink hat, the size of a button* – *На ній був рожевий капелюшок розміром з гудзик.*

Завдання

1. Виявіть гіперболи або применшення та визначить їхню функцію в реченні:

1. I was scared to death when he entered the room (S.). 2. The girls were dressed to kill (J. Br.). 3. Newspapers are the organs of individual men who have jockeyed themselves to be party leaders, in countries where a new party is born every hour over a glass of beer in the nearest cafe (J. R.). 4. I was violently sympathetic, as usual (Jn. B.). 5. Four loudspeakers attached to the flagpole emitted a shattering roar of what Benjamin could hardly call music, as if it were played by a collection of brass bands, a few hundred fire engines, a thousand blacksmiths' hammers and the amplified reproduction of a force-twelve wind (A. S.). 6. The car which picked me up on that particular guilty evening was a Cadillac limousine about seventy-three blocks long (J. B.). 7. Her family is one aunt about a thousand years old (Sc. F.). 8. He didn't appear like the same man; then he was all milk and honey-now he was all starch and vinegar (D.). 9. She was a giant of a woman. Her bulging figure was encased in a green crepe dress and her feet overflowed in red shoes. She carried a mammoth red pocketbook that bulged throughout as if it were stuffed with rocks (Fl. O'C.). 10. She was very much upset by the catastrophe that had befallen the Bishops, but it was exciting, and she was tickled to death to have someone fresh to whom she could tell all about it (S. M.). 11. Babbitt's preparations for leaving the office to its feeble self during the hour and a half of his lunch-period were somewhat less elaborate than the plans for a general European War (S. M.). 12. The little woman, for she was of pocket size, crossed her hands solemnly on her middle (G.). 13. "It was so cold, I saw polar bears wearing jackets". 14. "She is so dumb, she thinks Taco Bell is a Mexican phone company". 15. We danced on the handkerchief-big space between the speak-easy tables (R. W.). 16. She wore a pink hat, the size of a button (J. R.).

7.2. Способи перекладу гіперболи і применшення

Як правило, буквальна передача гіпербол неможлива. У перекладі необхідно використовувати такі самі прийоми, як і у перекладі метафор:

US made most of their **golden opportunity** in the war. Never was there such an **orgy of profit** – making as in USA during years of World War I.

Буквально передати гіперболу *золота можливість, оргія прибутків* неможливо. У перекладі необхідно передати її як метафору типу *війна стала золотим дном, оргія збагачення*.

Стандартні гіперболи перекладають стандартними гіперболами або описово. Тому неправильно перекладати *to throw out a minnow to catch a whale* – *кинути в воду вудочку, щоб піймати кита*, краще перекласти описово: *ризикнути малим заради більшої вигоди*.

Часто буквальный переклад гіпербол може призводити до піднесеності стилю. *She was as pretty a creature as ever the sun shone on* – *вона була такою красунею, яких ще світ не бачив*. Краще перекласти: *Це була дівчина рідкісної краси*.

Калькований переклад можливий, коли синтаксична будова гіперболи в обох мовах збігається: *George was the bravest man in the world* – *Джордж був найхоробрішим чоловіком у світі*. Так само передається мовою перекладу стилістичний прийом літота (применшення).

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять гіперболу:

1. A ton of worry was lifted from the beggar's back when he received the alms.
2. He saw a man as tall as a power pole.
3. He saw his childhood friend after ages.
4. The weather was so hot that literally everything was on fire.
5. The boy was dying to get a new school bag.
6. The teacher told his students not to repeat that mistake for the umpteenth time, but to no avail.
7. He was in such a hurry that he drove his car at a bazillion miles per hour.
8. The minister told the guests that the couple's friendship was deeper than the sea, and sweeter than honey.
9. The blacksmith's hand was harder than the rock.
10. Their headmaster was omnipresent, as he seemed to be all around the school all the time.
11. The businessman was so busy that he was attending to a million calls simultaneously.
12. The old man was older than the Himalayas.
13. The mule is able to lift tons of weight uphill.
14. His classmates laughed at him, saying he had a pea-sized brain.
15. John was called the elephant of the class for his clumsiness.
16. I am so hungry I could eat a horse.
17. I have a million

things to do. 18. I had to walk 15 miles to school in the snow, uphill. 19. I had a ton of homework. 20. If I can't buy that new game, I will die. 21. He is as skinny as a toothpick. 22. This car goes faster than the speed of light. 23. That new car costs a bazillion dollars. 24. We are so poor; we don't have two cents to rub together. 25. They ran like greased lightning. 26. He's got tons of money. 27. You could have knocked me over with a feather. 28. Her brain is the size of a pea. 29. He is older than the hills. 30. Well now, one winter it was so cold that all the geese flew backward and all the fish moved south and even the snow turned blue. Late at night, it got so frigid that all spoken words froze solid afore they could be heard. People had to wait until sunup to find out what folks were talking about the night before. 31. "I'll love you, dear, I'll love you till China and Africa meet, / And the river jumps over the mountain / And the salmon sing in the street, / I'll love you till the ocean / Is folded and hung up to dry / And the seven stars go squawking / Like geese about the sky".

2. Перекладіть речення, які містять применшення (літоту):

1. "You have this wonderfully evocative way about you, Luke, of reducing the most excruciatingly uncomfortable circumstances to the merely mundane" ('Splinter of the Mind's Eye'). 2. "People tended not to speak to Chrysoprase in case they said something that offended him. They wouldn't know it at the time, of course. They'd know it later, when they were in some dark alley and a voice behind them said: Mr. Chrysoprase is really upset" ('Soul Music'). 3. "It is never difficult to distinguish between a Scotsman with a grievance and a ray of sunshine" ('Blandings Castle'). 4. "I understand he has given uniform satisfaction, sir" (P. G. Woodehouse character Jeeves on Shakespere). 5. "We teachers are rather good at magic, you know" ('Harry Potter and the Chamber of Secrets'). 6. "There will be ... displeasure". – The consequences that the Soviet general says they face if they don't humiliate British intelligence ('From Russia with Love'). 7. "And you, who have told me a hundred times how deeply you pitied me for the sorceries by which I was bound, will doubtless hear with joy that they are now ended forever. There was, it seems, some small error in your Ladyship's way of treating them" ('The Silver Chair'). 8. Daine: "I lost my temper", when Daine finds out that her teacher was killed, she resurrects an army of dinosaur skeletons, sets half of the killer's imperial palace on fire,

destroys the other half, and sets a pack of angry hyenas on him ('Emperor Mage'). 9. "To say the Israelis were taken by surprise is to say the Great Wall of China is long" ('Left Behind'). 10. "I've always been a massive admirer of the Edenist ability to understate. But I think defining a chunk of land fifteen kilometers across that suddenly takes flight and wanders off into another dimension as a little problem is possibly the best example yet" ('Nights Dawn Trilogy'). 11. Mom: It's okay. Your father and I were just having a little disagreement. Main Character: Yeah, and Mount Everest is a hill ('Drums, Girls, and Dangerous Pie'). 12. "I have to have this operation. It isn't very serious. I have this tiny little tumor on the brain" (the 'Catcher in the Rye').

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, що містять гіперболу та применшення:

1. And if either of us should lean toward the other, even a fraction of an inch, the balance would be upset (O. W.). 2. He smiled back, breathing a memory of gin at me (W. G.). 3. About a very small man in the Navy: This new sailor stood five feet nothing in sea boots (Th. P.). 4. She busied herself in her midget kitchen (T. C.). 5. The rain had thickened, fish could have swum through the air (T. C.). 6. "It's just a flesh wound" (Black Knight, after having both arms cut off, in Monty Python and the Holy Grail). 7. The coldest winter I ever spent was a summer in San Francisco. 8. Bragging Texan says, "My ranch is so big it takes me a whole day to drive across it..." Other fellow says "I had a car like that once". 9. The skin on her face was as thin and drawn as tight as the skin of onion and her eyes were gray and sharp like the points of two picks. 10. It was not a mere man he was holding, but a giant; or a block of granite. The pull was unendurable. The pain unendurable. 11. People moved slowly then. There was no hurry, for there was nowhere to go, nothing to buy and no money to buy it with, nothing to see outside the boundaries of Maycomb County. 12. It's a slow burg. I spent a couple of weeks there one day. 13. Why does a boy who's fast as a jet take all day and sometimes two to get to school? 14. Her brain is the size of a pea. 15. You snore louder than a freight train. 16. That joke is so old, the last time I heard it I was riding on a dinosaur. 17. I will die if she asks me to sing in front of everyone. 18. He is as big as a grown elephant! 19. His smile was a mile

wide. 20. Her eyes were as wide as saucers. 21. His teeth were blinding white. 22. My car is a million years old. 23. I don't have two cents to spare. 24. The mountain of paperwork weighed heavily on the teacher's desk. 25. The ancient castle was so big that it took a week to walk from one end to the other. 26. The leaves danced in the summer breeze. 27. My sister uses so much makeup; she broke a chisel trying to get it off last night! 28. My teacher is so old; she gets a seniors discount at the nursing home. 29. My dog is so ugly, he only has cat friends! 30. The town I grew up in is so isolated; rock, paper, scissors is considered a high tech game. 31. My aunt is so fat that when she walks by the TV, I miss three shows. 32. She nearly drowned in her tears. 33. The gaping hole would have swallowed America. 34. I lost my sense of humor in 127 B.C, to be precise. 35. Her beauty eclipsed the sun. 36. I had to wait in the station for ten days-an eternity. 37. He cried all night, and dawn found him still there, though his tears had dried and only hard, dry sobs shook his wooden frame. But these were so loud that they could be heard by the faraway hills... 38. Well now, one winter it was so cold that all the geese flew backward and all the fish moved south and even the snow turned blue. Late at night, it got so frigid that all spoken words froze solid afore they could be heard. People had to wait until sunup to find out what folks were talking about the night before. 39. At that time Bogota was a remote, lugubrious city where an insomniac rain had been falling since the beginning of the 16th century.

ТЕМА 8 ОКСЮМОРОН ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАД

1. *Оксюморон як стилістичний прийом.*
2. *Способи перекладу оксюморонів.*

8.1. Оксюморон як стилістичний прийом

Оксюморон – це стилістичний прийом, заснований на «поєднання непоєднуваного», коли протилежні явища зв'язуються воедино. Такий зв'язок може виходити випадково по неуважності, або ж навмисно з метою створення ефекту абсурдності ситуації. Оксюморон – стилістично важливе явище, він наділяє яскравою характеристикою почуття, предмети чи явища. Такий прийом допомагає авторові глибше описати бажане, а читачеві перейнятися загальною

атмосферою, що відбувається і ставленням автора до описуваного явища, предмета або станом. Використання оксюморона робить можливим посилення емоційності художньої мови, розкривати єдність протилежностей. Наприклад, *мужня жінка* використовується для опису явища, що поєднує в собі протилежні якості.

Оксюморон часто використовуються в новинних заголовках, назвах фільмів (*Back to the Future* – «Назад в майбутнє», *Eyes Wide Shut* – «З широко закритими очима»), музичних груп (*Blind Guardian* – «Сліпий страж») і книг (*Up The Down Staircase* – «Вгору по сходах, що ведуть вниз» автор Бел Кауфман). Один з компонентів оксюморона вказує на об'єктивно існуючу рису, інший – на суто суб'єктивне ставлення мовця до об'єкта:

Elizabeth, to whom Jane very soon communicated the chief of all this, heard it in **silent cry of soul** (*J. Austin*).

Елізабет, котрій Джейн не забарилася переповісти основний зміст листа, вислухала розповідь **мовчазним криком душі**.

8.2. Способи перекладу оксюморонів

В англійській мові існує багато часто вживаних оксюморонів. Серед них є й ті, які стали настільки звичними, що протиріччя стає помітним далеко не відразу. Наприклад: *living dead* – *живі мерці*, *alone together* – *наодинці один з одним*, *practical theory* – *практична теорія*, *deafening silence* – *оглушлива тиша*, *original copy* – *оригінальна копія*. Як видно з прикладів, оксюморони передаються буквальним перекладом:

The character of the book wasn't brave enough to fight against the **living dead**.

Герой книги не був настільки сміливим, щоб битися з **живими мерцями**.

They wanted nothing but to stay at home **alone together**.

Вони не хотіли нічого, крім того, щоб залишитись вдома **наодинці один з одним**.

Завдання

1. *Виявіть оксюморони в поданих нижче реченнях. Перекладіть речення:*

1. Running business entails a number of captivating moments, but Leo Hoarty experienced most intriguing as general manager of Buckeye Cablevision when he found himself held prisoner in a stripper's dressing room in a Toledo burlesque house. 2. Click the start button, and shut down (for you Microsoft users). 3. But when

one ponders more carefully the events and issues surrounding the particular disaster of 9/11 and the notion of first-strike defence systems, it becomes apparent that the announced US strategies of security have nothing inevitable, responsive or natural about them at all. 4. The former president-for-life, who had been expected to give a press conference explaining his return, was instead apprehended at his luxury hotel by dozens of police officers, some wearing riot gear. 5. Freezer burn, caused by liquid gas, created an anxious patient. 6. Alone in a Crowd is an album by Catch 22, and the first release featuring the band's second lineup (featuring Jeff Davidson as lead vocalist, replacing Tomas Kalnoky). 7. For Halliday, the key moment involves his decision to publish compromising photographs of the xenophobic foreign secretary Julian Garmony. 8. I'd give my right arm to be ambidextrous! 9. Always remember you're unique...just like everyone else! 10. An oral contract isn't worth the paper it's written on. 11. Use the THANK YOU PAGE to provide a detailed summary after submitting the form. 12. In 1979, TaylorMade introduced a set of stainless-steel metal woods that achieved some market success. 13. Next week Eddie is organizing a working party for Hell's angels. 14. Then moving from PS4 to PC was pretty much the same difference once again. It runs even smoother and looks even better.

2. Перекладіть речення, що містять оксюмори:

1. He caught a ride home to the crowded loneliness of the barracks (J.).
2. Sprinting towards the elevator he felt amazed at his own cowardly courage (G. M.).
3. They were a bloody miserable lot – the miserablest lot of men I ever saw. But they were good to me. Bloody good (J. St.).
4. He behaved pretty lousily to Jan (D. C.).
5. Well might he perceive the hanging of her hair in fairest quantity in locks, some curled and some as if it were forgotten, with such a careless care and an art so hiding art that she seemed she would lay them for a pattern (Ph. S.).
6. There were some bookcases of superbly unreadable books (E. W.).
7. Absorbed as we were in the pleasures of travel – and I in my modest pride at being the only examinee to cause a commotion – we were over the old Bridge (W. G.).
8. “Heaven must be the hell of a place. Nothing but repentant sinners up there, isn't it?” (Sh. D.).
9. Harriet turned back across the dim garden. The lightless light looked down from the night sky (I. M.).
10. Sara was a menace and a tonic, my best enemy; Rozzie was a disease, my

worst friend (J. Car.). 11. It was an open secret that Ray had been ripping his father-in-law off (D. U.). 12. A neon sign reads “Welcome to Reno – the biggest little town in the world” (A. M.). 13. Huck Finn and Holden Caulfield are Good Bad Boys of American literature (V.). 14. Haven’t we here the young middle-aged woman who cannot quite compete with the paid models in the fashion magazine but who yet catches our eye? (Jn. H.). 15. Their bitter-sweet union did not last long (A. C.). 16. He was sure the whites could detect his adoring hatred of them (Wr.). 17. You have got two beautiful bad examples for parents (Sc. F.). 18. He opened up a wooden garage. The doors creaked. The garage was full of nothing (R. Ch.). 19. She was a damned nice woman, too (H.). 20. A very likeable young man with a pleasantly ugly face (A. C.).

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, що містять оксюмори:

1. There was a *love-hate* relationship between the two neighboring states. 2. The professor was giving a lecture on *virtual reality*. 3. *Paid volunteers* were working for the company. 4. The channel was repeating the *old news* again and again. 5. The contractor was asked to give the *exact estimate* of the project. 6. A lot of soldiers have been killed in *friendly fire*. 7. The doctor was *absolutely unsure* of the nature of his illness. 8. All the politicians *agreed to disagree*. 9. There was an employee in the office who was *regularly irregular*. 10. The hero of the play was so dejected that he was the perfect embodiment of being *alone in a crowd*. 11. The heads of state gathered to determine an *approximate solution* to the crisis. 12. The green pasture surrounded by hills was teeming with a *deafening silence*. 13. The political scientist was asked to give his *unbiased opinion* on the current issue. 14. The CEO of a multinational company said, “We have been *awfully lucky* to have survived the disastrous effects of the recent economic recession”. 15. The program was not liked by the people, for a lot of *unpopular celebrities* were invited.

2. Перекладіть речення, що містять оксюмори:

1. “I can resist anything, except temptation” (Oscar Wilde). 2. “I like a smuggler. He is the only honest thief” (Charles Lamb). 3. “And faith unfaithful kept him falsely true” (Alfred Tennyson). 4. “Modern dancing is so old fashioned” (Samuel Goldwyn).

5. “A business that makes nothing but money is a poor business” (Henry Ford). 6. I am busy doing nothing. 7. A little pain never hurt anyone. 8. “I am a deeply superficial person” (Andy Warhol). 9. “No one goes to that restaurant anymore – It’s always too crowded” (Yogi Berra). 10. We are not anticipating any emergencies. 11. “A joke is actually an extremely really serious issue” (Winston Churchill). 12. “I like humanity, but I loathe persons” (Edna St. Vincent Millay). 13. “Always be sincere, even though you do not necessarily mean it” (Irene Peter). 14. “I generally advise persons never ever to present assistance” (P.G. Wodehouse).

ТЕМА 9 ЗАГОЛОВКИ СТАТЕЙ

1. *Особливості заголовків англомовної преси.*
2. *Переклад заголовків.*

9.1. Особливості заголовків англомовної преси

У пресі заголовок посідає важливе місце. Саме на нього читач звертає увагу в першу чергу. Тому від характеру та оформлення заголовків багато в чому залежить імідж газети або журналу, а також вплив тієї чи іншої публікації на читача: змістовну статтю з неправильно вибраним заголовком не помічають, тоді як навіть сама посередня стаття може завоювати популярність завдяки своєму яскравому, виразному заголовку. Таким чином, заголовок являє собою органічний перший елемент текстової публікації. Англійські газетні заголовки мають такі основні стилістичні особливості: 1) регламентований набір мовних засобів; 2) розмовно-фамільярний характер; 3) експресивність; 4) стислість.

Використання регламентованого набору мовних засобів – лексичних одиниць та синтаксичних структур. Цей набір використовують, щоб максимально прискорити та спростити читання матеріалу:

Separatists **clash with** police in Barcelona

Сутички сепаратистів з поліцією в Барселоні

Розмовно-фамільярний характер є нормою для англійських заголовків, не упадає в очі. Але на українського читача через свою незвичайність може справити значно більше враження:

The mystical tea that **fetches** \$1,850/kg

Чай-загадка **вартістю** 1 850 доларів за кілограм

На відміну від українських, англійським заголовкам притаманна більша експресивність, тому її необхідно враховувати під час перекладу, що вони були зрозумілими для українського читача:

Will Donald Trump **remain bulletproof** after Manafort and Cohen?

Чи зможе Дональд Трамп надалі **залишатися невразливим для своїх політичних опонентів** після скандалів з Манафортом і Коеном?

Англійські заголовки, через прагнення до стислості та лаконічності, значно коротші, ніж українські або російські. Стислість і лаконічність забезпечується атрибутивними конструкціями:

Indonesia tsunami death toll rises 1,200

Кількість загиблих після цунамі в Індонезії сягнуло 1 200 людей

9.2. Переклад заголовків

Для газетних заголовків властива велика кількість суспільно-політичних термінів, числівників, неологізмів, інтернаціональних слів, діалектизмів, переклад яких зазвичай не викликає складнощів. Але трапляються випадки, коли лексичні особливості англійських газетних заголовків створюють труднощі перекладу. Розглянемо їх детально.

1. Використання багатозначних слів, іноді навіть в тому значенні, яке не фіксується в словнику:

Web creator works to **liberate** personal data

Засновник всесвітньої павутини працює над проблемою **захисту** персональних даних

Словникові еквіваленти до *liberate* (відпускати, знімати обмеження, звільнити, позбавити) не підходять для перекладу, оскільки в статті мова йде про можливість користувачів контролювати розповсюдження своїх персональних даних в Інтернеті (повний текст див: <https://www.bbc.com/news/technology-45706429>).

2. Розмовна лексика заголовків сприймається англійськими читачами як норма, на відміну від заголовків в українській пресі. Тому їх слід перекладати, використовуючи прийом трансформації:

Shiro's Story: The UK rap drama **stacking up** views

Історія Широ: англійська реп-драма **набирає велику кількість переглядів** у Ютубі

3. Стійкі словосполучення, фразеологізми, кліше часто використовують для створення газетного заголовку. Найчастіше вони є загальновідомими і не викликають складнощів перекладу:

Why the **balance of power** might change in America

Чому може зміниться **співвідношення політичних сил** в Америці

4. Метафору й алюзії використовують для надання газетним заголовкам стилістичного ефекту. У цьому випадку використовують прийом трансформації або описовий переклад:

Are golden visas **losing** their **sparkle**? (*метафора*)

Золоті візи **стають** менш **привабливими**?

Apple **silent** amid iPhone ‘chargegate’ complaints (*метафора*)

Компанія Apple **ігнорує скарги** клієнтів на зарядні пристрої для iPhone

Italian ‘**Robin Hood**’ banker sentenced over **€1m pilfered for the poor** (*алюзія*)

Справа Робін Гуда: Співробітник італійського банку осуджений за **крадіжку 1 мільйона євро на допомогу бідним**

Завдання

1. Перекладіть заголовки та виявіть стилістичні особливості лексичних засобів:

1. Tunisia Prime Minister Hamadi Jebali resigns. 2. US General John Allen to retire, declining top NATO job. 3. Apple computers ‘hacked’ in breach. 4. Hugo Chavez returns to Venezuela after Cuba cancer care. 5. Argo and Zero Dark Thirty scoop Writers Guild awards. 6. Obama warns budget cuts will cause job losses. 7. Diamond Heist: Raid At International Airport. 8. MPs: Tax Dodgers ‘Should Be Named And Shamed’. 9. PM Condemns Mantel For Calling Kate ‘Plastic’. 10. Swimmers Suffered Toxic Culture. 11. California Carjacking: Gunman Kills Four. 12. ‘Crash For Cash: Men Jailed For Fatal Scam. 13. China military unit behind prolific hacking. 14. Summit talks “yes” by Russia. 15. Breach over China. 16. Brett Kavanaugh: Hundreds arrested in Supreme Court protest. 17. Man Utd can do much better – Mourinho. 18. Cypriots stone troops. 19. Criminal probe over body parts ‘pile-up’. 20. Ben Affleck thanks family after completing rehab stint. 21. Lenovo and ZTE shares hit by spyware row. 22. The UK boss of BMW says a no-deal Brexit would push up the cost of its cars. 23. Hologram

phone calls – sci-fi or serious possibility? 24. How venoms shaping medical advances. 25. How a pregnancy test caused a catastrophe for frogs. 26. The race to save Africa's vultures. 27. Ukrainian passport opens more doors as visa requirements drop. 28. Kyiv City Council member assaulted by uniformed thugs. 29. Hryvnia bonds prove lucrative arbitrage opportunity for foreign investors. 30. Alessia Cara on her Grammy backlash and making music in a cupboard.

2. Перекладіть заголовки, зважаючи на стилістичні особливості лексичних засобів:

1. Greatest 101 questions of all time. 2. Family finds £28, 000 in new home – then returns it. 3. UK man lands 'world's best job'. 4. Baby girl born on US-bound flight. 5. Japan centenarians at record high. 6. Italy opens up island of Montecristo to tourists. 7. Pablo Picasso's burial site opened to public. 8. British tourists risk hand gesture offence. 9. Complex clues in a kiss. 10. Famed Roman statue 'not ancient'. 11. Men prefer their wives to football. 12. Every man for himself on sinking ships. 13. Average woman will kiss 15 men and be heartbroken twice before meeting 'The One'. 15. Vitamin 'may prevent memory loss'. 16. Mozart birthday fever grips Austria. 17. Klondike and Alaska Gold Rush, Part 1. 18. Timeline of the main Events of World War Two. 19. Fans hail Mona Lisa's new setting. 20. Grand opening for new Ali centre. 21. Willis Conover Brought Jazz, 'the Music of Freedom', to the World. 22. Microchip pioneer Jack Kilby has died aged 81. 23. People in America – 'Happy Days Are Here Again': The Life and Presidency of Franklin Roosevelt. 24. French investigate after Interpol chief Meng Hongwei goes missing. 25. String of own goals by Russian spies exposes a strange sloppiness. 26. 'A prisoner of environment': is it time to leave the American west? 27. Living in fear 'every single day' as immigration raids wreak havoc. 28. Texas detention camp swells fivefold with migrant children. 29. US immigrants stop using public benefits over fears of new Trump rule. 30. Sweden's 'true queen', 8, pulls ancient sword from lake.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть заголовки, зважаючи на стилістичні особливості лексичних засобів:

1. Havoc by U.S. Tornado. 2. New Flu Attacks GB Navy. 3. Canadian Cabinet Sworn in. 4. Free Trade Plan Opposed. 5. Jamaica Rail Crash Inquiry. 6. New Glider

Record Claimed. 7. Price of Coal Going up. 8. Unions and Court on Prices. 9. Oil Makes Way for Atom. 10. Glasgow Dockers to Resume Work. 11. Attempting to Form Cabinet. 12. Liberals Look to Home Front. 13. Four Explosions Boy Injured. 14. M.P.s Anxiety over Inflation. 15. Electricity Rates up in Scotland. 16. Increased Postal Charges Likely. 17. 200 to 300 Believed Dead in Hurricane. 18. General Norstad Bitterly Attacked. 19. Keeping an Eye on Widening Trade Gap. 20. 'You are not alone': your reaction to Christine Blasey Ford's testimony. 21. 'You are not alone': your reaction to Christine Blasey Ford's testimony. 22. Idlib hopes ceasefire will hold as deadline approaches. 23. Italian-flagged migrant rescue boat defies anti-immigration minister. 24. Desire paths: the illicit trails that defy the urban planners. 25. NHS supplier that kept body parts faces criminal investigation. 26. Fracking activists to appeal against prison sentences. 27. First commercial flight partly fuelled by recycled waste lands in UK. 28. Thomas Cook rules out compensation for no-deal Brexit disruption.

ТЕМА 10 РЕПОРТАЖ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ

1. Типи і жанри англомовних видань.
2. Мовні засоби в репортажі.
3. Переклад репортажу.

10.1. Типи і жанри англомовних видань

Жанр слід розуміти як стійку групу публікацій, об'єднаних спільними змістовно-формальними ознаками. В англомовній журналістиці наявні три типи публікацій, кожний з яких реалізується у декількох жанрах (див. таблицю 10.1).

Таблиця 10.1. Типи і жанри видань.

Тип	Жанр (англійською)	Жанр (українською)
Суто інформативний	report news items review	репортаж хроніка огляд
Інформативно-оціночний	editorial news analysis	передова стаття аналітична стаття
Суб'єктивований (емоційно-забарвлений)	commentator's column essay interview review advertisement personality profile newspaper satire	коментар нарис інтерв'ю рецензія анонс портрет фельетон

Розглянемо нижче стилістичні особливості функціонування мовних засобів у репортажі / повідомленні.

10.2. Мовні засоби подання інформації в репортажі

Репортаж – інформація, повідомлення, розповідь в періодичних виданнях про важливі події суспільного життя, а також мистецької та літературної дійсності, матеріал з місця подій. Основні типологічні ознаки репортажу:

- динаміка оповіді, пов'язана з тривалістю дії;
- наведення подробиць, відтворення вчинків і реплік дійових осіб;
- максимальна документальність – репортаж не може бути реконструкцією події або творчою вигадкою;
- емоційно забарвлений стиль оповіді, що надає додаткової переконливості.

Під час написання репортажів використовують: (1) спеціальні політичні, економічні, соціологічні, а також технічні терміни; (2) сталих словосполучень, кліше; (3) аббревіатури; (4) включення цитат; (5) дієслівні конструкції; (6) атрибутивні конструкції; (7) чіткий порядок слів. Нижче подано приклад репортажу і позначено цифрами відповідні мовні засоби, притаманні, зазначеному жанру:

S-400: India missile defence purchase⁶ in US-Russia crosshairs

By Vikas Pandey

BBC News, Delhi

India has signed a deal² with Russia to acquire the S-400 air defence missile system¹ despite the possibility such a move could trigger US³ sanctions⁶.

Indian Prime Minister¹ Narendra Modi and Russian President¹ Vladimir Putin announced the \$5bn (£3.8bn) deal³ in Delhi on Friday.

The S-400 is one of the most sophisticated surface-to-air defence systems^{3,1} in the world. It has a range of 400 km (248 miles) and can shoot down up to 80 targets simultaneously, aiming two missiles at each one⁵.

India's neighbour China also has the same system – the two countries fought a war in 1962 and routinely see skirmishes on their border. So for India it was

imperative to boost⁵ its defence capabilities – especially in view of a possible two-front conflict, with Pakistan and China.

Rajiv Nayan, defence expert⁶ at the Institute for Defence Studies and Analyses think-tank, believes India had to take “a calculated risk”.

“India needs to look after its strategic interests². An air missile defence system was the need of the hour. The US has said that going ahead with the deal would attract sanctions⁵ – but Delhi cannot be seen coming under pressure”⁴, he told the BBC.

10.3. Переклад репортажу

Почнемо з заголовку *S-400: India missile defence purchase in US-Russia crosshairs*. Як бачимо, у репортажній статті мова іде про купівлю Індією сучасної протиповітряної системи. Певні складнощі може представляти переклад *US-Russia crosshairs*. Для цього перекладач може потребувати фонових знань: Росія для США є конкурентом у галузі озброєнь, і для того, щоб інші країни не купували російську зброю, накладають на них санкції. Індія ще не купила системи С-400, але угоду на їх закупівлю було підписано. Отже, заголовок можна перекласти таким чином:

Індія під загрозою санкцій США за підписання угоди на закупівлю російських ЗРК С-400

Показовим для наступного речення є опускання сполучника *that* перед *such*. Підрядне речення *despite the possibility such a move could trigger US sanctions* можна замінити дієприслівниковою конструкцією для забезпечення стислості та лаконічності:

India has signed a deal with Russia to acquire the S-400 air defence missile system **despite the possibility such a move could trigger US sanctions.**

Індія підписала угоду з Росією на закупівлю зенітно-ракетних комплексів С-400, **не зважаючи на можливі санкції США за цей крок.**

Якщо в реченні вказано час та / або місце, то в перекладі вони мають бути на початку речення. Якщо є час і місце, то спершу вказується час. Якщо поряд з посадою вказано у вигляді прикметника на належність особи до тієї чи іншої держави, наприклад, *Indian Prime Minister*, то прикметник у перекладі замінюють на іменник – *прем'єр-міністр Індії*. Отже, переклад другого параграфу матиме такий вигляд:

Indian Prime Minister Narendra Modi and Russian President Vladimir Putin announced the \$5bn (£3.8bn) deal **in Delhi on Friday**.

У п'ятницю в Делі прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді та президент Росії Володимир Путін оголосили про укладання угоди сумою п'ять мільярдів доларів.

Для статей характерним також є використання дієслівних конструкцій, дієприслівникових зворотів та герундію. Деякі конструкції можна передати описово:

So for India **it was imperative to boost its defence capabilities** – especially in view of a possible two-front conflict, with Pakistan and China.

Отже для Індії **обов'язковим завданням стало покращення** своїх оборонних можливостей, особливо у зв'язку з потенціальним конфліктом на два фронти – з Пакистаном та Китаєм.

The US has said that **going ahead with the deal would attract sanctions** – but **Delhi cannot be seen coming under pressure**.

Сполучені Штати заявили, що **подальша реалізація угоди призведе до санкцій**, але Делі **продовжує здійснювати власну політику в цьому напрямі**.

Пряма і непряма мова можуть передаватися в певних випадках з використанням певних кліше:

Turkish officials **previously said** he had been deliberately killed inside the consulate, and his body dismembered.

Як раніше повідомляли турецькі представники, його вбили навмисно в консульстві, а його тіло розчленували.

АБО:

За попередніми повідомленнями турецьких представників, його вбили навмисно в консульстві, а його тіло розчленували.

“Turkey will never allow a cover-up,” a ruling party spokesperson **said**.

«Туреччина ніколи не допустить переховування злочинців», **заявив** представник правлячої партії.

“Turkey will reveal whatever had happened,” **said** Omer Celik of Turkey’s ruling AKP party, **according to** Anadolu news agency.

«Туреччина розкриє всі можливі деталі всього того, що сталося», **передає слова** представника правлячої партії Туреччини Омера Челіка агентство новин Анadolу.

Деякі англійські слова можуть потребувати описового перекладу для того, щоб текст для україномовного читача був максимально зрозумілим:

Earlier this week, **unnamed** Turkish officials told media outlets they had audio and visual evidence to prove **this**.

Раніше на цьому тижні турецькі чиновники, **які побажали залишитися анонімними**, повідомили засобам масової інформації про те, що мають аудіо та відео докази **скоєння цього злочину**.

Завдання

1. Перекладіть репортаж, максимально передаючи стилістичні особливості цього жанру:

Jamal Khashoggi: Saudi murder suspect had spy training

19 October 2018

Turkish media identified Maher Abdulaziz Mutreb as being part of a 15-member team of suspected Saudi agents who flew into and out of Istanbul on the day of Mr. Khashoggi's disappearance from the city's Saudi consulate on 2 October.

He is said to have spent two years working in London, with a source describing him as a colonel in Saudi intelligence to US news network CNN.

And now BBC Arabic can reveal he was trained how to use offensive spyware technology on behalf of the Saudi state.

The source, who spoke to the BBC on condition of anonymity, has visually confirmed his identity from pictures circulated in the media in the days since Mr. Khashoggi's disappearance.

According to him, Mr. Mutreb was introduced as "an intelligence security operative". The spyware trainers, however, nicknamed him "dark face".

"Because he looked always grumpy, like he was on the sad side... he was very silent", the source added.

Saudi Arabia denies any knowledge of what happened to Mr. Khashoggi, insisting he left the consulate soon after getting routine paperwork.

Mr. Mutreb is believed to have spent two years working at the Saudi embassy in London. A document published by the British government in 2007 listed a man with that name as first secretary.

However, he has also been named as a Saudi intelligence officer by several individuals, and some leaked documents.

CNN spoke to a Saudi source in London who said he knew Mr. Mutreb, describing him as a colonel in Saudi intelligence, while the popular Arabic app MenoM3ay – which enables users to see the names people have linked to phone numbers – lists a man with that name as a colonel in the royal court.

On October 12 Wikileaks tweeted the Khashoggi Files, which included emails with the name of Mutreb and five other men who were supposed to have attended a course in Italy in 2011, run by an Italian company called Hacking Team.

2. Перекладіть репортаж, використовуючи відповідні лексичні, граматичні засоби мови перекладу:

People's Vote march: Hundreds of thousands attend London protest

Protesters seeking a referendum on the final Brexit deal have attended a rally which organisers say was the "biggest" demonstration of its kind.

Young voters led the People's Vote march to London's Parliament Square, which supporters say attracted more than 600,000 people.

It was held at the same time as a pro-Brexit rally in Harrogate, led by former UKIP leader Nigel Farage.

MPs from the main parties backed the event calling for a fresh referendum.

This is something which has already been ruled out by Prime Minister Theresa May.

The People's Vote campaign said stewards on the route estimated 670,000 were taking part.

Scotland Yard said it was not able to estimate the size of the crowd.

Meanwhile, the pro-Brexit rally at Harrogate Convention Centre is the latest in a series of events organised by the group Leave Means Leave.

Mr. Farage said: "The evidence suggests about a third of those that voted remain now say we're democrats and think the government should simply get on with it".

"And that's our message – get on with it, fulfil your promises to us, you said if we voted to leave it would happen, it needs to".

People were gathering on Park Lane for hours before the march even started.

Many held home-made signs and banners with slogans like "The wrexiteers", "Brexit stole my future" and "Even Baldrick had a plan".

There were lots of young families there, some with children wrapped in EU flags. Many told me they had gone because they were worried about their family's future.

Some people marched in groups. There were NHS staff, political parties, the LGBT community and dog owners. Many took the opportunity to dress up their pets for the protest. The start of the march was delayed due to the number of people there. As news and police helicopters circled, we set off just after 1pm instead of noon as expected.

It was a good-natured and friendly march through some of London's most famous streets, before the hundreds of thousands of people arrived at Parliament Square.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть репортаж, максимально передаючи стилістичні особливості цього жанру:

Migrant caravan halted by Mexico police on Guatemala border

Thousands of people travelling across Central America en masse to the US are stuck on Mexico's southern border after a failed attempt to enter the country.

Some of them broke through Guatemalan border fences but then clashed with Mexican riot police in no man's land.

On Friday, US President Donald Trump thanked Mexico for its efforts in stopping the caravan of migrants.

The migrants, mostly from Honduras, say they are fleeing violence and poverty, and include women and children.

President Trump, who has threatened to close down the US border and cut aid to countries allowing the caravan to pass, said the military would be called upon if needed.

"They might as well turn back, they're not coming into this country", he told reporters on Friday.

After talks on border security in Mexico, Secretary of State Mike Pompeo said the situation was reaching "a moment of crisis".

Many of the migrants temporarily broke through barriers on a bridge which crosses the river border between Guatemala and Mexico.

Dozens of Mexican police in riot gear fired tear gas to force them to retreat into no-man's land after being attacked with stones.

One woman nursing a baby told AFP she had lost two of her children in the chaos.

“We’re running away from violence, and we arrive here and they just hit us more”, Marta Ornelas Cazares, 28, said.

The Mexican authorities said those with valid passports and visas would be allowed in immediately, though this is believed to apply to only a minority of the migrants.

They warned that anyone without papers would have to apply for refugee status or turn back, and anyone who crossed illegally would be detained and deported.

ТЕМА 11

ПЕРЕДОВА СТАТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ

- 1. Передова стаття як газетний жанр.*
- 2. Мовні засоби подання інформації в передовій статті.*

11.1. Передова стаття як газетний жанр

Передова стаття – це точка зору, висвітлена старшим редакторським складом або видавцем газети, журналу чи будь-якого іншого письмового документу. Може мати за мету відображення думки періодичного видання. Австралійські та значні газети Сполучених Штатів, як-от Нью-Йорк Таймс та Бостон Глоуб, часто розміщують передові статті під рубрикою «особистий погляд».

Передові статті можуть бути: а) суспільно-політичними – публікуватися у зв’язку із знаменними датами або подіями; б) пропагандистськими – розкривають перспективи реалізації, саму реалізацію тих чи інших ідей; в) оперативними – відображають найактуальніші на певний момент часу політичні, економічні та інші завдання.

Передові статті мають виразно оцінний, яскраво публіцистичний характер і спрямовані передусім на емоційний вплив, певною мірою наближаючись більше до художнього мовлення. На відміну від репортажу, передова стаття має виразно оцінний, яскраво публіцистичний характер і спрямована передусім на емоційний вплив, певною мірою наближаючись більше до художнього мовлення.

11.2. Мовні засоби подання інформації в передовій статті

У передових статтях превалюють чинники суб'єктивної оцінки. Саме це зумовлює добір мовних засобів, які реалізують комунікативні завдання впливу, переконання, критичного осмислення подій. Про лінгвопрагматичний характер статей кажуть самі заголовки, що можуть бути представлені в формі питальних, безсполучникових, складно-сурядних та складно-підрядних речень. Також у заголовках можливе застосування модальних дієслів, а також дієслів у формі наказового способу. Наведемо деякі приклади:

America's Elections Could Be Hacked. Go Vote Anyway.

Американські вибори під загрозою кібератаки. Але все одно ідіть голосуйте.

Trump Says Jamal Khashoggi Is Dead. What Next?

Трамп визнав вбивство Джамаля Хашоджи. Що буде далі?

Завдання

1. Перекладіть подані нижче заголовки передових статей, використовуючи відповідні стилістичні засоби мови перекладу:

1. Voting Should Be Easy. Why Isn't It? 2. There May Soon Be Three Internets. America's Won't Necessarily Be the Best. 3. Can a Murder Verdict Help Reform Chicago Police? 4. The World Needs Answers on Jamal Khashoggi. 5. The Conservatives urgently need to talk to us about everything except Brexit. 6. Public spending cuts have gone too far – many Conservatives know it. 7. Why Philip Hammond's Brexit optimism isn't convincing. 8. Boris' leadership chances just increased – but it doesn't matter now. 9. A no-deal Brexit is against the 'will of the people'. 10. A migrant caravan heads for the border just in time for Trump to exploit it for the midterms. 11. Trump's plan to reduce drug prices might be unconstitutional. It also won't help much. 12. A carbon tax is a good idea – so long as it doesn't come with industry handouts. 13. Note to Judge Sztraicher: 'Open court' means open for journalists to report freely. 14. Want to get homeless people's dirty belongings off the sidewalks? Put them in apartments. 15. The world is warming faster than we believed. All of us need to find the will to act – now. 16. Boris Johnson's leadership chances just increased – but in the current climate of Brexit chaos there's no time for another election.

Структура тексту передової статті може бути різною, але здебільшого вона містить такі елементи: 1) повідомлення про факт або подію, що є предметом статті; 2) аналіз та оцінка події; та 3) практичні висновки. Наведемо приклад змістового наповнення цих елементів:

Aging Passenger Air fleet Claims More Victims

Another passenger plane crashed into a mountain as it came in to land in the vicinity of Khorramabad yesterday, killing all 105 passengers and 13 crew members aboard¹.

The President appointed a committee to investigate the causes of the crash but, unfortunately, the tragedy and the ensuing inquiry is a repetition of past events¹.

We have witnessed similar failures in the post-revolutionary era, in which ten major airline crashes have claimed 1099 victims. The YAK-40 plane crash killed the Minister of Roads and Transportation and his accompanying delegation on May 17, 2001, as they were flying to Golestan province. The cause of the accident was never revealed².

Similar air crashes have been frequently recorded since our passenger fleet is over twenty years old. Developing nations replace their passenger fleet every ten years while affluent and industrial countries renew their fleet every five years².

Worse still, much of our passenger air fleet has been commissioned from former socialist states who are themselves seeking Western technology and modern planes. Officials cite lack of hard currency and international sanctions for our ailing and antiquated passenger fleet, yet the public is at risk and losing confidence in our national airlines.

The airline aviation authorities and national carriers frequently blame natural phenomena for the air accidents, but there is also a lack of transparency and accountability in the airline industry. The numerous committees that have been appointed have not come up with solutions and the high fatality rate on passenger flights continues³.

Unless we are able to establish scientific and sound passenger travel service, airline accident will jeopardize the future of air passenger service in Iran³.

Іноді в передових статтях використовують займенник you (може також використовуватися як неозначено-особою) we, а також дієслова у формі наказового способу:

And don't fool yourself. That outcome, although not the most likely one, remains possible.

І не обманюйте себе. Результати, хоч і не зовсім привабливі, проте вони цілком можливі.

But many Americans pay far more than that when **you** count premiums, deductibles, co-payments and out-of-network charges.

Але багато американці платять набагато більше ніж тоді, коли **рахуєте** суму надбавок, податків, часткових виплат та сплату страхових.

For models, **we** can look to nations that have generally achieved better health outcomes, for less money, than the United States.

Якщо говорити про моделі, то **ми** як приклад взяти держави, які в цілому досягли кращих результатів у сфері медицини при менших затратах, ніж Сполучені Штати.

Для надання статті оцінного характеру (критики або ухвали) нерідко використовують слова і звороти у переносному значенні:

But congressional Republicans have been **spineless** about a president who tears immigrant children from parents, **declares his “love”** for a North Korean leader who is still adding to his nuclear arsenal.

Але конгресмени республіканці були **безхребетними**, щоб протидіяти президенту, який відриває дітей іммігрантів від родичів та **освідчується у коханні** південнокорейському лідеру, котрий продовжує розширювати свій ядерний арсенал.

Завдання

1. Перекладіть передову статтю, максимально передаючи її стилістичні особливості:

Donald Trump's Perverse Advantage

When you've sunk this low, there's nowhere to go but sideways.

Elizabeth Warren screwed up. That's clear. Her big confirmation of Native American blood offended some Native Americans, did nothing to muffle or muzzle Donald Trump and left many journalists – me included – questioning her tactical smarts.

But the media focus on her misjudgment, her character and whether she had the right stuff for the White House underscores the absurdity of our current politics, in

terms of the advantage it confers on the president. We expect much of anyone stepping forward to challenge him. We expect absolutely nothing of him.

Consider his role and behavior in the Warren saga. Her ancestry test followed his incessant mocking of her as “Pocahontas,” a schoolyard gibe from a puerile mind.

She was specifically provoked by his recent statement that if he ever debated her, he’d insist that she submit to such an analysis and, if it showed any Native American blood, he’d donate \$1 million to the charity of her choice. But when she presented such evidence last week, he immediately backpedaled, suggesting that he’d pledged nothing of the kind.

Was there much attention to that? Nah. It was expected, familiar, another artless evasion atop an ever-growing Matterhorn of lies. Political observers wondered more about how her bungle squared with her presidential ambitions than about how his bogusness squared with the presidency itself. They fretted over her flaws because they – and more crucially, many American voters – long ago resigned themselves to his. Hers are quantifiable, definable. His have no bounds.

That’s Trump’s edge over everybody. That’s his gift. He can do no wrong because he’s all wrong. He never really shocks because he’s a perpetual shock. He reminds me of a long-held fantasy of mine: that someday, to head the media off at the pass, a candidate would begin his or her campaign by holding a news conference and telling reporters: “Let me save you a lot of time and me a lot of grief. I hereby introduce all the skeletons in my closet: this drug, that dalliance, some naked greed here, several suspicious tax maneuvers there and, oh, I once adopted a dog from the pound and returned it the next day. Decide if I’m disqualified. Then we can move on to a conversation about how to slow the warming of the globe.”

Except for the global-warming part, Trump essentially did that – not when he glided down that escalator in Trump Tower but by living the life that he had lived, under the glare that he had invited, until then. He hadn’t concealed his sexual infidelity; he’d crowed about it. He couldn’t pantomime Puritanism; he’d emblazoned his name on casinos and the Miss Universe pageant.

It was clear that he had amassed his fortune through convenient bankruptcies, unsavory alliances and stiffed creditors.

His racial demagoguery had been well established in his insistence that Barack Obama was an illegitimate president born outside the United States.

And his misogyny? Megyn Kelly was able to ask that famous question at the first 2016 Republican primary debate – the one with a litany of his gross physical put-downs of women – because they had all been chronicled, recorded, transcribed. There was no running from his boorishness. Boorishness was his brand.

So when alienated, cynical and rebellious voters chose Trump as the loudest expression of their grievances, they knew exactly what they were getting. When evangelicals joined them, they understood what kind of church they were in. And when Republican holdouts submitted, they didn't convince themselves that they had judged him too harshly on testimony too scant. They just decided that a pardon was in their self-interests, and they bit their tongues until they lost the ability to speak.

Trump enjoys a kind and degree of immunity that few if any politicians in my lifetime have been given. His own exhaustively established indecency inoculates him. As a result, all manner of ugliness slips by – unnoticed, barely noticed or noticed and accepted as Trump being Trump.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть передову статтю, максимально передаючи її стилістичні особливості:

Brazil's Sad Choice

Jair Bolsonaro, the blustery hard-right candidate described as “a Brazilian Donald Trump,” appears headed for the presidency.

Jair Bolsonaro is a right-wing Brazilian who holds repulsive views. He has said that if he had a homosexual son, he'd prefer him dead; that a female colleague in the Parliament was too ugly to rape; that Afro-Brazilians are lazy and fat; that global warming amounts to “greenhouse fables.” He is nostalgic for the generals and torturers who ran Brazil for 20 years. Next Sunday, in the second round of voting, Mr. Bolsonaro will most likely be elected president of Brazil.

Behind this frightening prospect is a story that has become alarmingly common among the world's democracies. Brazil is emerging from its worst-ever recession; a broad investigation called Operation Car Wash has revealed wanton corruption in

government; a popular former president, Luiz Inácio Lula da Silva, is in prison for corruption; his successor, Dilma Rousseff, was impeached; her successor, Michel Temer, is under investigation; violent crime is rampant. Brazilians are desperate for change.

Against this background, Mr. Bolsonaro's gross views are construed as candor, his obscure career as a congressman as the promise of an outsider who will clean the stables and his pledge of an iron fist as hope of a reprieve from a record average of 175 homicides a day last year. An evangelical Christian, he preaches a blend of social conservatism and economic liberalism, though he confesses to only a superficial understanding of economics.

Sound familiar? He is the latest in long line of populists who have ridden a wave of discontent, frustration and desperation to the highest office in each of their countries. Not surprisingly, he is often described as a Brazilian Donald Trump.

Should he reach the presidential palace, one loser will be the environment, and specifically the Amazon rain forests, sometimes known as the lungs of the earth for their role in absorbing carbon dioxide. Mr. Bolsonaro has promised to undo many of the protections for the tropical forests to open more lands for Brazil's powerful agribusiness. He has raised the prospect of withdrawing from the Paris climate agreement, scrapping the Environment Ministry and stopping the creation of indigenous reserves – all this in a country until recently praised for its leadership on protection of the environment.

It is not only the “beef, Bible and bullet” message that has brought Mr. Bolsonaro to the fore. The popular Mr. da Silva remained a strong contender despite his imprisonment until the Supreme Electoral Court ruled in August that he was ineligible to run. For a substitute, the left-leaning Workers' Party (P.T.) turned to Fernando Haddad, a former professor, education minister and mayor of São Paulo. Though Mr. Haddad survived the first round of voting, he has failed to overcome his party's association with corruption and mismanagement, which has fed something of an “anyone-but-the-P. T.” spirit. Polls show him far behind Mr. Bolsonaro in the second round.

The choice is for Brazilians to make. But it is a sad day for democracy when disarray and disappointment drive voters to distraction and open the door to offensive, crude and thuggish populists.

ТЕМА 12 ФЕЙЛЕТОН ТА ПОРТРЕТ

1. Фейлетон і портрет як газетні жанри.
2. Мовні засоби подання інформації у фейлетоні та портреті.

12.1. Фейлетон і портрет як газетні жанри

Фейлетон – сатиричний жанр художньо-публіцистичної літератури, що висміює негативні явища в суспільному житті. Сатирична спрямованість фейлетону визначає специфіку використання в ньому мовних засобів. Фейлетон містить злободенну критику, спрямовану на досягнення певної мети за допомогою характерних прийомів викладу. В ньому використовуються елементи гумору і сатири, текст відрізняється легкістю, жвавістю, образністю. Автор, який працює в цьому жанрі, може розмірковувати як на зовнішню, так і внутрішню тему. У першому випадку висвітлюються явища і факти, які стосуються політики, ідеології і моралі інших країн. У другому випадку мова йде про недоліки своєї країни.

12.2. Мовні засоби подання інформації у фейлетоні та портреті

Мовними засобами, характерні для фейлетону і портрета є: 1) риторичні запитання; 2) метафоричні порівняння; 3) фразеологізми; 4) оксюмори; та 5) елементи розмовного стилю, 6) епітети, 7) вставні фрази тощо.

Фейлетон

ORCA act ensures all food and medicine to be 100% GMO within 4 years
You may be wondering⁷ why neither President Obama nor Governor Romney spoke for one single second during the campaigns or debates about how toxic food and prescription medications are killing hundreds of thousands of Americans every year¹, and neither “candidate” had any kind of platform regarding securing legislation and regulations for the chemically polluted food industry, the dangers of genetically modified food, or the beloved “war on drugs.”³
Maybe you just want⁷ to know about how the

Портрет

Sheriff Keith Gall is known as the “singing sheriff”⁶ for his a cappella performances at weddings and funerals.
But thanks to a judge, the gun-toting tenor⁶ now spends more time with a grunting, testy audience of about 6,000 bison² that outnumber people in his South Dakota county.
“I’m known as everything related to buffalo now,” joked Gall, 42, who was elected sheriff two decades ago. “It’s all part of the job, but this is a first.”
His rural Corson County is home to most of a sprawling ranch owned by a Florida real estate tycoon whose herd was ordered into the sheriff’s

U.S. government coordinates with regulatory agencies to find cures for diseases, protect our soil, and keep our food pure and natural.¹ It's hard to talk about a massive problem when everyone is distracted by much smaller issues like lower taxes and lower gas prices⁵, though. So we conferred with top officials to bring you this update and inside story about ORCA (yes, like the whale²), the *Organized Regulatory Corruption Act*, which is the largest health and food "awareness and control program" you've never seen, but will.

care after more than a dozen bison were found dead. Many more were malnourished and others were hit by vehicles when they escaped in search of food.

Gall has worn several hats in his life³ – radio station disc jockey, band singer, wedding crooner – and he grew up on a cattle ranch, but he never expected law enforcement would put him back in a pair of manure-covered boots.

Завдання

1. Перекладіть газетні фейлетони, виокремлюючи в них відповідні мовні засоби, які створюють сатиричний ефект:

U.S. Police Told to Take Guns From the Criminals

NEW YORK – USA – An anti-gun law group is urging the police and Obama to disarm the criminals and not ordinary citizens.

“We want the police to disarm the criminals and not us. Who's going to disarm the criminals when the police come into our homes and confiscate our weapons?” Al Darpa, an anti-gun confiscation campaigner told CNN last night.

Obama and his Democrat party has been upping the tempo on the gun ban rhetoric as of late and they are now planning sweeping laws which will forbid the ownership of certain guns and magazines.

“The thing is he is making it hard for law abiding U.S. citizens to own guns for protection, but he is not saying how he is going to disarm the criminals who have some of the most sophisticated weaponry out there. Come on Obama, how are you going to disarm the criminals, and when are you going to do it? Why should there be one law for us and no law for them?” another anti-gun ban campaigner said.

2. Перекладіть газетні фейлетони, виокремлюючи в них відповідні мовні засоби, які створюють сатиричний ефект:

Time-Traveling Hillary Clinton Warns Self To Do Everything In Exact Same Way

HEMPSTEAD, NY—Bursting through the glowing space-time portal backstage just before the first debate of the 2016 presidential election, a frantic time-traveling Hillary Clinton reportedly warned her past self to do everything in the exact same

way. “Listen very carefully because we don’t have much time: Make sure you do everything that you’re already intending to do,” said the future Clinton, passionately urging her year-younger self to execute her current campaign strategy precisely as planned. “Now this election is going to have a lot of unpredictable moments, but, no matter what, you must change absolutely nothing – remember, no matter what the end result, you did everything right.” At press time, present-day Hillary Clinton was being counseled by 2020 Hillary Clinton on the grave importance of not doing anything differently if she wanted to lose again three years from now.

3. Перекладіть портрет, зважаючи на стиль викладання матеріалу:

Sprinting toward the surf, Shonna Cobb flings a fiberglass board onto the wet sand. With a springy assurance, she leaps atop the narrow 4-foot-long board and glides into an approaching wave.

In the seconds that follow, she will have to calculate the wave's advance and the body movements required to sustain enough speed and balance to skim over its 4-foot face and into the air.

There is no soft landing. She completes the acrobatic trick, then falls into the receding shallow water at Balboa Beach, absorbing the impact with a tuck-and-roll motion.

“There’s a reason why there aren’t many women skimboarders,” she says with a laugh. “It hurts!”

Cobb, 26, of Long Beach, is a full-time veterinary dental assistant and former dancer. She also is among the most accomplished amateur female skimboarders in the world – and has the scrapes and scars on her shins and feet to prove it.

This year, Cobb and at least half a dozen other women skimmers go pro.

The rough-and-tumble sport was born in Laguna Beach more than half a century ago. Yet skimboarding is still considered the poor cousin of surfing, which provides longer rides on enormous swells. Skimming also commands a far smaller market.

“There’s a ton of women surfers in the world today, but not many women – or men – who skimboard,” said Butch McIntosh, editor and publisher of 10-year-old Skim magazine. “I believe that is because it is a brutal, demanding sport that beats you down into the sand.”

Typically, the board hydroplanes across shallow water and, seconds later, smacks into a wave at just the right angle to glide across its surface. The goal is to turn around and surf back to shore.

Some maneuvers catapult the rider more than 12 feet into the air. The thrills last for 10 to 15 seconds.

Cobb, who has been skimming since she was 11, calls it “my meditation.”

“The moment I start running toward a wave, I feel totally alive and in a zone of meditation and endorphin releases,” she said, preparing to race toward an incoming swell on a recent weekday morning. “But if you hit the wave at a wrong angle, it’s tragic. You’re toast. I’ve cracked my head open a few times.”

3. Перекладіть портрет, зважаючи на стиль викладання матеріалу:

Meredith to sell Fortune magazine to Thai businessman for \$150m

US media company Meredith is to sell Fortune magazine for \$150m (£115m) in cash to Thai businessman Chatchaval Jiaravanon, the second time the influential business magazine has changed hands this year.

Best known for the "Fortune 500" list, the magazine was acquired by Meredith as part of its acquisition of Time in January for \$1.84bn.

Since then Meredith has been looking to sell some of its print assets as it tries to repay debt.

In September, the company announced the sale of Time magazine to Salesforce.com founder and co-chief executive Marc Benioff and his wife Lynne Benioff for \$190m in cash.

Meredith said it would use the Fortune sale proceeds to pay down debt, which it expects to reduce by \$1bn during the 2019 fiscal year.

Earlier this year, Meredith also said it would cut around 200 jobs, with plans to reduce 1,000 more positions.

Mr Jiaravanon is best known for his affiliation with Charoen Pokphand Group, a business conglomerate with stakes in the Thai telecommunications, food, retail and motor industries.

The deal is expected to close in 2018.

Article share tools.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть газетні фейлетони, виокремлюючи в них відповідні мовні засоби, які створюють сатиричний ефект:

Trump Boys Smash Father's Cell Phone To Search For Chinese Spies

WASHINGTON – Eric and Donald Trump Jr. reportedly smashed their father's cell phone Friday to search for Chinese spies, shouting demands that the tiny operatives come out of the receiver with their hands up. "When we heard all these little Chinese guys snuck into our dad's phone and started listening to all the things he talks about, we knew we had to find out wherever they've been hiding," said Donald Jr. moments before bringing a hammer down on their dad's iPhone and taking turns stomping on the shards with his brother to "smoosh the little imbisible spies [sic]." "Now they gotta stop taking secret stuff. And they'll never ever break out of this jar jail we made for them – even if we did poke holes in the top part so they could breath. Dad's gonna be so proud when we show him!" At press time, an exhausted Eric and Donald Jr. were taking a break from a lengthy session of interrogating the badly broken fragment of their father's phone.

Melania Trump's Plane Forced To Make Emergency Landing After Smoke Begins Billowing Out Of First Lady

WASHINGTON – In what is being described as a "close call" for the aircraft's passengers and crew, sources reported that Melania Trump's plane was forced to turn around and make an emergency landing Wednesday after thick plumes of smoke began billowing out of the first lady. "There was a strong burning smell, and as soon as we noticed the black smoke venting out of Mrs. Trump's eye sockets and ear canals, we realized something was seriously wrong," said crewmember Anton Chapman, adding that, despite routine maintenance checks of the first lady to prevent such incidents, occasional mishaps could still occur, especially when internal regulating systems malfunctioned. "Smoke started filling the cabin, and several members of the press pool began choking and gagging as we tried to contain the damage. Unfortunately, there was very little we could do before the fumes surrounding Mrs. Trump ignited and she burst into flames. Several staffers were severely impaired in the blast, and we had to make an emergency landing." At press

time, witnesses confirmed a crew of firefighters at the landing site was attempting to put out the still-burning first lady.

2. Перекладіть портрет, зважаючи на стиль викладання матеріалу:

Saudi's impatient, workaholic prince with a very thin skin

Mohammed bin Salman cultivated an image as a reformer. But he struggles to accept any criticism

Looming over the disappearance and presumed murder of a dissident Saudi journalist Jamal Khashoggi is a 33-year-old prince, whose ruthless pursuit of power could have been lifted almost directly from the pages of a Shakespeare play to the headlines of today.

Mohammed bin Salman is nominal heir and de facto ruler of the Kingdom of Saudi Arabia, one of the world's few remaining absolute monarchies. These are countries – all are currently run by men – where the king is head of state and government, controlling all levers of power. He lives surrounded by the trappings of luxurious modernity, from yachts to art masterpieces, but wields power in a system that would have been familiar to a medieval ruler.

This pre-modern political world, where one man has total authority over all others, is the only one Bin Salman has ever lived in and known intimately. “[The crown prince] cannot relate to the world outside Saudi. He was raised in a palace, being told you can do everything you want,” said one Saudi, who asked not to be named. “His biggest issue is that he never accepts mistakes.”

Academically successful, impatient, and a workaholic known to spend 18 hours a day in his office, he has a strong belief in his intellect and the judgment that carried him to power.

But critics say he also struggles to recognise errors, or accept even mild criticism. “People who tried to say no even gently and diplomatically faced consequences,” said one source from Saudi Arabia, who asked not to be named. This thin skin was put on international display when a single tweet from Canada, calling on the kingdom to release jailed activists, prompted the kingdom to sever diplomatic and trade ties. It was particularly surprising given the effort Bin Salman had poured

into presenting himself as the young face of change, at home and abroad. Nearly two-thirds of Saudis are under 30, and he claimed to be their champion.

Bin Salman signalled clearly that his push for change did not extend to politics, rounding up dozens of intellectuals in sweeping crackdowns at home, and lifting opponents from the streets of other countries to bring them back to Saudi jails.

Khashoggi, who used his position to highlight these contradictions, was among those Bin Salman wanted to target, hoping to lure him home then detain him, according to US intelligence intercepts reported by his employer the Washington Post.

ТЕМА 13

РЕЦЕНЗІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ

1. *Рецензія як газетний жанр.*
2. *Переклад рецензій.*

13.1. Рецензія як газетний жанр

Рецензія – публікація, в якій обговорюється та оцінюється театральна вистава, фільм, літературний твір тощо. Стилiстична специфіка рецензій на мистецькі події визначається вимогами аудиторії, на яку ці рецензії розраховані. Як правило, балетні й оперні вистави, театральні постановки, художні виставки, серйозні літературні твори викликають інтерес досвідченого глядача та читача, який має певний рівень обізнаності із цариною мистецтва і очікує знайти професійний аналіз 82ацікавивши його культурних подій. Відповідно авторами рецензій на твори митців є театральні і літературні критики, кінокритики, мистецтвознавці. Тому стилістично рецензії вирізняються академічністю тону та підкресленою літературністю мови. До жанрових ознак рецензії належать: 1) інформація про твір; 2) інтерпретація художнього явища; 3) Загальна оцінка твору; 4) аналіз змісту і форми твору; 5) оцінка-характеристика. Нижче подано приклад рецензії, що містить перелічені інформаційні елементи:

The Review on the Film «Avatar» by James Cameron

(1) The main film of the year 2009 is «Avatar» by James Cameron, the producer of such films as «Terminator», «Titanic», «The Strangers». This film ranks

with above-mentioned world-famous films and probably belongs to the science-fiction genre.

(2) The action of the film is set on the planet Pandora in the year of 3000. The plot is rather simple: the super hero Avatar is to save the alien planet and to fulfill this mission he struggles with a lot of difficulties.

(3) The main character, Jack Sally, is a disabled navy who has just come back from the war. The film starts with the scene when he is invited to take part in a secret expedition to the planet, inhabited by weird creatures. Thus, he becomes the part of the programme called Avatar. Being turned into a three-metre giant with blue skin, he is sent to the planet with the help of special «drivers» that link his mind to the mind of Avatar.

(5) What impressed me most is the spectacular world of aliens that we, the audience, see through the eyes of the main character. The special effects and 3D technologies enhance the impression of the bright and colourful world in contrast to the human one, which is grey and dying. The plot of the film is fast-moving with some amusing episodes.

(4) For those who are indifferent to the computer graphics, there is another storyline that is love of «the dream worker» to a beautiful female alien, who, being hostile and suspicious at first, falls in love with him. Such love is forbidden and as a result the pair is chased by the aliens. Happily, they managed to escape in the end. To my mind, the brilliant acting of Sam Worthington, who is starring in the film, is above all expectations.

13.2. Переклад рецензій

До лексичних засобів, що використовують у рецензії, належать терміни (*cast, director, plot, star*) та стійкі словосполучення (*the action of the film is set, the brilliant acting of*) з галузі кіномистецтва:

The main film of the year 2009 is “Avatar” by James Cameron, **the producer** of such films as “Terminator”, “Titanic”, “The Strangers”.

To my mind, **the brilliant acting of** Sam Worthington, who **is starring in the film**, is above all expectations.

Автори рецензій також застосовують епітети, метафори та фразеологізми для створення ефекту на читача:

For all its **behind-the-scenes drama** and scandal, with original director Bryan Singer removed from the production (although still credited) and replaced by Dexter Fletcher very far into filming, *Bohemian Rhapsody* is a safe, competent, decidedly non-scandalous biopic.

I'm not sure if anyone could review this film without giving away more of the plot than you'd like to know – certainly more than I'd care to read myself – so take this as a warning that there's a good strong possibility I may **cross some sort of line you'd rather not have crossed**, as far as you're concerned.

If you don't sense what's not precisely stated in the story line, you probably won't **make much of** this movie.

Зважаючи на науковість написання рецензії, вживання академічних лексичних одиниць слугує обов'язковою вимогою. Слідування стилістичним нормам науковості під час складання рецензії являється не тільки пріоритетною складовою писемної культури мовлення, а й спрямовано відповідати високим стандартам академічного наукового середовища.

Дотримання стилістичних норм реалізується у використанні академічних слів. Варто звертати увагу на заміну лексичних одиниць загальноживаної лексики академічними. Наприклад: *crucial – very important, likewise – similarly, conceive – think, contradict – go against, demonstrate – show, denote – be a sign, stand for.*

Написання рецензії має чітку та логічну структуру, що варіюється залежно від мети та змісту дослідження. Однак, спільні елементи підпорядковуються чітким законам написання наукового стилю. Крім того, академічному стилю рецензії притаманне використання наукових кліше, вставних слів та словосполучень.

Завдання

1. Перекладіть рецензії, зважаючи на стиль викладання матеріалу:

Movie Review: **BEDELIA (1946).**

British National Films, 1946. Margaret Lockwood, Ian Hunter, Barry K. Barnes, Anne Crawford, Beatrice Varley, Louise Hampton, Jill Esmond. Co-screenwriter: Vera Caspary (with Herbert Victor and Isadore Goldsmith) based on her novel of the same title. Director: Lance Comfort.

I'm not sure if anyone could review this film without giving away more of the plot than you'd like to know – certainly more than I'd care to read myself – so take this as a warning that there's a good strong possibility I may cross some sort of line you'd rather not have crossed, as far as you're concerned.

In one sense this is a straightforward and relatively minor crime novel, but if you have the chance to see this movie, I am willing to wager that you will agree that this is not so.

We quickly learn that Margaret Lockwood's character has just married Ian Hunter's character, Charles Carrington. She's young and beautiful; he's an older, well-established type. Not exactly rich, but well enough off that we quickly know why she married him, or we think we do.

Following her (and then them) around during their honeymoon in Monte Carlo with unknown intentions, however, is Barry Barnes's character, Ben Chaney (on the right), insinuating himself into their life first with a small dog, then as an artist who'd like to paint her portrait. (She, Bedelia, does not like to have photographs of herself, but agrees to sit for Chaney to please her new husband.)

We'd like to know that Bedelia is innocent of any wrongdoing, since Chaney's persona is that of a sneaky weaselly sort of fellow, but she is far from convincing in the falsehoods she tells, and we fear the worse, even back in England when Charles needs to get back to work, where he's assisted (and more than likely, secretly loved) by his secretary Ellen (Anne Crawford).

Straightforward enough, as I said up top, but there is also a strange undercurrent going on in this movie. Eventually Bedelia's lies catch up to her, but who will her husband believe? Bedelia, or the artist who's also living under false representation?

If you don't sense what's not precisely stated in the story line, you probably won't make much of this movie, translated from Connecticut in 1913 in the book to England perhaps 25 years later. (The manor house snowed in during a storm makes one think of the standard cliché of the Golden Age of Detection, but no, that's not the kind of mystery this movie is.)

But there's more to the story than exactly meets the eye, and as I said in my opening remarks, I hope I haven't said more than I should have. And to their

discredit, the other reviews I've read on this movie have almost always said more. I'm glad I didn't read them before I watched the movie for myself. I enjoyed it.

The Tailor-Made Man

The Hollywood of today would faint into its macrobiotic dinner if transported back to the silent era, when Clara Bow romped with an entire American football team and William Randolph Hearst bought a film career for his mistress, Marion Davies, who was meanwhile playing away with Charlie Chaplin and Clark Gable. For a brief, heady span the cinema industry was a law unto itself. "This is Mount Olympus", as the fictional Davies puts it in *The Tailor-Made Man*, **a new musical** that opens in 1920s Hollywood and traces that world's descent into reality.

It does so through the story of William Haines, who became a big star but presented MGM with two problems: he had a mind of his own, and he was flagrantly gay. As time moved on, and the industry became more vulnerable to public censure, it also became more puritanical. A scandal with a sailor led Louis B. Mayer to insist that Haines make a cover-up marriage with film star Pola Negri. Haines refused. Mayer killed his career, although – "encouraged by his lifelong lover, Jimmy Shields" – Haines resurfaced as a successful interior designer, remodelling the houses in which he had previously snorted and cavorted with the Hollywood gods.

The Haines story was originally written as a play by Claudio Macor, but it works remarkably well as a musical. The cast of ten is uniformly excellent. The songs, by Adam Meggido and Duncan Walsh Atkins, have a sharp, sweet knowingness that conjures the period to perfection, as does Macor and Amy Rosenthal's book ("Jesus Christ!" says Haines, when told what he will be paid by MGM; to which the reply is "Leave him out of this, we can't afford him".) Indeed the tone of the whole piece is both cynical and affectionate, rather like the Marion Davies embodied gorgeously by Faye Tozer (formerly of *Steps*), who befriends Haines and Shields while carrying on with her other, more carnal commitments.

In the lead, Dylan Turner is terrific. He shows that Haines's boyish charm went hand in hand with an arrogant rapacity, yet he always remains likeable; one can understand why the kindly Shields (a sincere Bradley Clarkson) fell so deeply in love

with him. There are star turns from Kay Murphy as Negri and Mike McShane as Louis B. Mayer, and with a tweak or two it is easy to imagine this show on a bigger stage.

Bassist Peter Hook is to auction a collection of guitars and memorabilia from his Joy Division and New Order days after falling out with his former bandmates.

The items up for sale include his first bass and the guitar he used on Joy Division's second album, *Closer*.

It comes a year after a legal action with the rest of the band was settled.

"The court cases with the others didn't help me viewing either band in a very rosy light," Hook told the BBC.

Hook fell out with the other group members in 2007 and began playing Joy Division material with his own band, *The Light*, in 2010.

He told BBC News he had come to feel "something had to go" and that the memories associated with the Joy Division and New Order items had become tarnished.

"Since starting again in 2010 and playing the music, which is the only thing I'm allowed to do, I came to realise that the people who allowed me to play the music - i.e. the fans - were the only ones that mattered," he said.

"I felt something had been broken and I thought, 'is it time to let [the items] fly?' It felt like the right time. Maybe not for the right reason, I have to say."

The memorabilia up for sale includes the Gibson EB-0 replica he bought the day after watching the Sex Pistols' legendary 1976 gig at Manchester's Lesser Free Trade Hall, a concert that is credited with inspiring a generation of musicians.

"I borrowed the money off my mother," Hook recalled. "Bernard [Sumner] had told me, 'Make sure you get a bass guitar because I've got a guitar.' I didn't know the difference.

"I didn't have any more money to buy a case so [the shop owner] stuffed it in two black bin liners and I very proudly sat on the bus with my bass guitar in its two black bin liners. It was punk from start to finish.

"When I got home my father laughed at me and said, 'What are you going to do with that?' At that precise moment I did not have a clue.

"I just knew I wanted to run off and join the circus, and Johnny Rotten had shown me the way."

Hook played that bass on Joy Division's debut EP, *An Ideal for Living*, and used it to write for the band's first album, *Unknown Pleasures*.

It will go up for sale with a £4,000 valuation at Omega Auctions in Newton-le-Willows, Merseyside, on 2 March.

A portion of the auction's proceeds will go to mental health charity Calm and The Epilepsy Society, in remembrance of Joy Division singer Ian Curtis, who was epileptic.

Curtis took his own life shortly before the band were due to set off on a US tour in 1980.

Other lots on sale include the itineraries for that tour and a Shergold Marathon custom six-string bass.

Hook, 62, used the instrument on Joy Division's second album and after New Order formed following Curtis's death.

Curtis's typed and signed lyrics for the song *Failures*, which appeared on *An Ideal for Living*, will be offered, as will a leather jacket Hook bought in 1977 and wore into the late 1980s.

"I'm just hoping these things will go out into the world and be appreciated for the massive part they played in history," said Hook.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть рецензії, зважаючи на стиль викладання матеріалу:

The Girl In The Spider's Web Review

Lisbeth Salander can handle a lot. She's been to hell and back, and attacks without prejudice. But now, the ever-mutating righter of wrongs, currently wearing a Claire Foy skin mask, is up against something that may well crush her: a franchise.

The Girl In The Spider's Web is very much the further adventures of Lisbeth Salander, adapted from the 2015 book written by David Lagercrantz following original author Stieg Larsson's death. The previous cinematic takes on her

misadventures – the original Swedish trilogy, a classical crime thriller starring Noomi Rapace, and 2011’s sublimely cold David Fincher piece, starring Rooney Mara – were completely different interpretations with distinctive character. Fede Álvarez, who lent horrific atmospherics to the 2013 *Evil Dead* remake and directed 2016’s claustrophobic *Don’t Breathe* has again left-turned. Yet so much of what unfolds is nothing new. Criminally, at Lisbeth’s expense, it’s played safe.

From the start of the prologue, which introduces us to the young Lisbeth, her sister and their abusive father, you feel the myth-building, and with the very Bond titles that pipe up, everything screams epic. The subsequent adult Lisbeth scene follows suit, and as soon as we see a terrible man behaving terribly, you know exactly how it’s going to play out. Lisbeth sweeps in like a superhero – like Batman, to be precise – and we must cheer, presumably.

That’s the main disappointment – everything feels a bit big, from the scope to the sweeping score to some gorgeous but overly iconic shots. A lot is lumped onto Lisbeth, and it feels like an awkward fit. Her world has not been sanitised: heavy stuff goes down, and Álvarez does indulge himself in some disconcerting body horror. There’s a great drug sequence involving some disturbing physical contortion from Foy, who is terrific throughout – her Lisbeth isn’t as frighteningly unpredictable or as primal as those before, but her performance is great regardless, shining with subtlety, a pressure cooker of repressed pain. Even if she is needlessly rude to fast food delivery guys.

But it mostly smacks of familiarity, a conventional action thriller. In that regard it’s a perfectly serviceable, tense, propulsive genre outing. But convention is the last thing Lisbeth Salander needs. Despite her vulnerabilities, she is definitely a sort of superhero now, even getting herself a Batmobile. Well, a black Lamborghini, but it might as well be. If this hits and breeds more, fine. It does its job. But something – certainly psychological nuance – has been lost. Lisbeth has always been a square peg in a round hole. Now more than ever.

The review on the film “Titanic” by Antoine Busson

Titanic is a drama and romance film, released in 1997, written and directed by the very talented James Cameron. The film is based on the true story of the sinking of

the supposedly unsinkable liner, the Titanic. The main stars of the movie are Leonardo DiCaprio and Kate Winslet who are two lovers, they will do everything to make their love possible.

An old woman recognized herself, on TV, on a drawing found in the Titanic wreck, after she contacts and meet those who are researching the Titanic and tell her own story aboard the Titanic.

The action takes place in April 1912, when the Titanic crossed for the very first time the Atlantic ocean to get to New-York, from Queenstown in Ireland. We follow the life of the two main characters, on board of the Titanic, Jack Dawson an enthusiastic young man, passenger of the second class and Rose DeWitt Bukater a desperate young woman, already promised to a man, Caledon 'Cal' Hockley, that she doesn't love.

One night, Rose is ready to commit suicide, Jack prevents her and that's the beginning of a powerful, touching and poignantly but short love story between them. Because of him, she recovering happiness and dares to brave his mother and his fiance who are against her wish.

Another night the Titanic hit an iceberg, after that, the liner fills with water very quickly and as Rose noticed, there is not enough lifeboats to save everyone. Alas for Jack, the first class are evacuated first, and the second one is for a large part condemned, but Rose refuses to leave the ship without her lover. Cal, furious, would kill Jack, he didn't succeed but achieve to make him prisoner aboard the sinking liner. Rose in a burst of courage, managed to free him. Too late to go aboard a lifeboat, they decide to stay on board together, among many people, until the last moment,. Shortly after the ship runs aground, and the two lovers stay afloat, a long time after a lifeboat come to rescue them, sadly, only Rose stay alive. She dodge Cal, that she crosses right after, to make him believe that she passed away.

Even before to watch the film everyone knows the tragic story of the Titanic, but the poignantly plot of the film gives depth, a social depth with the representation and the comparison rather realistic of the different classes, a depth about the technical progress of the time, a mores depth, with the multiples conflicts between Rose and

her parents about her wedding and as far as I'm concerned, I found that is really intelligent and interesting to build the plot with these prospect.

In regards to the special effects, I spent the movie to asking myself, how the director did to create a liner as outstanding as the original, how he managed so much water in such a big ship. I loved the impressive and staggering special effect, the collision, the shipwreck and so on. Even though, in my opinion, the sky, that we saw often, has beautiful colors but was not realistic, almost cheap.

In regards to the choice of the actors, personally I appreciated the choice, the speeches of each of the actors fit perfectly to the part, and if we talk about the Titanic, we are forced to talk about the one we hear at the time of the closing generic, the choice of Céline Dion is magical, with My heart will go on, a powerful song that illustrates swimmingly the story and Céline Dion makes beautiful emotions in it.

This film became a classic and it's fascinating, in this film you can do everything, you can laugh, be amaze, fear, cry and even sing at the end. I highly recommend this thrilling film to anyone who has not seen it yet.

ТЕМА 14

СТАТТІ БІЗНЕСОВО-КОМЕРЦІЙНОЇ ТЕМАТИКИ

- 1. Особливості перекладу статей бізнесово-комерційної тематики.*
- 2. Мовні засоби у статтях.*

14.1. Особливості перекладу статей бізнесово-комерційної тематики

Будь-які тексти економічного характеру відзначаються точним та чітким викладенням матеріалу. Переклад статей бізнесово-комерційної тематики, став на сьогодні особливо потрібним у зв'язку з розвитком міжнародних економічних зв'язків, як у банківській, так і торгівельній сферах. Тексти можуть охоплювати митну, податкову, банківську сфери. Перекладач має добре володіти не лише англійською мовою, а й також знаннями в економіці.

Головна мета економічного перекладу – передати максимально точно інформацію на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях, а також відтворити прагматичну функцію тексту. Виконання зазначеної мети потребує від перекладача вмінь виконувати різні міжмовні трансформації (лексичні,

лексико-граматичні), дотримуючись при цьому вимог до тексту перекладу: точність, стислість, ясність та літературність.

14.2. Мовні засоби у статтях

Економічні тексти мають цілу низку лексико-граматичних особливостей, до яких зараховують:

- велику кількість економічної лексики, представлені економічними термінами;
- стилістичні відхилення від загальнолітературної мови;
- наявність скорочень і аббревіатур, більшість яких використовують лише в економічних текстах.

Англомовна преса відзначається тенденцією до насичення статей з цієї тематики досить яскравими елементами образного характеру:

1) вислови, що використовують назви тварин, переважно бик та ведмідь:

bull market: ринок, на якому дилер ймовірніше буде купувати акції, ніж продавати;

bear market: ринок, на якому дилер з більшою ймовірністю буде продавати, ніж купувати;

to bull the market: підвищити ціни на ринку;

to bear: грати на зниження цін

bull position: позиція, що має місце у разі продажу дилером товарів, яких в нього немає

bear position: позиція, яку дилер відкриває на ринку, купуючи за власний рахунок.

2) вислови з використанням архаїзмів:

black knight: особа, чи фірма, що роблять якійсь компанії небажану пропозицію про її поглинання;

grey knight: противник-претендент у битві за те, щоб взяти під свій контроль іншу компанію;

white knight: особа чи фірма, яка рятує компанію від небажаної пропозиції щодо поглинання.

3) метафоричні вирази:

The US dollar may be faltering, but it won't melt down (The Globe and Mail);

China's great wall becomes Career Path (International Herald Tribune);

4) ідіоми, перефразування прислів'їв та алюзій:

Allianz Receives a Rude Awakening from its Dream Deal (The insurer fails to make headway with a Deutsche Bank Link);

When Discretion is the Better Part of Business.

Завдання

1. Перекладіть статті мовою, зважаючи на образність деяких ідіом:

Obama signs order triggering spending cuts

Known officially as sequestration, the president's order canceled \$85 billion in federal funding over the next seven months.

As required, the White House budget office also sent to Congress a report detailing the magnitude of cuts that federal agencies will have to make.

In aggregate, defense spending must be cut by 13% over the next seven months and nondefense programs must be cut by 9%. Those percentage cuts will apply to all non-exempt programs, projects and activities.

In dollars, the spending reduction must be split evenly between defense and nondefense – as a result, each category will lose nearly \$43 billion in funding.

Some key areas of spending will be protected from the budget ax – most notably military personnel, Medicare and Social Security benefits, as well as Medicaid and food stamps.

(<http://money.cnn.com/>)

State Department sees no environmental red flags on Keystone

The State Department said Friday that the Keystone pipeline expansion should have no significant effect on the environment along its proposed route, but stopped short of saying whether or not the controversial pipeline should be approved.

If the company behind the pipeline, TransCanada, follows all the rules, its "construction and normal operation" of the pipeline should pose no major risks, the State Department said in its draft environmental impact statement. That statement is now open for a 45-day public comment period. The Obama administration will make its decision about the pipeline later this year, likely in mid-summer.

(http://money.cnn.com)

The golden age of stock investing is over. That's the word on the Street

Equities are too expensive, growth is too slow, and aging baby boomers will just be a drag, man. You should take all of this seriously.

There's a funny thing about bull markets, though. By rule, they never announce themselves. This is particularly true of the powerful breed that propels stocks for 15 years or longer as opposed to simple rebounds. Those bulls are the result of the world changing in ways that fundamentally surprise investors, driving prices up to adjust to what's new.

There's a good chance you'll see another run like that within your investment lifetime. It may not happen immediately – the corollary to the rule of powerful bulls is that megabears, like the one that began in 2000, also tend to last for more than a decade. The turn, though, will eventually take place.

So, with due respect to the smart pessimists out there, here are three reasons the future may be more bullish than you think.

(<http://money.cnn.com/>)

Dance Theatre of Harlem comes full circle with stirring Broad Stage program

It might take a little longer yet before we can forget that Dance Theatre of Harlem almost didn't make it, that the main company was stilled by financial and administrative turmoil for eight long years ending in 2012.

So as the dancers promenaded onstage Friday night at the Broad Stage in Santa Monica, I wanted to hold my breath, waiting to take the company's collective pulse and make certain that everything was indeed OK. And, sure enough, any concerns soon fell away.

Now led by its former prima ballerina, Virginia Johnson, Dance Theatre of Harlem is one-third of its former full-strength self, topping out at an ensemble of 16 men and women. It is mighty nonetheless. In a mixed repertory program, the group displayed three sides of its essential profile: classy, earnest and potent.

The opener, resident choreographer Robert Garland's "Brahms Variations" (2016), was a welcome card of sorts, inspired by two patrons of the ballet whose lives are separated by centuries: Louis XIV and Arthur Mitchell, who is Dance Theatre of

Harlem's indefatigable co-founder. The five couples paraded through courtly processions and bows, glowing but slightly whimsical looks on their faces.

Garland gives the dancers phrases of unvarnished classical purity, showing off the symmetrical beauty that comes from the proper angled positioning of every body part. This less flashy side of ballet is far more difficult to get right than it might appear.

The dancers were insecure and stiff at first, getting accustomed to the stage and their spacing. Lead ballerina Crystal Serrano, who later in the night displayed an aching lyricism in a very different solo part, here never quite settled into the composed but carefree sparkle that her role required. Her assured partner, Da'Von Doane, on the other hand, maintained an easy yet commanding presence, gobbling up space with every step.

The supporting dancers took care to fill out every measure and note of Brahms' Variations on a Theme by Joseph Haydn (the music was recorded) and occasionally accented step changes with crisp delineation. Yes, and more please.

The mood shifted for Ulysses Dove's 1993 "Dancing on the Front Porch of Heaven," an expressionistic memorial Dove made to honor beloved friends and family. The work begins with six dancers, costumed in simple yet striking white unitards, holding hands in a circle center stage. They repeatedly returned to this roundelay, reminiscent of a ritual folk dance, throughout the piece.

Dove matched the high emotion of the tolling bells and layered strings of Arvo Pärt's Cantus in Memory of Benjamin Britten with positions and expressions of passion and longing. The choreographer bestowed a healing power to each simple human touch and caress, and dancers folded protectively into their partners.

Ultimately, though, it was our fate to end alone, and the ballet dramatically closed with dancers in separate spotlights, tracing individual circles. The outstanding cast consisted of Lindsey Croop, Alison Stroming, Alicia Mae Holloway, Dylan Santos, Jorge Villarini and Anthony Santos.

The night ended with Darrell Grand Moultrie's 2014 "Vessels," a pulsing celebration of love and life set to music by Italian contemporary composer Ezio

Bosso. This was about dancing of surging urgency, fleet running and staggered entrances onto the stage, creating the impression of continuous waves of movement.

There was Ingrid Silva soaring into a stag leap, her partner flawlessly catching her in midair. Villarini and Serrano convinced us they shared an undying passion as they melted into each other. The rest of the cast was equally unfettered, the perfect way to conclude that Dance Theatre of Harlem has turned that corner.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть статті мовою, зважаючи на образність деяких ідіом:

India to tax rich, luxury cars

India unveiled plans to increase taxes on the rich and luxury cars in a bid to increase revenue as a slowdown in growth makes it harder for Asia's third largest economy to plug a yawning budget deficit.

Finance Minister P. Chidambaram said he had no choice but to impose a 10% tax surcharge for one year on taxable income of more than 10 million rupees, or about \$186,000. Some 42,800 taxpayers would be affected, he said.

"When I need to raise resources, who can I go to except those who are relatively well placed in society?" he said in a speech to parliament Wednesday.

Chidambaram doubled an existing surcharge on some domestic firms to 10%. Foreign companies that already pay a higher corporate tax rate will face a new surcharge of 5%, up from 2% at present.

NBC Investigation Finds No Wrongdoing in Handling of Matt Lauer Case

An investigation by NBCUniversal's legal team exonerated NBC News management of any wrongdoing regarding Matt Lauer's workplace conduct, the company said on Wednesday.

The report came five months after NBC News fired Mr. Lauer, the former "Today" show star, following a complaint about inappropriate sexual behavior with a subordinate. Although the inquiry absolved network leaders, NBC also faced concerns – including from Mr. Lauer's former "Today" show co-anchor, Ann Curry – about how thoroughly it had investigated itself.

"We found no evidence indicating that any NBC News or 'Today' show leadership, News H.R. or others in positions of authority in the News Division

received any complaints about Lauer's workplace behavior prior to Nov. 27, 2017," the report concluded. In the wake of Mr. Lauer's ouster, there had been questions about what executives at the network knew about their star's behavior.

But unlike other news organizations, like Fox News and NPR, that have dealt with workplace misbehavior, NBC News opted not to have an outside legal firm conduct its review. The investigation was overseen by Kimberley D. Harris, the general counsel of NBCUniversal.

After facing some criticism on Wednesday, a company spokeswoman clarified that two law firms, Proskauer Rose and Davis Polk & Wardwell, had been consulted.

"Proskauer Rose and Davis Polk both reviewed the report and gave their stamp of approval on the methodology and findings and recommendations for next steps," said Hilary Smith, the senior vice president of corporate communications at NBC Universal.

Signs of weakness

Chancellor Philip Hammond said: "Today's positive growth of 0.6% is proof of the underlying strength in our economy. We are building an economy that works for everyone, with 3.3 million more people in work, lower unemployment in every part of the country, and wages rising at their fastest pace in almost a decade."

ONS head of national accounts Rob Kent-Smith said: "The economy saw a strong summer, although longer-term economic growth remained subdued. There are some signs of weakness in September, with slowing retail sales and a fallback in domestic car purchases.

"However, car manufacture for export grew across the quarter, boosting factory output. Meanwhile, imports of cars dropped substantially, helping to improve Britain's trade balance."

Samuel Tombs, chief UK economist at Pantheon Macroeconomics, said: "Two consecutive months of stagnation in GDP underline that the economy has little momentum and that the strong quarter-on-quarter growth rate simply reflects the weather-related rebound in the summer.

"The expenditure breakdown of GDP, meanwhile, shows that business investment fell by 1.2% quarter-on-quarter in Q3, taking the total decline since the

peak in Q4 2017 to 2.4%. The risk of a no-deal Brexit is the clear driver of the downturn.”

Suren Thiru, head of economics at the British Chambers of Commerce, said: "It remains likely that the stronger growth recorded in the third quarter is a one-off for the UK economy, with persistent Brexit uncertainty and the financial squeeze on consumers and businesses likely to weigh increasingly on economic activity in the coming quarters."

ТЕМА 15 СТАТТІ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ТЕМАТИКИ

1. *Культурно-мистецька тематика в англомовній пресі.*
2. *Мовні засоби культурно-мистецької тематики.*

15.1. Культурно-мистецька тематика в англомовній пресі

Особливості контенту з досліджуваної тематики безпосередньо залежать від популярності мистецтва та його інститутів у тій чи іншій країні, оскільки підставою формування контенту в мистецьких журналах є прем'єрні події у сфері мистецтва, фестивалі, концерти, мистецькі виставки, дискусійні явища мистецької дійсності, спілкування з відомими діячами, у межах якого розкриваються певні постаті, їхнє бачення та особистий внесок у мистецтво. До статей цієї тематики належать коментарі до культурних подій, а також подій у світі шоу-бізнесу.

15.2. Мовні засоби статей культурно-мистецької тематики

Статті відзначаються використанням специфічних висловів, таких як *movie star, to star, starlet, star turn, to heat the starry heights, glamour* тощо, метафоричних висловлювань *heart-throb* (предмет обожнення, улюбленець), *stereotyped casting* (використання актора тільки в однотипних ролях), *cameo* (епізодична роль, зіграна відомим актором), *money-maker* (фільм, що приносить великі прибутки), *slapstick* (грубий гумор).

Наведені слова є опорними для утворення нових метафор, причому деякі з них частотними у своєму використанні. До таких належать, наприклад: *all stars cast, stellar cast* (першокласний, зірковий склад); *megastardom* (зірки першої величини); *star-heavy, star-studded, loaded with stars* (із зірковим складом) тощо.

Завдання

1. *Перекладіть статтю з шоу-бізнесу:*

'Beverly Hills, 90210': Where are they now?

With Michael Jackson's son Prince guest starring on an upcoming episode of The CW's "90210," we're taking a look back at the cast that started it all in 1990. Here's what the stars of "Beverly Hills, 90210" have been up to since their days on the Fox series:

Since playing Kelly Taylor, Jennie Garth has starred alongside Amanda Bynes in "What I Like About You" and appeared in a number of TV movies. She recently reprised her breakout role in the latest addition to the "Beverly Hills, 90210" franchise, The CW's "90210." Garth opened up about splitting with husband Peter Facinelli on her CMT reality show "Jennie Garth: A Little Bit Country."

Jason Priestley has appeared in series such as "Tru Calling" and "Call Me Fitz" since playing Brandon Walsh. He recently showed up in an episode of "How I Met Your Mother" and an Old Navy commercial alongside Garth and Luke Perry. He'll soon head back to the big screen with his psychological thriller "Snap," which hits theaters on March 11.

Tori Spelling has made a name for herself as a reality TV star since her days on "Beverly Hills, 90210." The mom of four and husband Dean McDermott have starred on programs such as "Tori & Dean: Storibook Weddings" and "Tori & Dean: Inn Love." She also briefly hosted TLC's "Craft Wars." Spelling reprised her role as Donna Martin during two 2009 episodes of "90210."

Ian Ziering has appeared in a few TV series and movies since playing Steve Sanders. In 2007, he competed on ABC's "Dancing with the Stars," and in 2012, he had a minor role in Adam Sandler's "That's My Boy." Ziering will next appear in "Sharknado."

Since playing David Silver, Brian Austin Green has had roles on series such as "Smallville," "Desperate Housewives" and "Happy Endings." He starred in TBS' "Wedding Band" and is raising two boys with wife Megan Fox.

Tiffani Thiessen dropped the "Amber" from her name and traded in Valerie Malone for Elizabeth Burke, her character on USA's "White Collar." In 2009, she

starred in a Funny or Die video called “Tiffani Thiessen is Busy.” The comedic short was her response to Jimmy Fallon and fans begging for a "Saved by The Bell" reunion.

In the last year, Luke Perry has guest-starred on series such as “Body of Proof,” “Raising Hope” and “Community.” According to his IMDB page, he has a slew of projects in the works, including “Dragon Warriors” and “Red Wing.”

In addition to battling the forces of evil on "Charmed," Shannen Doherty has tried her hand at reality TV with a brief stint on "DWTS" in 2010 and her WE show “Shannen Says.” She has also reprised her role as Brenda Walsh on eight episodes of The CW’s “90210.”

(<http://edition.cnn.com>)

Stylish Camilla's flamboyant and faultless display

The wedding of Charles and Camilla was a triumph of style success over fashion excess.

It heralded a new era of courtly glamour, ushered in a resplendent new royal role model for the over-50s and showed off the young generation in international designer labels including Prada, Yves Saint Laurent, Rive Gauche and Pucci.

The new Duchess of Cornwall delighted fashion observers with two outstanding ensembles, by her favoured British designers, Robinson Valentine, and the milliner, Philip Treacy, which in their mix of medieval and modernity were fashionable, flattering and restored the phrase “suitable for the occasion” to style parlance. The designs also displayed a wealth of subtle and ingenious detail.

She wore a red coat trimmed with the Rothesay tartan, together with a matching plaid blanket-shawl against the cold, and a Treacy beret pinned with pheasant feathers, to attend Crathie Parish Church yesterday.

Stunning, breathtaking and amazing were just some of the superlatives in usage as style pundits rifled through their Roget's for the apt description of the wedding. The overall consensus was the bride – with her design, hair and make-up team – had “got it absolutely right”.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть газетну публікацію:

Dance Theatre of Harlem comes full circle with stirring Broad Stage program

It might take a little longer yet before we can forget that Dance Theatre of Harlem almost didn't make it, that the main company was stilled by financial and administrative turmoil for eight long years ending in 2012.

So as the dancers promenaded onstage Friday night at the Broad Stage in Santa Monica, I wanted to hold my breath, waiting to take the company's collective pulse and make certain that everything was indeed OK. And, sure enough, any concerns soon fell away.

Now led by its former prima ballerina, Virginia Johnson, Dance Theatre of Harlem is one-third of its former full-strength self, topping out at an ensemble of 16 men and women. It is mighty nonetheless. In a mixed repertory program, the group displayed three sides of its essential profile: classy, earnest and potent.

The opener, resident choreographer Robert Garland's "Brahms Variations" (2016), was a welcome card of sorts, inspired by two patrons of the ballet whose lives are separated by centuries: Louis XIV and Arthur Mitchell, who is Dance Theatre of Harlem's indefatigable co-founder. The five couples paraded through courtly processions and bows, glowing but slightly whimsical looks on their faces.

Garland gives the dancers phrases of unvarnished classical purity, showing off the symmetrical beauty that comes from the proper angled positioning of every body part. This less flashy side of ballet is far more difficult to get right than it might appear.

The dancers were insecure and stiff at first, getting accustomed to the stage and their spacing. Lead ballerina Crystal Serrano, who later in the night displayed an aching lyricism in a very different solo part, here never quite settled into the composed but carefree sparkle that her role required. Her assured partner, Da'Von Doane, on the other hand, maintained an easy yet commanding presence, gobbling up space with every step.

The supporting dancers took care to fill out every measure and note of Brahms' Variations on a Theme by Joseph Haydn (the music was recorded) and occasionally accented step changes with crisp delineation. Yes, and more please.

The mood shifted for Ulysses Dove's 1993 "Dancing on the Front Porch of Heaven," an expressionistic memorial Dove made to honor beloved friends and family. The work begins with six dancers, costumed in simple yet striking white unitards, holding hands in a circle center stage. They repeatedly returned to this roundelay, reminiscent of a ritual folk dance, throughout the piece.

Dove matched the high emotion of the tolling bells and layered strings of Arvo Pärt's Cantus in Memory of Benjamin Britten with positions and expressions of passion and longing. The choreographer bestowed a healing power to each simple human touch and caress, and dancers folded protectively into their partners.

Ultimately, though, it was our fate to end alone, and the ballet dramatically closed with dancers in separate spotlights, tracing individual circles. The outstanding cast consisted of Lindsey Croop, Alison Stroming, Alicia Mae Holloway, Dylan Santos, Jorge Villarini and Anthony Santos.

The night ended with Darrell Grand Moultrie's 2014 "Vessels," a pulsing celebration of love and life set to music by Italian contemporary composer Ezio Bosso. This was about dancing of surging urgency, fleet running and staggered entrances onto the stage, creating the impression of continuous waves of movement.

There was Ingrid Silva soaring into a stag leap, her partner flawlessly catching her in midair. Villarini and Serrano convinced us they shared an undying passion as they melted into each other. The rest of the cast was equally unfettered, the perfect way to conclude that Dance Theatre of Harlem has turned that corner.

ТЕМА 16

КОЛОКВІАЛІЗМИ ТА СЛЕНГІЗМИ

- 1. Розмовний стиль в англійській мові.*
- 2. Колоквіалізми, сленгізми та вульгаризми.*

16.1. Розмовний стиль в англійській мові

Розмовний стиль – це стиль, що використовують у повсякденному спілкуванні у побуті, у родині, на виробництві. Представлений як в усній, так і письмовими формами – записками, приватними листами. Сфера розмовного стилю – сфера побутових відношень, професіональних (усна форма). Загальні ознаки: неофіційність, вільність спілкування; невідповідність мовлення, її

автоматизм; перевага усної форми спілкування (зазвичай діалогічна), можливий монолог.

Розмовний стиль має свої граматичні та лексичні особливості. До граматичних належать:

1) усічені форми: *won't, don't, doesn't, 'cause*; скорочення: *VIP, pro, ВМОС (Big man on Campus)*;

2) опускання або скорочення допоміжного дієслова: *Been to Colorado?; He's dead and I...alive!*

3) порушення порядку слів (інверсія) для надання емоційного забарвлення: *Funny business career will be, I'm sure*;

4) використання прямого порядку слів: *So there is something in the story that has been going around?*;

5) дистантна інверсія – перенесення слова від того, до кого воно належить, в інше місце: *Birman his name is, I believe?*

16.2. Колоквіалізми, сленгізми та вульгаризми

Розмовний стиль послуговується такими лексичними групами: колоквіалізми, сленгізми, професіоналізми та вульгаризми. Колоквіалізми – слова або словосполучення, які вживають у розмовній або неформальній формі. Сленгізмами або жаргонізмами називають слова або словосполучення, які вживають у певному соціальному колі в специфічному значенні. До Професіоналізмів належать слова або словосполучення, які вживають люди, належні до певної сфери діяльності. Вульгаризми – певна група слів та фразеологізмів, для яких характерними є грубощі, що межують з непристойністю.

Завдання

1. Перекладіть речення та виявіть у них сленгізми та колоквіалізми:

1. Lay off me, you, bothering bee. 2. Don't wait they give you the lowdown on the event. 3. He really lucked out at Las Vegas. He came back with 10000\$. 4. We have only two days, let's live it up. 5. Paul has been under a cloud since his cat's gone. 6. Who might have done this? Not you? John Doe? 7. Last year she's been two-timing with Ed. 8. Her name is a real jawbreaker. 9. Well, Mick, relax. Keep your shirt on. 10. OK, man, I'll do that if you kick back 20\$. 11. The show was pretty dull

until Paul with his band appeared and jazzed it up. 12. John didn't finish his math homework cause his mind kept jumping the track to think of the new girl in class that he fell for. 13. Mick took a shine to the new teacher of History. 14. When Jane did her make-up and suddenly appeared at the party it was a total wipe-out. 15. I don't think he is a right guy for your business, he gave me bad vibes. 16. He was within an inch of his life but managed to get away with a whole skin. 17. His question caught me off guard. 18. You concocted the story out of thin air. 19. Matthew came in the class and felt he got the once over from a pretty dark girl. 20. When I'm nervous I work it off by doing something, cooking for instance.

2. Перекладіть речення, що містять сленгізми і колоквіалізми, застосовуючи відповідні засоби мови перекладу:

1. This job is a picnic. 2. I racked my brains over the problem. 3. A quick fix won't work. 4. I'm out of touch with Tom. Since his promotion he has gotten a swelled head. 5. John usually talks big. I don't take it seriously. 6. He walks soft but acts rather slyly. 7. While working for the insurance company, Joe got the knack of the business. 8. You shouldn't treat that guy with kid gloves. 9. I didn't like all this Hollywood glitz. The funny scenes were hammed up. Besides, there was a lot of schmaltz in this movie. 10. That's a *sticky* issue. I'm not going to discuss it. 11. This old dress looks *tacky*. 12. He is only interested in cars. He has a *one-track* mind. 13. He delivered a *zippy* speech. 14. They all sat wondering how they were going to attack the enemy with the water balloon. One of the little boys finally suggested, "I can run up on him from behind that tree, jump right on him and *Bob's your uncle*, mission achieved." 15. "Last night was *flop*. I was supposed to go to a party with my friends, but they *flopped* on me. They are all such floppers." 16. "I'm so upset about my birthday party pictures. My brother is making faces behind me in every picture, what a *photo bomb!*" 17. "I got a job promotion even though I don't go to work half the time. I'm so sick." 18. The students caught cheating on the test were given *the third-degree* by the principle. 19. I can't believe my life has passed so quickly, now that I am in the hospital I guess I will just *kick the bucket* here. 20. The kids were ready to *bite my arm off* just because I promised to take them to the candy store.

3. Виявіть у поданих реченнях сленгізми й колоквіалізми та поясніть їхнє значення:

1. He tried to buffalo me but it didn't work. 2. She buttered up her superior in hope of a promotion. 3. Don't even try to bulldoze me. 4. He caught hell when the boss learned of his mistake. 5. The revels cried uncle. 6. The new chairman of the company has earned his wings. 7. The newspapers cooked John Miller's goose when they published a story about his accepting bribes. 8. It turned out that the accounts had been doctored. 9. When talking to Nanc Joe dropped a brick. He asked her about her bank account. 10. If he decides to do it, I'll go the extra mile. 11. After having made his first million, he was in clover. 12. The realtor has money to burn. 13. Bill succeeded in crashing the gate. 14. Brian sweats blood. He is not quite sure of success but he stands on his head trying to get a promotion. 15. Six foreign diplomats were kicked out of Brasilia. The expulsion of six Brasilia diplomats was a retaliation. Everybody had expected the other shoe to be dropped. 16. At last the Senate's Intelligence committee discovered the smoking gun. 17. Only a few senators sat on their hands. They were opposed to the bill. 18. In the minister's speech, the drug addiction problem was swept under the rug. 19. I spoke with tongue in check, when I said that I liked the film. I think it was a real turkey though I had to go to a scalper for tickets.

Завдання для самостійної роботи

1. Виявіть у поданих реченнях сленгізми й колоквіалізми та поясніть їхнє значення:

1. I didn't know my assistant was two-faced. I heard it through the grapevine. I could kick myself for confiding in him. 2. I think it's about time we had a heart-to-heart talk. Why don't you let your hair down? 3. His wife says he is hitting the bottle too much. I think they'll patch up only if he turns a new leaf. He can do it if he goes cold turkey. 4. John's going to be pounding the pavement if he doesn't stop shooting the breeze all day. 5. The money he has borrowed is just a drop in the bucket. He needs much more to get back on his feet. 6. I'm sure he'll try to cheat in exams but even in this case he has a snowball's chance in hell. 7. Don't be so choosy. But whatever shoes are comfortable. 8. Rick is a chicken-livered guy. 9. Jerry was a

devil-may-care guy but became more serious when he joined the army. 10. I didn't expect Morton to be that feisty. 11. I was confused by the guy's fresh remarks. 12. He looked rather goofy. 13. The customers of this fashionable restaurant were rather high-hat. 14. The young actor was all keyed up about the approaching audition. 15. It was a knotty problem we had to deal with. 16. It is a lumpy movie. 17. They rented a posh office on Madison Avenue. 18. He shouldn't get into that race if he is yellow. 19. Jack is a spunky fellow. 20. To go to a French restaurant is a kinky way to spend your Saturday. 21. He is too wishy-washy. He is scared to side with anyone. 22. His upbeat statement had a deep impact on the parliament.

2. *Перекладіть речення та виявіть у них жаргонізми:*

1. *Kudos* for organising this party. It's brilliant! 2. *The bottom line* is we just don't have enough money for this. 3. Hey, I *dig* your new style. Where did you buy that T-shirt? 4. Well, I just mixed in the batter thoroughly, poured it into a cake pan, baked it for 30 minutes and *Bob's your uncle*! 5. I want to sit down too, could you *budge up* a little, please? 6. Robert *aced* his physics exam! 7. All the children were *full of beans* at the party. 8. She's *blatantly* very annoyed, everyone can see it apart from you. 9. I was trying to organise a surprise birthday party for her, but it's all gone *pear shaped*! 10. *Blimey*, look at all this mess here! I'd only left the house for an hour, and look what you've done! 11. The builder did a terrible job on the roof. He just *botched it up*, and it still leaks every time it rains! 12. *Cheers* everyone! Happy birthday to William! 13. I had a *smashing* time on holiday, it was so much fun! 14. *Sod's Law*! 15. I saw Mary after such a long time yesterday! We had a lovely *chin wag* together, like the good old days. 16. I was so busy with my family before the exam, that I only had three days to *cram* for it! 17. *Crikey*! Have you spent all of our savings??!!

3. *Перекладіть речення, що містять жаргонізми, застосовуючи відповідні засоби мови перекладу:*

1. I avoid going shopping into the town centre nowadays, everything is so *dear*! 2. Come on, we have to go now. Stop *faffing around*, we're going to be late! 3. Are you going to Lizzie's *birthday do* next week? 4. I managed to *flog* my car for a really good price! 5. I've been really ill for the past *fortnight*, and still haven't recovered.

6. I can't believe I passed that exam! I thought I was going to fail, I'm completely *gobsmacked*! 7. I wanted to give Sarah a special treat for her birthday, so I *splashed out* on a very romantic trip. 8. I'm going to get some *grub* for myself from the local takeaway. Do you want anything? 9. You should see my new sound-system, it's the *bee's knees*! 10. I don't like Harvey very much, he thinks he's the *bee's knees*! 11. I'm so *gutted* I failed my driving test, again! 12. I hate my job. I have to work such long hours, and I get paid *peanuts*. 13. You should buy your clothes online. You can find some great designs *for peanuts*! 14. The last time I went shopping with my mum, she was *haggling* for something that was already really cheap! 15. I managed to *haggle the price* of this dress down by 25%!

ТЕМА 17 ПРОФЕСІОНАЛІЗМИ

1. *Професіоналізми в англійській мові.*
2. *Переклад професіоналізмів.*

17.1. Професіоналізми в англійській мові

Професіоналізми – різновид соціальних діалектів, який використовується групами людей, об'єднаними певною професією або родом занять. Це може бути мова інженерів, музикантів, спортсменів, військовослужбовців. Зазвичай професіоналізми позначають назви інструментів, процесів та інших понять професійної діяльності. Слід зазначити, що поява професіоналізмів пов'язана не стільки з прагненням мовців до виразності мовлення, скільки з необхідністю позначення різноманітних понять, які в літературній мові передаються шляхом опису.

17.2. Переклад професіоналізмів

Англійські професіоналізми, головним чином, передаються у перекладі описово. Низка професіоналізмів характерна для членів англійського парламенту:

- *another place* – інша палата (вживається членами палати лордів про палату громад і навпаки);
- *baby of the house* – наймолодший член парламенту;
- *back-bencher* – рядовий член парламенту;

– carpetbagger – «чужак», кандидат на виборах, який не живе в даному виборчому окрузі;

Велика кількість професіоналізмів існує в середовищі військовослужбовців:

– Archie – тип зенітного кулемету (від Archibald);

– lifer – старослужбовець;

– red cap – військовий поліцейський;

– red hat – штабний офіцер;

– runcie – льотчик-невдаха.

Завдання

1. Перекладіть газетну статтю, присвячену військовому жаргону:

THE SOLDIER'S SLANG

Army Vernacular as Odd as That of the Navy.

A Man Just Enlisted Is Called "Rooky," and Men Who Enlist at the Beginning of Winter and Desert In the Spring Are Called "Snowbirds."

The army has just as odd a vernacular as the navy. To the uninitiated some army expressions would convey little or no sense, as, for example. If a soldier were heard to say, "The top told me to report for kitchen police and help skin the spuds for slum for supper," the hearer would have several guesses before he would come anywhere near what this meant In the patter of the barracks.

In plain language, It means that the first sergeant (the ranking or orderly sergeant) had told him to report to the cook to assist Mm In peeling the potatoes to make the hash or stew for supper. Hash or stew is always "slum," and the first sergeant is "the top;" "kitchen police", a man who assists the cook in the preparation of meals and the washing of dishes, pans, etc.

A man who has just enlisted or has not yet been in the ranks long enough to be considered a full fledged soldier, having learned all his duties, is called "a rooky," and woe he unto the "rooky" who gets "fresh" before an old sergeant who has been in the ranks since before the fresh "rooky" was born! He will be told in any but gentle terms by the old timer: "Shut up and go about your work. Your name is not yet dry on your enlistment paper" meaning that when he was sworn in and promised to serve for

three years and obey the “orders of the president and the officers appointed over him” he had signed his name to this paper and the signature had not had time to get dry.

When a man says he is going to “take on” or “take to another blanket.” he means that he is going to re-enlist. The government, in the clothing allowance for each man, provides a blanket; hence the term to “take another blanket.”

The guardhouse is called “the mill.” Some ill behaved soldier away back in the past (the term is a very old one) no doubt thought his term in the guardhouse ground out toward its end very slowly, so he applied this now much used name to the prison of the garrison.

When “the top” says, “Get your blanket and go to the mill,” the soldier knows he is in for a tour of duty in the guardhouse, and his blanket means one or more nights, for in that much to be avoided place nothing is supplied in the way of comforts, and each occupant carries with him his blanket, or more if he has them, to make his rest more comfortable.

All meals are called “chuck” and along toward mealtime the expression, “Is it not time for chuck call to blow?” is heard very frequently.

“Snowbirds” are men who enlist in the winter about the time snow begins to fall and the real snowbird puts in its appearance and desert in the spring when the robin appears. They “take on” only to tide over the winter with its discomforts.

The oldest man in the company is “dad” and the youngest “the kid”. Any deserter is called a “skipper.”

Two men who share the same small tent or whose bunks are side by side in the barrack room are called “bunkies.” This ancient term originated in the days of the very old army, when the bunks were “built for two” and two men slept side by side on a mattress filled with straw and one blanket apiece, much different from today. When each man has his hair mattress, pillow, sheets and blankets. A “bunky” always has a chew or filling for a pipe for his mate, when ho might tell another man that he has not enough weed to “put under your nail.”

All fines received from a court are called “blind,” so that a man who received ten days in the guardhouse and a fine of \$5 would tell his comrades that he “got ten days in the mill and five blind.”

The commanding officer of a company or the post is always the “old man.” If he is not liked other terms, not parlor talk, are used.

All field musicians are called “wind jammers” on account of their jamming of wind into the trumpet that calls the men to labor or rest.

Every man on the completion of his term of enlistment is given a discharge. At the bottom of his paper in older times was a space in which the character borne by the man during his term of enlistment was written. If his service had been bad this part of the discharge was cut off, and it was called “a bobtail.” In speaking of the length of time a man has to serve before he has completed his term of enlistment the term “butt” means less than a year. So to say he has a year and a little less than two years he would say “a year and a butt.”

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть газетну статтю, присвячену військовому жаргону:

Yankees-Red Sox Games in London Next June Could Be Home Run Derbies

When the Yankees and the Boston Red Sox visit London for a two-game series next June, the travel may be a hassle, and beans and toast for breakfast may prove to be an acquired taste. But two of the best-hitting teams in baseball may find at least one thing to their liking: the dimensions of London Stadium.

The teams will play Major League Baseball’s first games in England on June 29 and 30, 2019, at the stadium that was designed to host the 2012 Olympics.

The center-field fence will be an inviting target, just 385 feet from home plate under the preliminary configuration of stadium, which will accommodate 55,000 spectators.

The closest center field wall in baseball is at the Red Sox’ Fenway Park, where the 17-foot high wall is 390 feet from home plate. It quickly juts out to 420 feet in right-center field and is adjoined by the Green Monster to the left. The wall at London Stadium will be between 12 and 14 feet high between the power alleys.

The power alleys will be 375 feet and the foul lines 333 feet with an 8-foot fence running between the alleys and the foul poles. Dimensions will be finalized in September.

Those dimensions would be a boon for Mookie Betts of the Red Sox, who leads the major leagues with 13 home runs, and the Yankees sluggers Aaron Judge, Giancarlo Stanton and Gary Sanchez. Entering Tuesday, the Red Sox are leading baseball with a 460 slugging percentage, and the Yankees are tied for second with 48 home runs.

(By comparison, Yankee Stadium is 408 feet to center field, 399 to left-center and 385 to right-center field. The left-field line is 318 feet and the right-field line is 314 feet.)

When told of the center-field dimensions in London, Judge's eyes widened. "I've got to see it to believe it," he said. "You can't tell me that."

When the rest of the dimensions were relayed to him, Judge's smile only brightened.

"Oh, wow," he said. "Hopefully I'm feeling good at the plate when we head out to London. Maybe I'll get a couple out. That's exciting."

Yankees center fielder Aaron Hicks said he hadn't played on a diamond with such a shallow center field since high school.

News of the series first surfaced in March. It was officially announced on Tuesday in London to coincide with the beginning of a key series between the Red Sox and the Yankees at Yankee Stadium.

The Red Sox (25-9) lead the Yankees (24-10) by one game in the American League East and have the two best records in baseball.

The Red Sox will be the home team for both London games next season. M.L.B. has agreed to play another series there in 2020 with the participating teams to be announced.

Several regular-season series outside the mainland United States and Canada have been scheduled recently.

The Cleveland Indians and the Minnesota Twins played a two-game series last month in San Juan, Puerto Rico. The Los Angeles Dodgers and the San Diego Padres finished a three-game series in Monterrey, Mexico, on Sunday. The Oakland Athletics and the Seattle Mariners will begin next season with a two-game series at the Tokyo Dome in Japan.

ТЕМА 18

РЕКЛАМНІ СЛОГАНИ

1. Рекламні слогани в англійській мові.
2. Переклад рекламних слоганів.

18.1. Рекламні слогани в англійській мові

Рекламний слоган є найефективнішою формою реклами, це коротка фраза, що запам'ятовується в яскравій образній формі і передає основну ідею рекламної компанії. Слоган допомагає виділити бренд серед їх конкурентів й надає цілісності серії рекламних компаній.

Головною метою слогану є забезпечення послідовного проведення рекламних кампаній та короткий виклад ключової ідеї чи теми, яка асоціюється з товаром чи назвою щоб розкрити переваги цього товару над іншими товарами подібної категорії і таким чином спонукати споживача до його купівлі. Слоган характеризується високим рівнем функціональності: та сама фраза може використовуватися у теле-, радіорекламі, на рекламних щитах, у газетних повідомленнях, а також на упаковках продукту.

Рекламний слоган взаємодіє з торговою назвою. Разом із рекламним слоганом, торгова назва привертає увагу до товару, а рекламний слоган безпосередньо апелює до адресата і обов'язково передбачає мотивацію рекламної пропозиції, вказуючи на переваги цього товару. Так, у тексті реклам мобільного телефону:

Siemens Mobile. A girl's best friend. See it at The Link or visit www.thelink.co.uk –
Мобільний телефон Сіменс. Найкращий друг дівчини. Дивись на сайті www.thelink.co.uk.

Торгові назви рекламних брендів можуть використовуватися самостійно, однак у більшості випадків для досягнення кращих результатів торгова назва вживається разом із рекламним слоганом, який нерозривно з нею пов'язаний і, власне, є її логічним продовженням. Торгова назва може включатися в слоган, а може просто додаватися до нього. Наприклад реклама годинників (а) або парфумів (б) є персоніфікацією:

- (а) **Tissot.** Innovators by tradition – **Tico.** Новатори традицій.
- (б) **Guerlain.** The soul of perfume – **Герлен.** Душа парфумів, де слоган

Оскільки слогани виражають основну ідею торгової назви і виступають основним засобом реалізації прагматичних намірів щодо споживача, вони повинні бути достатньо виразними та оригінальними, щоб викликати інтерес у читачів, звернути їхню увагу на торгову назву, зацікавити продукцією або діяльністю компанії. За допомогою слогану необхідно декількома словами викласти суть інформативного або рекламного повідомлення, врахувати фактор привернення уваги адресата, представити інформацію в такій формі, за якою він /вона сам вирішуватиме, подобається йому компанія та її продукція чи ні. Таким чином, торгова назва та рекламний слоган застосовуються як засоби мовного маніпулювання.

18.2. Переклад рекламних слоганів

Рекламні тексти в сучасному суспільстві виконують найважливішу комунікативну функцію. Однією з основних особливостей перекладу рекламних текстів полягає в змістовному співвідношенні між оригіналом та перекладом, а також у передаванні соціолінгвістичних аспектів тексту, який перекладається.

Під час перекладу зазвичай доводиться вдаватися до адаптації іноземного слогану задля того, щоб уникнути банальності та передати всі соціолінгвістичні особливості рекламного тексту. Це зумовлено тим, що в англійській мові, прості на перший погляд фрази мають певне значення, смислове навантаження, яке втрачається при прямому перекладі. Тому під час перекладу доводиться підбирати більш адекватний варіант, який краще виражає зміст всієї рекламної кампанії.

Можна виокремити такі способи перекладу рекламних слоганів і текстів:

1) відсутність перекладу; 2) прямий переклад; 3) адаптація; 4) ревізія.

Велика кількість іноземних компаній, що рекламують свою продукцію, залишають свої слогани без перекладу. Наприклад: *Gucci – Gucci by Gucci. Honda – The Power of Dreams. Canon – You can Canon. Land Rover – Go Beyond.*

Прямий переклад слід використовувати обережно, тому що він менш за все враховує особливості культури мови-перекладу. Його застосовують, коли необхідно передати велику кількість інформації, наприклад, у рекламі технічної продукції:

Office Standard 2007. Providing homes and small businesses with the software essentials they need to get tasks done quickly and easily. Download the 2007 Microsoft Office release, test it in your browser or buy it today.

Office Standard 2007. Надання домашнім користувачам і власникам дрібних підприємств найнеобхідніших засобів офісного програмного забезпечення, потрібного для швидкого та легкого виконання різних справ. Завантажте випуск Microsoft Office 2007 або випробуйте його у своєму браузері.

Адаптація використовується у випадках, коли вихідну рекламну фразу неможливо просто перекласти на українську мову в силу різноманітних причин. Тоді перед перекладачем постає завдання перекласти вихідний текст, адаптуючи його до норм мови перекладу.

Сутність цього підходу полягає в тому, що фотоматеріал може зберігатись, але текст адаптується відповідно до особливостей мови-перекладу. Частіше за все перед закордонною компанією-рекламодавцем постає проблема адаптації оригінального рекламного тексту. Причина тут у типологічних розходженнях мови оригіналу і мови перекладу. Так, зміст фрази, яка в англійській мові виражається через зміни формальних характеристик слів, в українській передається через сполучення змісту декількох слів. Наведемо такі приклади адаптації:

TouchWiz. Personalization is just a touch away.

Створюй індивідуальний стиль свого телефону простим дотиком.

Same space outside, more space inside.

Менший ззовні, більший всередині.

Relax. You wear Braska.

Релакс. Ти в Braska.

Останній спосіб перекладу рекламних текстів – ревізія. Вона передбачає формулювання зовсім нового рекламного тексту. Фотоматеріал може зберігатися, але це ризиковано, оскільки візуальне зображення і текст мають відповідати. Ревізія при перекладі реклами застосовується досить широко:

Mazda CX-9. Big Yet Agile. – Mazda CX-9. Грай на повну.

Завдання

1. Перекладіть рекламні слогани, одночасно передаючи їхню оригінальність і зберігаючи їхнє значення:

1. Polaroid: The fun develops instantly. 2. Weight Watchers: Taste. Not waist. 3. Holiday Inn: Pleasing people the world over. 4. Philips: The best way to get music out of your system. 5. The Economist: Free enterprise with every issue. 6. British Rail: Let the train take the strain. 7. Timex watch: Takes a Linking and keeps on ticking. 8. Metropolitan Home: Mode for your abode. 9. Tesco: The price is dropping on your weekly shopping. 10. Ariel Ultra: Not just nearly clean, but really clean. 11. L'Oréal: Because I'm worth it. 12. Yellow pages: Let your fingers do the walking. 13. M&Ms sweets: They melt in your mouth, not in your hand. 14. United States Army: Some of our best men are women. 15. PAN American airlines: Live today. Tomorrow will cost more. 16. Burma Shave shaving cream: So creamy it's almost fattening. 17. Harp lager: Stays sharp to the bottom of the glass. 18. Topic: A hazelnut in every bite. 19. Milky Way: The sweet you can eat between meals. 20. Um Bongo: They drink it in the Congo. 21. Nescafe: The better way to start the day. 22. Bounty: A taste of paradise. 23. Rowntree's Fruit Pastilles: All you can do is chew. 24. Martini: The right one. 25. Coca Cola: The real thing. 26. Zanussi: The appliance of science. 27. Give me a break, give me a break; break me off a piece of that Kit Kat bar. 28. Maybe she's born with it. Maybe it's Maybelline. 29. Anyway you please it, cheese it (Cheese Council). 30. Eye it. Try it. Buy it (Chevrolet). 31. Snap! Crackle! Pop! (Kellogg's Rice Krispies). 32. Don't dream it. Drive it (Jaguar). 33. To cherish, to care for your skin (Astral moisturizing cream). 34. For men who don't have to try too hard. (Denim aftershave). 35. Come to the Central Park Zoo Cafeteria. Let the animals watch you eat for a change. (Central park zoo). 36. "Now your kids don't have to miss Monday night Football because they're studying for a Tuesday morning exam" (Betamax video recorders by Sony).

2. Перекладіть рекламні слогани, одночасно передаючи їхню оригінальність і зберігаючи їхнє значення:

1. «Impossible is nothing» (Adidas). 2. «Melt in your mouth, not in your hands» (M&M). 3. «Because you're worth it» (Loreal). 4. «Think Different» (Apple). 5. «Connecting people» (Nokia). 6. «Just do it» (Nike). 7. «Probably the best beer in the world» (Carlsberg). 8. «Born to lead». 9. «State of Independence» (SAAB). 10. «The Drive of your life» (Peugeot). 11. «The Power of Dreams» (Honda). 12. «The Star always shines from above» (Mercedes Benz). 13. «The Pursuit Of

Perfection» (Lexus). 14. «If only everything in life was as reliable as a Volkswagen» (Volkswagen). 15. «It's time to fly». 16. «The Wings of Man». 17. «Challenge everything». 18. «Trusted Everywhere». 19. «There are some things money can't buy. For everything else, there's Master Card» (MasterCard). 20. «Skittles...taste the rainbow» (Skittles). 21. «Don't be an alien in a foreign country».

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть рекламні тексти:

1. They'd have an undivided attention morning, noon and night if they could, but sometimes they have to entertain themselves for a while. That's why Pedigree jumbone comes in. It's a tasty chew with meaty scent that they can really get the teeth into. Pedigree. We are for dogs.

2. Sugar Puffs, Sugar Puffs HUP! Honey coated puffs in a milky bath Put'em in your mouth and they make you laugh Kept in the cupboard taken out for breakfast Spoon's best friend and the fridge's favourite Sugar Puffs, Sugar Puffs.

3. Looking for love? Ice cool temptress with melting strawberry heart would love to meet discerning taste buds for deeply rewarding relationships. Carte D'Or Strawberry.

4. For all five main symptoms from colds and flu nothing is more effective. Covoniaaaaa. Feel it working.

5. His dreams inspired the world. But there was still one dream he wanted to share with everyone. "This is the moment. This is it". In cinemas around the world. For 2 weeks only. Witness the never before seen footage the world has been waiting for. On October 28th. Experience the event of a life time. Michael Jackson's This Is It.

6. The responsive touch-screen on a new Blackberry Storm vodafone. An incredible power is in your hands. Vodafone. Make the most of now.

7. And, a short time, you even have the luxury of paying less. So test drive the XG350 at your for – Hyundai dealership. Because when you get this much car for this little money you win.

8. The i860 prints out up to 23pp m in black and up to 16pp m in color – making it one of the fastest printers in its class.

9. We want to make flying an experience of excellence. You'll enjoy more legroom and our attentive service. And you'll appreciate our unique lie flat seats offering the ultimate in sleeping comfort.

10. Earl Grey Tea / Reminiscent of the warm nature. Scents of a far-away summer evening. With a tantalizing taste and delicately / Scented in a secret way described by / A Chinese mandarin many years ago. Much to the satisfaction of its many / Admirers Twinings share the secret. At is most refreshing served / Straight with only a sliver of lemon

12. «M» is for moments you'll never forget? For days marvelous with flowers and laughter. For nights magical with means and old promises. «M» Fragrances by Henry C. Miner. It's Magic.

13. The world is shrinking. Whereas your scope is constantly growing. Theoretically. And Practically? After all what could be closer to your wishes than a bank with a perspective as broad as your own? Are you looking for a partner near you? Simply call our automatic fax service in Germany.

2. Перекладіть рекламні слогани, одночасно передаючи їхню оригінальність і зберігаючи їхнє значення:

1. Cadbury's Dairy Milk: A glass and a half of milk in every half pound. 2. Mail On Sunday: A newspaper, not a snooze-paper. 3. Milk: It's gotta lotta bottle. 4. Terry's Chocolate Orange: Tap it, unwrap it. 5. Maynard's Wine Gums: Let the juice loose! 6. Aerial: This dirt says hot, the label says not. 7. Shake 'n' Vac: When your carpet smells fresh your room does too. 8. Gillette: The best a man can get. 9. Mr Muscle: Loves the jobs you hate. 10. Skittles: Taste the rainbow of fruit flavours. 11. Skips: They fizzibly melt. 12. Soda Stream: Get busy with the fizzy. 13. Colgate Toothpaste: 3-in-1 protection for your family. 14. Maybeline: Maybe she's born with it.

ТЕМА 19 ІНВЕРСІЯ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД

- 1. Інверсія та її різновиди.*
- 2. Завдання для самостійної роботи.*

19.1. Інверсія та її різновиди

Під інверсією розуміють відхилення від звичайного (прямого) порядку розташування як головних, так і другорядних членів речення. Розглянемо три основні види інверсії.

Грамматична інверсія використовується не для вираження будь-яких додаткових смислових чи стилістичних нюансів перш за все тому, що

інвертований порядок слів єдино можливий для даної граматичної конструкції. Наприклад, у питальній формі англійського речення без питального слова на перше місце слід поставити допоміжне дієслово, в наказовому ж способі це місце займає основне дієслово-присудок і т.д. Тому граматична інверсія є лише носієм певного граматичного значення і не є безпосереднім об'єктом перекладу.

Смислова інверсія. Хоч в англійській мові порядок слів більш фіксований, ніж в українській, у ряді випадків може бути використана зміна порядку слів для виділення чогось «нового», тобто смислового центру висловлювання. Це зазвичай має місце у тих випадках, коли в реченні відсутній прямий додаток, а на першому місці стоїть обставина, наприклад:

In the corner stood **a long low table**.

Thus began **their friendship**.

Up in that lake country were **many-many lakes**.

Як і в українській мові, у таких реченнях група слів, що виражає «нове», ставиться у кінці речення.

Стилістична інверсія є сильним стилістичним засобом тому, що винесення на перше місце в реченні обставини (крім обставини місця і часу) або додатка – відносно рідкісне явище в англійській мові.

Під час інверсії обставини на перше місце виноситься обставина, далі допоміжна частина присудка. Смислова його частина йде за підметом. Наприклад:

Gladly would we now consent to the terms we once rejected.

Звичайно, жодна інверсія не може виразити того, що досягається тут лексичним наголосом.

Інверсія прямого додатка в українській мові не завжди створює гостре відчуття, а в англійській мові це дуже сильний стилістичний засіб. Поодинокі випадки інверсії додатка, які зустрічаються в художній літературі, запам'ятовуються як курйози:

Money he had none. – **Грошей** в нього не було ані копійки.

Інверсія присвійного займенника дуже цікава з точки зору перекладу. Присвійний займенник у його наголошеній предикативній формі виноситься на

перше місце в реченні, а іменник-підмет ставиться в кінці. Отримуємо надзвичайно емфатичну конструкцію:

Mine is a long and a sad tale. – **Розповідь моя** довга і сумна.

Ours is a totally different purpose. – **Мета наша** зовсім інша.

Таким чином, основним засобом передавання стилістичної інверсії є застосування лексичного підсилення. Отже, при перекладі з англійської мови на українську слід звертати увагу на інверсію, її вид і застосовувати правильні методи перекладу.

Завдання

1. Перекладіть речення, що містять інверсії:

1. Benny Collan, a respected guy, Benny Collan wants to marry her. An agent could ask for more? (T. C.). 2. Women are not made for attack. Wait they must. (J. C.). 3. Out came the chase – in went the horses – on sprang – the boys – in got the travellers. (D.). 4. Then he said: "You think it's so? She was mixed up in this lousy business?" (J. B.). 5. And she saw that Gopher Prairie was merely an enlargement of all the hamlets which they had been passing. Only to the eyes of a Kennicot was it exceptional. (S. L.). 6. Among the rookies is sophomore quarterback Delvon Carpenter. (COCA, news). 7. Even less comforting were the implications of a plan for the progressive decolonization of the French empire that de Gaulle unveiled in the summer of 1958. (BNC, misc). 8. At stake is the leadership of the ruling Liberal Democratic Party, and thus the job of prime minister, which will be decided in October. (BNC, magazine). 9. Long live the King! (Hartvigson & Jakobsen: 18). 10. Nor does he believe that fantasies are always acted out. (COHA, news). 11. Only in silence will I offer the enormous thanks that is due her. (COHA, fiction). 12. Among the statements were Mr. Erbakan's assertion that democracy "is not an end but a means for us."(COHA, news). 13. First are those professors who, after earning doctorates, enter the teaching profession without any environmental health practicum experience. (COHA, non fictive books). 14. In the trees are monkeys, a pack of bandit mongoose and – right on a treetop – a large African fish eagle. (BNC, news). 15. It was a signal. Instantly the door of an ante-room flew open. In the opening stood four men. They were the spies. 16. On the table were piles of

mysterious-looking objects made entirely of paper. 17. Never before have so many people died as a result of a signal failure. 18. Not since Alison's wedding was there such a big family gathering/ gathering of family. 19. Little do the children know what we have planned for them. 20. Only by starting again from the beginning were we able to get to the solution. or from the beginning did we manage to get to the solution. 21. Into the gas tank of our motorcycle had put some gum a bunch of teenagers in funny hats. 22. In the backyard were quietly sunning themselves a group of the largest iguanas that had ever been seen in Ohio. 23. The economist predicted that at the precise moment would turn the corner the economics of half a dozen South American nations. 24. In the laboratory were dying their various horrible deaths the more than ten thousand fruit flies that Dr. Zapp had collected in his garden over the summer.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, що містять інверсії:

1. An uproar had risen in the far valley. Above the uproar rose another voice, trained also to be heard in battle. 2. And, Oh, the city is a general in the ring. Not only by blows does it seek to subdue you. (O. Henry). 3. Talent Mr. Micawber has; capital Mr. Micawber has not (Dickens). 4. Eagerly I wished the morrow. (Poe). 5. My dearest daughter, at your feet I fall. (Dryden). 6. A tone of most extraordinary compassion Miss Tox said it in, though she had no distinct idea why, except that it was expected of her. (Dickens). 7. Her mother is the lady of the house, / And a good lady, and wise and virtuous. / I nursed her daughter that you talked withal. / I tell you, he that can lay hold of her, / Shall have the chinks. 8. To me alone there came a thought of grief: / A timely utterance gave that thought relief, / And I again am strong: / The cataracts blow their trumpets from the steep. 9. Outside the still upright hangar were heaving deep sighs of relief the few remaining pilots who had not been chosen to fly in the worst hurricane since hurricanes had names. 10. An excellent appetizer is the squib ravioli with garlic sauce. 11. They have a great big tank in the kitchen, and in the tank are sitting all of these pots. 12. From the lips of a cab driver came an enlightened expression that I thought should be shared. 13. ...inland from the small, pretty harbor town that's called a haven squats the town of Heart's Rock.

14. I sat alone in an office while across the hall the sound engineer, the pop-eyed, silent but hyper James Hill, worked behind a heavy wooden door lined with what looked like foam-rubber waffles. On the third floor worked two young women.

15. “Bright the carriage looked, sleek the horses looked, gleaming the harness looked, luscious and lasting the liveries looked.”

16. Steyne rose up, grinding his teeth, pale, and with fury in his looks. (Thackeray).

17. Sir Pitt came in first, very much flushed, and rather unsteady in his gait. (Thackeray).

18. And he walked slowly past again, along the river – an evening of clear, quiet beauty, all harmony and comfort, except within his heart. (Galsworthy).

19. Full many a glorious morning have I seen Flatter the mountain tops with sovereign eye, Kissing with golden face the meadows green, Gilding pale streams with heavenly alchemy. (W. Shakespeare).

20. News about Japan reached Russia relatively late. Not until the seventeenth century do we find mention of Japan in Russian sources.

21. Not only did they edit and print textbooks on Confucianism, but they compiled books for popular education.

22. Only in 1733 did justice triumph when a new investigation was launched and both villains were hanged.

23. Nor can the author resist the temptation of bestowing on the reader tedious displays of his erudition, or of introducing foreign or obsolete words.

24. The «forts» were not works of defence either strategic or social. Nor were they sacrificed places: they were something special. They were economic units, enclosed villages.

ТЕМА 20

ЕМФАТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ

1. Емфаза та її переклад.

20.1. Емфаза та її різновиди

Емфаза – закономірне явище емоційно-забарвленого мовлення, що полягає у виділенні певного елемента висловлювання. Це досягається за допомогою різних стилістичних засобів. Емфаза використовується з двох головних причин:

- підсилити те, що ми хочемо сказати (емотивна емфаза);
- показати контраст між вірним і невірним, теперішнім і минулим (контрастна емфаза).

Емфаза може зустрічатися в різних стилях літератури – художньому, ораторському, публіцистичному, рідше – науковому.

Граматичні емфатичні конструкції – це способи вираження емфазы, в яких для досягнення емфатичного ефекту використовуються граматичні засоби мови. Переклад емфатичних конструкцій залишається актуальною проблемою сучасного перекладознавства. Для перекладу емфазы українською мовою застосовуються всі види перекладацьких засобів, серед яких переважають лексико-граматичні, а саме компенсація. В англійській мові емфаза найчастіше виражається граматичними засобами. Таким чином, засоби вираження емфазы в англійській та українській мовах співпадають лише частково.

В англійській мові найчастіше зустрічаються наступні емфатичні конструкції:

1. Емфаза з використанням займенника IT, яка найчастіше перекладається українським словосполученням SAME / НИХТО (НІЩО) ІНШИЙ + об'єкт.

Наприклад:

It was Mark who told me about that. – Ніхто інший як Марк розповів мені про це.

Ця конструкція є дуже поширеною у художньому стилі, але зустрічається також і у науковому.

2. Дублювання дієслова-зв'язки DO / DID перед смисловим дієсловом, яке перекладається за допомогою використання таких прислівників як «дійсно, безсумнівно, безумовно»:

I do know the truth. – Я дійсно знаю правду.

В науковому стилі вживається це дієслово вживається у функції підсилювача значення іншого дієслова у розповідальному реченні.

3. Речення, в яких іменникова частина присудка виражена дієприкметником або прислівником AS/THOUGH, що українською мовою перекладається з використанням «хоча не, як не».

Silly though it may seem... – Яким безглуздим це б не здалось...

4. Складні речення зі сполучниками NOT ONLY BUT ALSO / HARDLY WHEN / NO SOONER + THAN, які в англійському реченні стоять окремо: перша частина сполучника в підрядному реченні, а друга в головному, при

цьому порядок слів у підрядній частині речення – неправильний (інвертивний).
Варіанти перекладу даних конструкцій: «як тільки, тільки-но, не встиг (щось зробити)»:

Hardly had I come in, Jack entered the room.

Не встиг я з'явитися, як Джек увійшов до кімнати.

5. Емфатична модель з використанням NOT UNTIL, яка українською мовою перекладається стверджувальним (а не заперечним, як в англійській мові) реченням:

Not until he came

Тільки після того, як він прийшов.

6. Конструкції IF ANY / IF ANYTHING надзвичайно поширені у різних стилях англійської мови. Українською мовою вони перекладаються за допомогою виразів «взагалі, в будь-якому разі, хоча».

His answer was correct if strange.

Він відповів правильно, хоча його відповідь і була дивною.

Слід зазначити, що в складі українських відповідників англійських емфатичних словосполучень нерідко вживаються видільні частки, яких в українській мові значно більше, ніж в англійській. Перспективним є виявлення оказіональних англійських емфатичних словосполучень та аналіз прийомів їх перекладу.

Необхідно звертати увагу на той факт, що надані моделі та варіанти їх перекладу не є вичерпними, вони можуть проявлятися у мові досить варіативно і способи їх перекладу знаходяться у прямій залежності від контексту і смислового навантаження того чи іншого тексту або промови.

Завдання

1. Перекладіть речення, передаючи значення дієслова «do»:

1. Materialism does not deny the reality of mind. What materialism does deny is that a thing called "the mind" exists separate from the body.

2. Certainly a great deal of new English poetry does meet with indifference because it seems private and incomprehensible.

3. While we have no language Academy for English, we do have something that partly serves the purpose, and that something is the dictionary.

4. The one thing, though, which must be set to her credit, is that she did initiate. She followed no one, but introduced what was actually a new type of novel.

5. These old manuscripts are not so easy to read as our modern books, for the reason that there are no spaces between words. The later manuscripts however, do sometimes have spaces between the words just as we have.

6. He (Maugham) does, however, belong of right to that small and select company of contemporary writers whose best work, we may reasonably assume, will survive beyond their lifetime.

7. What possibilities and potentialities in politics, arts, sciences, vanished among the shell holes and barbed wire, we shall never know. But consequences of this war we do know, and we cannot ignore them.

8. It is perhaps necessary to remind the reader that there is a nucleus of fact hidden among all this fictitious embroidery. Kublai Khan did send a large fleet against Japan about the time stated, which met with a fate similar to that of Spanish Armade.

2. Перекладіть заперечну форму прикметника (прислівника, дієприкметника):

1. The total number of German words in English is not inconsiderable.

2. To find a poet who is also a literary critic is not unusual nowadays.

3. Not infrequently the primary meaning (of a word) dies away and the derivative meaning remains.

4. To group these artists into schools is a little pedantic. Yet it is not unreasonable to group together the painters who worked chiefly in Florence.

5. The changes of sound here are not irregular.

6. Not dissimilar effects are found in painting.

7. It is not without significance, also, that this work was utilized as a basis for the libretto of a popular opera.

8. These scholars then carried the New Learning (The Renaissance) to all parts of Europe, and the learned men of England were by no means unrepresented among them.

9. These two volumes were savagely, but not unfairly, criticized.

10. None of the long poems are uninteresting, and very few are insignificant or unsuccessful.

11. Kitchener whose arrogance was not dissimilar to Curson's was not prepared to tolerate a situation in which his proposals were criticized from the military point of view by the military member of Council.

12. The scenes and characters themselves are depicted most graphically, often even dramatically, and humour is not wanting where it is suitable.

13. If in historical times people were relatively safe from the assaults of enemies and from robbery, they feared dangers of other kinds which threatened them and their houses. Belief in magic and witchcraft is primeval and was not lacking even in the classical age of Greece.

Завдання для самостійної роботи

1. Перекладіть речення, що містять емфатичні конструкції:

1. These molecules are too small to be seen, even with the microscope, but strong experimental evidence seems to show that they do exist.

2. The formation of ozone during the electrolysis of water does not change the weight of the gas collected at the positive pole but it does decrease the volume.

3. We were discussing so far what happens to a body when forces do not act on it. Let us now consider what happens when forces do act on it.

4. Though some substances (e. g. sand) seem to be very nearly insoluble, water does dissolve most things to some extent.

5. Although it is impossible to be quite certain of the changes that English words are now undergoing – for in general it is not until a change is an accomplished fact that it becomes perceptible – changes which have occurred in the past throw a strong light upon changes which must be now taking place.

6. It was not till a century and a half had passed after the Claudian conquest that the Emperor Severus marked the final limit of the northern frontier by renovating (210 A. D.) the wall that Hadrian had erected'(123 A. D.).

7. It was not until seven years had passed since the manuscripts had come into these scientists' hands that they published them with the introduction translated into English.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). М.: Международные отношения, 1975. 240с.
2. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2011. 328 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 276 с.
4. Малишенко А. О. Переклад слоганів в англomовному рекламному дискурсі. *Вісник ХНУ*. 2011. № 793. С. 188–192.
5. Петрашик О. В. Передача інверсії при перекладі з англійської мови на українську. URL: http://www.rusnauka.com/5_SWMN_2016/Philologia/6_207694.doc.htm.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ТЕМА 1 СТИЛЬ ТЕКСТУ І ПЕРЕКЛАД.....	4
1.1. Жанрово-стилістична класифікація перекладів.....	4
1.2. Художній переклад.....	4
1.3. Інформативний переклад.....	8
ТЕМА 2 МЕТАФОРА І ОБРАЗНІ ПОРІВНЯННЯ.....	13
2.1. Образні порівняння.....	113
2.2. Метафора.....	16
2.3. Труднощі перекладу порівнянь і метафор.....	17
ТЕМА 3 ЕПІТЕТ І ЙОГО РІЗНОВИДИ.....	21
3.1. Епітет та його призначення.....	21
3.2. Класифікація англійських епітетів.....	22
3.3. Способи передання епітетів у мові перекладу.....	223
ТЕМА 4 АНТОНОМАЗІЯ, ПАРАФРАЗА І ПЕРСОНІФІКАЦІЯ.....	29
4.1. Антономазія та її різновиди.....	29
4.2. Парафраза та її різновиди.....	31
Персоніфікація.....	32
ТЕМА 5 ЕВФЕМІЗМИ, АЛЮЗІЇ, ЦИТАТИ.....	34
5.1. Евфемізми.....	35
5.2. Способи передання евфемізмів.....	36
5.3. Алюзії і цитати.....	38
5.4. Способи передання алюзій і цитат.....	39
ТЕМА 6 ПАРЕМІЯ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД.....	42
6.1. Паремія як стилістичний засіб.....	42
6.2. Способи перекладу паремій.....	43
ТЕМА 7 ГІПЕРБОЛА ТА ПРИМЕНШЕННЯ.....	49
7.1. Гіпербола і применшення як стилістичні прийоми.....	49
7.2. Способи перекладу гіперболи і применшення.....	50
ТЕМА 8 ОКСЮМОРОН ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАД.....	54
8.1. Оксюморон як стилістичний прийом.....	54
8.2. Способи перекладу оксюморонів.....	55
ТЕМА 9 ЗАГОЛОВКИ СТАТЕЙ.....	58
9.1. Особливості заголовків англійської преси.....	58
9.2. Переклад заголовків.....	59

ТЕМА 10 РЕПОРТАЖ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ	62
10.1. Типи і жанри англомовних видань.....	62
10.2. Мовні засоби подання інформації в репортажі.....	63
10.3. Переклад репортажу	64
ТЕМА 11 ПЕРЕДОВА СТАТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ	69
11.1. Передова стаття як газетний жанр	69
11.2. Мовні засоби подання інформації в передовій статті	70
ТЕМА 12 ФЕЙЛЕТОН ТА ПОРТРЕТ.....	76
12.1. Фейлетон і портрет як газетні жанри	76
12.2. Мовні засоби подання інформації у фейлетоні та портреті	76
ТЕМА 13 РЕЦЕНЗІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ	82
13.1. Рецензія як газетний жанр.....	82
13.2. Переклад рецензій	83
ТЕМА 14 СТАТТІ БІЗНЕСОВО-КОМЕРЦІЙНОЇ ТЕМАТИКИ	91
14.1. Особливості перекладу статей бізнесово-комерційної тематики	91
14.2. Мовні засоби у статтях	92
ТЕМА 15 СТАТТІ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ТЕМАТИКИ.....	98
15.1. Культурно-мистецька тематика в англомовній пресі.....	98
15.2. Мовні засоби статей культурно-мистецької тематики.....	98
ТЕМА 16 КОЛОКВІАЛІЗМИ ТА СЛЕНГІЗМИ.....	102
16.1. Розмовний стиль в англійській мові.....	102
16.2. Колоквіалізми, сленгізми та вульгаризми	103
ТЕМА 17 ПРОФЕСІОНАЛІЗМИ.....	107
17.1. Професіоналізми в англійській мові	107
17.2. Переклад професіоналізмів	107
ТЕМА 18 РЕКЛАМНІ СЛОГАНИ.....	112
18.1. Рекламні слогани в англійській мові.....	112
18.2. Переклад рекламних слоганів.....	113
ТЕМА 19 ІНВЕРСІЯ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД	117
19.1. Інверсія та її різновиди	117
ТЕМА 20 ЕМФАТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ	121
20.1. Емфаза та її різновиди	121
ЛІТЕРАТУРА.....	126

Навчальне видання

КУПРІЯНОВ Євген Валерійович
ГУЛІЄВА Діна Олександрівна

СТИЛІСТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Навчально-методичний посібник
із курсу «Теорія та практика перекладу»
для студентів спеціальності 035.10 «Прикладна лінгвістика»
денної та заочної форми навчання

Відповідальний за випуск проф. Шаронова Н. В.
Роботу до видання рекомендував проф. Снігурова Т. О.

План 2019 р., поз. 32

Підп. до друку 12.02.2019. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 7,55.
Наклад 55 прим. Зам. № 12-02/19. Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Віддруковано

«ФОП Напольська А.В.»

Виписка з ЄДР ЮО та ФОП № 24800000000152491

від 01.10.2013 р.

м. Харків вул. Я.Мудрого (був. Петровського), 34

т.: 700-42-81